Μηνιαία εφημερίδα για το ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟ | www.dea.org.gr
Φύλλο Νο 469 | 28 Απρίλη 2021 | 3€

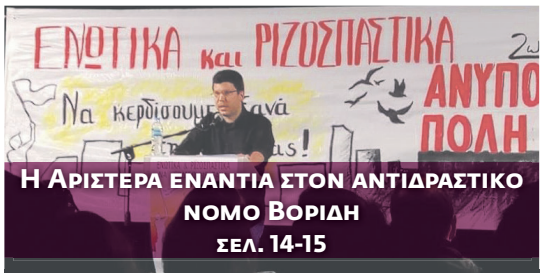

Η ΑΡΙΣΤΕΡΑ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΟΝ ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΙΚΟ ΝΟΜΟ ΒΟΡΙΔΗ
ΣΕΛ. 14-15

ΑΜΕΤΑΚΛΗΤΑ ΟΧΙ ΣΤΟ ΣΕΞΙΣΜΟ
ΣΕΛ. 20-21

ΤΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ ΤΩΝ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΙΑΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ
ΣΕΛ. 26-27

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ

ΤΟ ΚΙΝΗΜΑ ΣΤΙΣ ΗΠΑ ΚΑΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΠΑΙΝΤΕΝ
ΣΕΛ. 28-29, 30-31

Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΑ ΔΙΝΕΙ ΟΛΑ ΣΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΑΙ ΕΠΙΤΙΘΕΤΑΙ ΣΕ ΘΩΡΟ, ΥΓΕΙΑ, ΠΑΙΔΙΑ, ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Ανοιχτοί λογαριασμοί

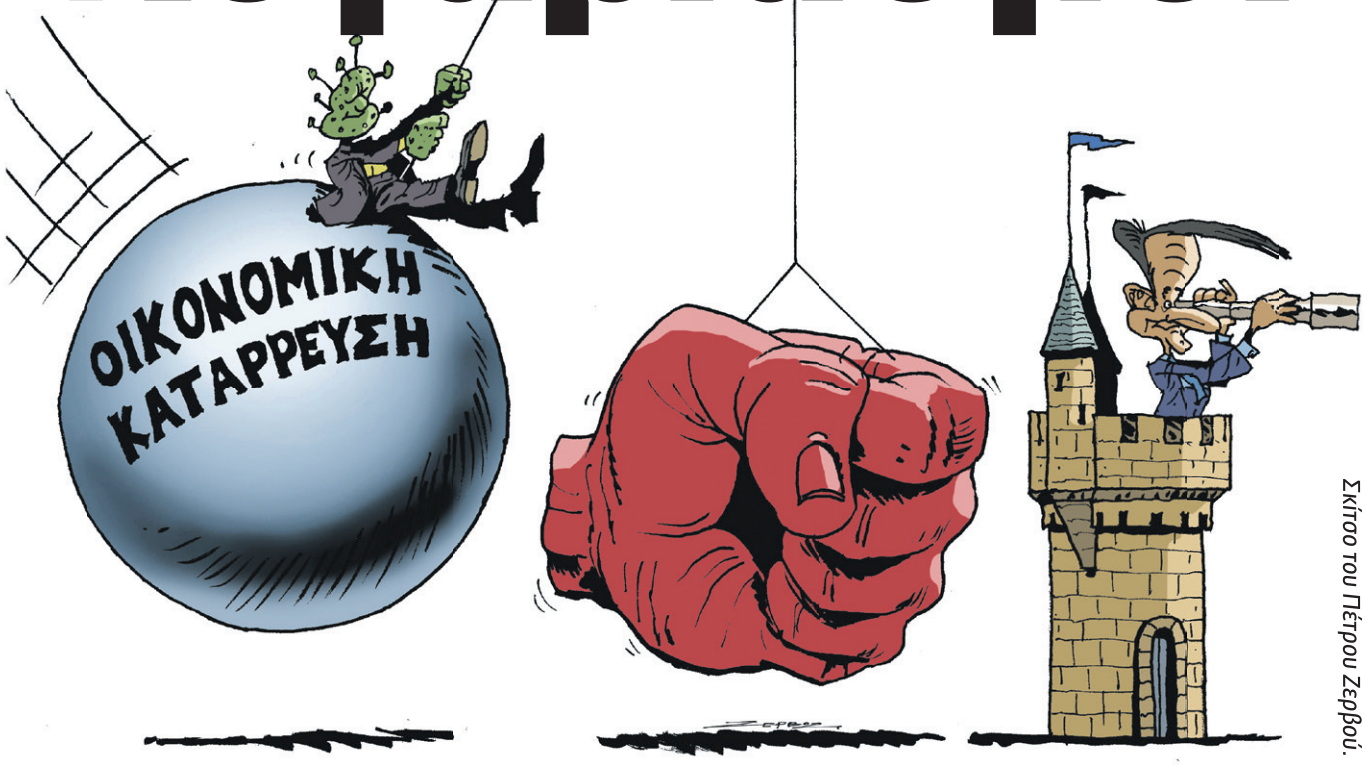

Σκίτσο του Πέτρου Ξερβού.

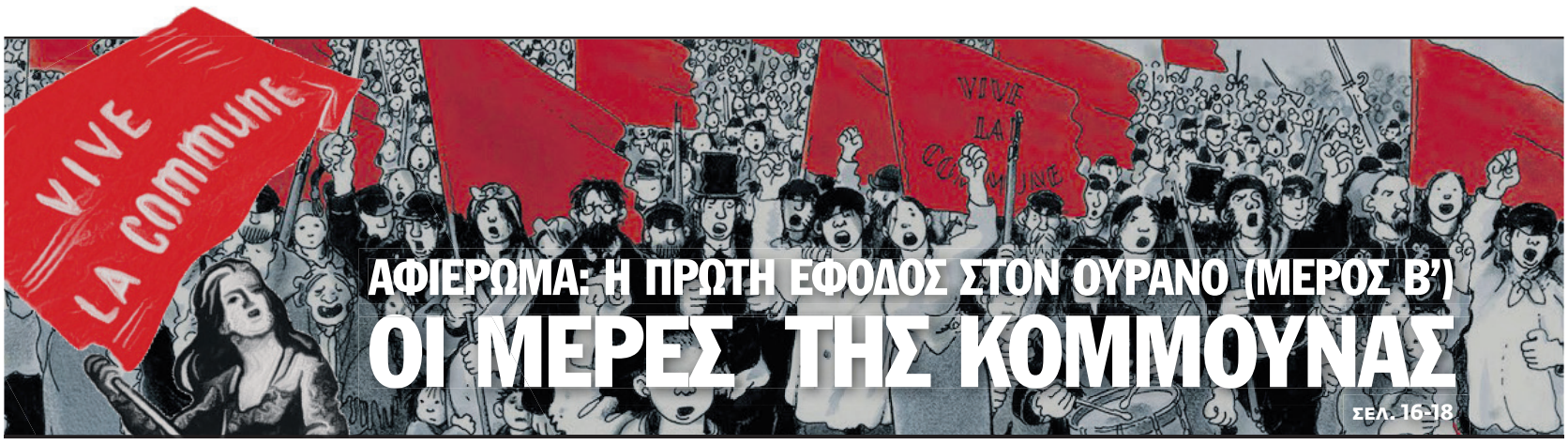

ΑΦΙΕΡΩΜΑ: Η ΠΡΩΤΗ ΕΦΟΔΟΣ ΣΤΟΝ ΟΥΡΑΝΟ (ΜΕΡΟΣ Β')

ΟΙ ΜΕΡΕΣ ΤΗΣ ΚΟΜΜΟΥΝΑΣ

ΣΕΛ. 16-18

της σύνταξης...

Η ΠΑΝΔΗΜΙΑ συνεχίζει να βρίσκεται σε έξαρση. Ξεπεράστηκε ο θλιβερός αριθμός των 10 χιλιάδων θανάτων, ενώ η πίεση στο ΕΣΥ συνεχίζεται αμείωτη. Μετά την αποτυχία της κυβερνητικής στρατηγικής των τελευταίων μηνών, τώρα ο Μητσοτάκης προχωρά προς ένα γενικευμένο «άνοιγμα». Τα σχολεία θα επαναλειτουργήσουν χωρίς να έχει αλλάξει τίποτα από όταν έκλεισαν, εκτός από τον αριθμό των κρουσμάτων που είναι... υψηλότερος, ενώ σειρά παίρνουν όλες οι οικονομικές δραστηριότητες, με βασικό κριτήριο την έναρξη της τουριστικής περιόδου και μόνη «προστασία» ένα εμβολιαστικό πρόγραμμα που ακόμα κυλά αργά και τα διαβόητα self-tests.

ΕΝ ΤΩ ΜΕΤΑΞΥ ούτε λόγος για σοβαρή ενίσχυση του ΕΣΥ. Οι υγειονομικοί παλεύουν εδώ και 13 μήνες σε απίστευτες συνθήκες για να αντιμετωπιστεί η πανδημία, ενώ την ίδια ώρα το Σύστημα Υγείας μετατρέπεται σταδιακά σε «μόνο covid», με μεγάλους κινδύνους για χιλιάδες ανθρώπους που έχουν ανάγκη τις άλλες υγειονομικές υπηρεσίες, σε κλινικές, τμήματα και χειρουργεία, πρόσβαση στην πρωτοβάθμια υγεία κ.ο.κ.

ΟΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ, των οποίων η υγεία τζογάρεται στο όνομα της «οικονομίας», είναι αυτοί οι οποίοι έχουν να κερδίσουν τα λιγότερα από το «άνοιγμά της», με πιο ενδεικτικά τα αιτήματα των εργαζομένων σε επισιτισμό-τουρισμό που αντιμετωπίζουν τραγικές συνθήκες. Άλλωστε η κυβέρνηση Μητσοτάκη δεν έχει αποδειχθεί απλά «λίγη» όσον αφορά την οικονομική στήριξη και προστασία των εργαζομένων εν μέσω των συνεπειών της πανδημικής κρίσης, αλλά βρίσκεται σε αντιμεταρρυθμιστικό οίστρο, εξαπολύοντας διαρκώς νέες επιθέσεις στα εργατικά δικαιώματα.

Η ΕΠΙΘΕΣΗ ΤΟΥ Χατζηδάκη στο 8ώρο συμπυκνώνει τις προθέσεις της ΝΔ και αποτελεί μια μεγάλη πρόκληση. Η αντίσταση σε αυτό το νομοσχέδιο γίνεται κεντρικό σημείο αντιπαράθεσης για το εργατικό κίνημα, με πρώτο σημαντικό σταθμό τη φετινή απεργιακή κινητοποίηση της Πρωτομαγιάς που θα γίνει στις 6 Μάη. Ο πάντα ισχυρός συμβολισμός αυτής της μέρας γίνεται ακόμα πιο εμφανής σε αυτό το φόντο –καθώς 135 χρόνια μετά, καλούμαστε και πάλι να δώσουμε μάχη για το 8ώρο.

ΑΛΛΑ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ μόνο αυτό το μέτωπο που έχει ανοίξει. Μια σειρά από κυβερνητικές παρεμβάσεις όλο αυτό το διάστημα –το αντιδραστικό νομοσχέδιο Βορίδη στην τοπική αυτοδιοίκηση, η επίθεση στα πανεπιστήμια, η διαρκής πίεση των δημοκρατικών δικαιωμάτων, οι επιθέσεις στις γυναίκες, η ρατσιστική απανθρωπιά– έχουν ανοίξει πολλούς «λογαριασμούς». Η κινητοποίηση στις 6 Μάη, θα μπορούσε να λειτουργήσει ενοποιητικά για όλες και όλους που έχουν δώσει τις δικές τους επιμέρους μάχες απέναντι σε αυτές τις πτυχές της κυβερνητικής πολιτικής και η Πρωτομαγιά να τιμηθεί με μια ενωτική και συνολική «παράταξη δυνάμεων» στο δρόμο.

ΑΥΤΟΣ ΕΙΝΑΙ ένας στόχος προς τον οποίο χρειάζεται να εργαστεί όλο το επόμενο διάστημα η ριζοσπαστική Αριστερά. Επί ένα χρόνο, σημαντικό τμήμα του πληθυσμού συγκεντρώνει πικρές εμπειρίες και συσσωρεύει θυμό. Μια σειρά από μάχες του προηγούμενου διαστήματος (στα νοσοκομεία, στις σχολές, ενάντια στον αυταρχισμό) έχουν δείξει αυξημένες δυνατότητες –σε σχέση με το προηγούμενο διάστημα– να μετατραπούν αυτές οι διαθέσεις σε κινητοποίηση στο δρόμο. Θα χρειαστεί επίμονη και συστηματική προσπάθεια των οργανωμένων δυνάμεων για να προκύψουν και να υποστηριχθούν κινηματικές δράσεις, αλλά η γενικευμένη απάντηση στα χτυπήματα που συσσωρεύονται, η αναμέτρηση με την κυβερνητική πολιτική στο δρόμο είναι ένας στόχος εφικτός.

ΑΥΤΑ ΤΑ καθήκοντα, προκύπτουν σε μια θερμή συγκυρία. Οι «εστίες» στην ευρύτερη περιοχή -από την Ουκρανία ως την Παλαιστίνη- είναι πολλές και βάζουν την ανάγκη για πολιτικά ξεκαθαρίσματα και απαντήσεις από τη ριζοσπαστική Αριστερά και στα ζητήματα της αντιπολεμικής και αντιιμπεριαλιστικής πάλης.

ΠΟΣΟ ΜΑΛΛΟΝ όταν ο ελληνοτουρκικός ανταγωνισμός αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι αυτού του σύνθετου παζλ. Στο «μπρα ντε φερ» για τις θαλάσσιες ζώνες, με τελευταίο επεισόδιο το δημόσιο καυγά Δένδια-Τσαβούσογλου, προστίθεται η αυξανόμενη κινητικότητα γύρω από το κυπριακό, όπως και η ένταση των αμερικανικών πιέσεων πάνω στον Ερντογάν. Οι εθνικοί πανηγυρισμοί για τη στάση Δένδια, δεν μπορούν να κρύψουν ότι υπάρχουν δύσκολα διλήμματα στρατηγικής για τον ελληνικό καπιταλισμό. Γι' αυτό και οι εξελίξεις στα ελληνοτουρκικά, είναι ένας ακόμα παράγοντας που θα μπορούσε να προσθέσει νέους πονοκεφάλους στον Μητσοτάκη, μαζί με αυτούς της υγειονομικής και της οικονομικής κρίσης.

ΌΜΩΣ ΣΕ αυτό το επικίνδυνο και για τις λαϊκές τάξεις μέτωπο, θα είναι κρίσιμη η ανεξάρτητη στάση της Αριστεράς, σε ρήξη με την εθνικοενωτική καθεστωτική πολιτική.

ΜΠΑΙΝΟΥΜΕ ΣΕ μια περίοδο όπου το πολιτικό παιχνίδι «ανοίγει», με αντιπαραθέσεις και αναμετρήσεις. Ένας λόγος που ο Μητσοτάκης διατηρεί ελπίδες να επιβιώσει και να ελέγξει στοιχειωδώς τις εξελίξεις είναι τα κενά και οι αδυναμίες των πολιτικών αντιπάλων του.

Ο ΣΥΡΙΖΑ μετά βίας μπορεί να θεωρηθεί σοβαρή αντιπολίτευση, έχοντας καταγράψει την καθεστωτική διάθεση να προσφέρει συναινέσεις σε θέματα υψηλού πολιτικού συμβολισμού (Ραφάλ, Ελληνικό).

Το ΚΚΕ, παρά κάποια θετικά δείγματα, δείχνει να επιμένει στο δρόμο αυτοπεριορισμού των πολύτιμων δυνάμεων που διαθέτει ή επηρεάζει σε μια άτολμη στρατηγική «συντήρησης δυνάμεων έως ότου...».

ΑΥΤΑ ΑΝΑΒΑΘΜΙΖΟΥΝ τα καθήκοντα της εξωκοινοβουλευτικής Αριστεράς. Που έχει τα δικά της προβλήματα και κενά να αντιμετωπίσει, αλλά οφείλει να βρει έναν κοινό βηματισμό που θα επιτρέψει να στηρίξει αποτελεσματικά τις κοινωνικές αντιστάσεις και μέσα από αυτές να επιχειρήσει να διαμορφώσει και τις πολιτικές προοπτικές της...

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΝΟΜΟ:
Αντώνης Νταβανέλος

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ - ΕΚΔΟΣΗ:
«ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ»
Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Κλαζομενών 1-3, Τ.Κ. 10440, ΑΘΗΝΑ
ΕΚΤΥΠΩΣΗ: IRIS AEBE
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ: Τηλ.: 210-3306286
e-mail: sidaxi@dea.org.gr
Fax: 210-3303566

ΓΙΝΕ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΗΣ

• Εξάμηνη 30 ευρώ
• Ετήσια 60 ευρώ
• Εξωτερικού 70 ευρώ
• Μπορείτε να καταθέσετε τη συνδρομή σας στο λογαριασμό 064/754747-11 της Εθνικής Τράπεζας.
• Υπεύθυνος Γρηγόρης Δεμέστιχας, τηλ 6976564624

Μπροστά στη δραματική κατάσταση των νοσοκομείων

Καμία ασυλία στις κυβερνητικές ευθύνες

Του Σπύρου Αντωνίου

Με την πανδημία να μαίνεται ανεξέλεγκτη, η κυβέρνηση ετοιμάζεται για την επανεκκίνηση δραστηριοτήτων με «συμμάχους» τον καλό καιρό, τα αμφιβόλου εγκυρότητας self-tests και ένα πρόγραμμα εμβολιασμού που καθυστερεί πανευρωπαϊκά. Στρατηγική που προεξοφλεί τη διατήρηση των αρνητικών δεικτών σε θανάτους και διασωληνωμένους από covid, εφόσον τα μέτρα ουσιαστικής ενίσχυσης του ΕΣΥ υπάρχουν μόνο στις κυβερνητικές ανακοινώσεις.

Η κατάσταση στο δημόσιο σύστημα υγείας παραμένει τραγική με τα νοσοκομεία να βρίσκονται κυριολεκτικά στο «κόκκινο», τη στιγμή που όχι μόνο δεν επιτάσσεται ο ιδιωτικός τομέας υγείας, αλλά ιδιωτικές κλινικές, διαγνωστικά κέντρα, θεραπευτήρια, έχουν θησαυρίσει. Μετά τα τεστ και τις ακριβοπληρωμένες «επιτάξεις» κλινών, οι ιδιώτες της υγείας θα συμμετέχουν πλέον και στο πρόγραμμα των εμβολιασμών. Ασθενείς με covid ή άλλα σοβαρά νοσήματα πεθαίνουν εκτός ΜΕΘ, διασωληνώνονται σε κοινά δωμάτια ή ακόμα και σε διαδρόμους. Η αναμονή για ένα κρεβάτι ΜΕΘ μπορεί να φτάσει και στις δέκα μέρες, που αναπόφευκτα σημαίνει αύξηση του αριθμού των θανάτων. Με άλλα λόγια, αν έχεις χρήματα δέχεσαι νοσηλεία για covid ή μη. Αν δεν έχεις, σε περιμένει η λίστα αναμονής. Τόσο κυνικά, τόσο ταξικά.

Οι τραγικές ελλείψεις σε προσωπικό και υλικά αναγκάζουν τους υγειονομικούς να δουλεύουν με εξαντλητικά ωράρια, χωρίς άδειες, εδώ και 13 μήνες. Η επιβάρυνση στη σωματική και ψυχική τους υγεία είναι δεδομένη. Με την επιστράτευση αυτοαπασχολούμενων γιατρών, προφανώς και δεν αντιμετωπίζονται τα χιλιάδες κενά σε μόνιμους γιατρούς. Τα σωματεία των υγειονομικών διεκδικούν με συνεχείς κινητοποιήσεις τη μονιμοποίηση όλων των συμβασιούχων, την ενίσχυση της ΠΦΥ και των νοσοκομείων με προσωπικό, υποδομές και εξοπλισμό, την ώρα που εκατοντάδες συνάδελφοί τους είναι θετικοί στον ιό και περίπου 50 εξ αυτών νοσηλεύονται. Η «ανταπόδοση» της κυβέρνησης για τις παραπάνω θυσίες είναι απολύσεις και διώξεις, για όσους/ες εργαζόμενους στα νοσοκομεία πρωτοστατούν στην ανάδειξη της δραματικής κατάστασης που επικρατεί.

Ενδεικτικό είναι το παράδειγμα του «Ερυθρού Σταυρού» που καλείται να νοσηλεύσει 400 ασθενείς covid διαθέτοντας 13 ειδικευμένους παθολόγους σε σύνολο 19 οργανικών θέσεων –10 μόνιμοι και 3 επικουρικοί, ο ένας με προσωρινή μετακίνηση από το Ιπποκράτειο– και κανέναν πνευμονολόγο.

Κλινικές, τμήματα και χειρουργεία αναστέλλουν τη λειτουργία τους και μετατρέπονται σε μονάδες covid. Μετά από πολλές δεκαετίες λειτουργίας, αποφασίστηκε η αναστολή της 24ωρης καθημερινής Ορθοπεδικής εφημερίας του «Ασκληπιείου Βούλας», με αποτέλεσμα σε ολόκληρη την Αττική να παραμένει μόνο το ΚΑΤ για να εξυπηρετήσει σοβαρά τραύματα. Το σωματείο εργαζομένων του νοσοκομείου, μαζί με τοπικούς φορείς και συλλογικότητες, προχώρησαν σε κινητοποίηση για την επικίνδυνη αυτή επιλογή, στις 21/4.

Την ίδια μέρα, με συγκέντρωση διαμαρτυρίας στην πλατεία Συντάγματος απαίτησαν την επαναλειτουργία του «Θριάσιου» ως γενικού νοσοκομείου, Σωματεία και φορείς του Θριασίου, συνεχίζοντας τις αγωνιστικές δράσεις τους ενάντια στην απόφαση της κυβέρνησης να μετατρέψει το νοσοκομείο της Δ. Αττικής σε νοσοκομείο αποκλειστικά για περιστατικά Covid-19. Η απόφαση αυτή κλείνει στην ουσία την πόρτα του νοσοκομείου για χιλιάδες κατοίκους, αλλά και εργαζόμενους, σε μια περιοχή μάλιστα που λειτουργούν εκατοντάδες επιχειρήσεις, εργοστάσια, διυλιστήρια, μεγάλες βιομηχανίες.

Σε ακόμα μια επικοινωνιακή φιέστα, ο Μητσοτάκης εγκαινίασε 18 κλίνες ΜΕΘ στο «Παπανικολάου» της Θεσσαλονίκης, εν μέσω διαμαρτυριών των εργαζομένων. Όπως υποστηρίζουν, αυτές θα λειτουργούν χωρίς γιατρούς, γιατί πέρα από λίγες προσλήψεις ανειδίκευτου επικουρικού νοσηλευτικού προσωπικού, δεν προβλέπονται άλλες προσλήψεις, ενώ το κτίριο όπου στεγάζονται είναι προκάτ.

> Έχει την πλήρη πολιτική ευθύνη για τις παλινωδίες και τα αποτυχημένα lockdown, για τα «μπαλώματα» σε ένα υπό κατάρρευση συστήματα υγείας, όταν προτεραιότητα της είναι η ανάκαμψη της κερδοφορίας του τουρισμού, των μεταφορών και των άλλων επιχειρηματικών κλάδων.

Εμβολιασμός

Ο ρυθμός εμβολιασμών ασθμαίνει με την Ελλάδα να έχει χαμηλή επίδοση στο ποσοστό εμβολιασμού του πληθυσμού και με τις δύο δόσεις (λιγότερο από 10%). Οι συγκρίσεις με τρίτες χώρες είναι απογοητευτικές, εξαιτίας και της συνολικής αποτυχίας της ΕΕ στο πρόγραμμα εμβολιασμού. Παρά το φιάσκο όμως, οι Βρυξέλλες συζητούν με τη Pfizer για την προμήθεια 1,8 δισεκ. δόσεων με αυξημένη τιμή για κάθε δόση (19,5 ευρώ από 15,5 ευρώ), ενώ φαίνεται πως σταματούν οι νέες παραγγελίες για εμβόλια της AstraZeneca, μετά τα προβλήματα που έχουν παρουσιαστεί. Τα μεγάλα αποθέματα από το συγκεκριμένο σκεύασμα (και λόγω των μαζικών ακυρώσεων ραντεβού για το συγκεκριμένο εμβόλιο) παραμένουν «παρκαρισμένα», την ώρα που φτωχές χώρες παρακαλούν για μία δόση. Από το πρόγραμμα COVAX για την παροχή δόσεων στους «απόκληρους» του πλανήτη, έχουν μέχρι στιγμής παραδοθεί μόλις 40,5 εκατομμύρια δόσεις σε 118 χώρες σε όλο τον κόσμο , από τα 187 εκατομμύρια δόσεις που υποτίθεται πως θα είχαν χορηγηθεί ως το τέλος Μαΐου!

Στην Ελλάδα πάλι, για την εγκληματική διαχείριση της πανδημίας και τους πάνω από 80 νεκρούς καθημερινά, φταίνε μάλλον οι ίδιοι... που μολύνθηκαν. Αλλιώς δεν εξηγείται το γεγονός ότι η κυβέρνηση ψήφισε στη βουλή νυχτερινή τροπολογία που δίνει ασυλία στα μέλη της επιτροπής των λοιμωξιολόγων, αλλά και τα πολιτικά στελέχη του Υπουργείου Υγείας. Με τη διαβόητη τροπολογία απαγορεύεται όχι μόνο η δίωξη, αλλά και η εξέταση μελών τριών κρατικών επιτροπών. Στην πραγματικότητα, με τις διατάξεις αυτές θωρακίζεται η κυβέρνηση, που λαμβάνει σε τελικό βαθμό τις όποιες αποφάσεις. Με την επίμαχη τροπολογία, κλείνει ουσιαστικά η ποινική διερεύνηση που είχε ξεκινήσει για την ύπαρξη ποινικών ευθυνών για το δεύτερο κύμα του Covid-19 στην Θεσσαλονίκη.

Για τους υγειονομικούς και την υπόλοιπη κοινωνία που παλεύει ενάντια στις επιπτώσεις της πανδημίας, η κυβέρνηση δεν έχει καμία ασυλία. Έχει την πλήρη πολιτική ευθύνη για τις παλινωδίες και τα αποτυχημένα lockdown, για τα «μπαλώματα» σε ένα υπό κατάρρευση συστήματα υγείας, όταν προτεραιότητα της είναι η ανάκαμψη της κερδοφορίας του τουρισμού, των μεταφορών και των άλλων επιχειρηματικών κλάδων.

Και επειδή, παρά την κυβερνητική προπαγάνδα, ο δρόμος της ανοσίας από τον μαζικό εμβολιασμό είναι ακόμα μακρύς, το βασικό όπλο για την αντιμετώπιση της πανδημίας παραμένει αυτό που κάνει πώς δεν βλέπει ο Μητσοτάκης και οι χειροκροτητές του, εδώ και πάνω από έναν χρόνο: η άμεση και ουσιαστική ενίσχυση της δημόσιας υγείας, με προσωπικό και υποδομές, με επίταξη των ιδιωτικών δομών που κάνουν «πάρτι» από τη μετατροπή του ΕΣΥ σε σύστημα μίας νόσου.

Προετοιμασίες για τη μεγάλη αναμέτρηση που έρχεται

Το πολιτικό παιχνίδι

Της Μαρίας Μπόλαρη

Βαδίζουμε γρήγορα προς το τέλος της μεταβατικής περιόδου στις πολιτικές αλλά και οικονομικοκοινωνικές αναμετρήσεις, της περιόδου που επέβαλε το βάρος της πανδημίας.

Η κυβερνητική απόφαση για μια εσπευσμένη «έξοδο» από όλες τις μορφές καραντίνας, με τον ισχυρισμό ότι τάχα είναι πλέον αρκετή η προστασία μέσω του εμβολιασμού ενός τμήματος του πληθυσμού, δείχνει την πρόθεση του Μητσοτάκη να εξαρτήσει το πολιτικό μέλλον του κόμματός του από τη δυνατότητα να μοιράσει την τράπουλα στην οικονομία, μέσω της διαχείρισης των ευρωπαϊκών πόρων στήριξης.

Η απόφαση αυτή είναι με μεγάλο πολιτικό ρίσκο. Έχοντας ήδη στην πλάτη 10.000 νεκρούς, έχοντας τα δημόσια νοσοκομεία υπερφορτωμένα πέραν της κόκκινης γραμμής, χωρίς καμιά ενίσχυση της προστασίας σε κρίσιμες υποδομές και μαζικούς χώρους (μεταφορές, εργοστάσια, υπηρεσίες, σχολεία κ.ά.), η απόφαση για την «έξοδο» μπορεί να οδηγήσει σε δραματική αύξηση των απωλειών. Σε αυτό το σενάριο οι έτσι κι αλλιώς εύθραστες πολιτικές ισορροπίες θα υποστούν τρανταγμούς με συνέπειες που δεν είναι δυνατόν να προβλέψει κανείς.

Παρόλα αυτά, η κυβέρνηση αποφάσισε να επιδείξει «ορμή» στην οικονομία. Η προσδοκία της εκταμίευσης των πρώτων ευρωπαϊκών ενισχύσεων, θέτει άμεσα το πρόβλημα της «μοιρασιάς», αλλά και με μια έννοια του στρατηγικού προσανατολισμού μέσα στις αλλαγές που αναπόφευκτα θα προκαλέσει η πρωτοφανής κρίση του 2020. Σύμφωνα με τον Τύπο, όλοι οι μεγάλοι καπιταλιστικοί όμιλοι βρίσκονται σε πυρετώδεις προετοιμασίες για το πώς θα αρπάξουν τις ευκαιρίες της νέας εποχής. Μπορεί να στοιχηματίσει κανείς ότι τα χιλιοτραγουδημένα «επενδυτικά σχέδια» με στόχο την ανάπτυξη, θα έχουν δυο συγκεκριμένα χαρακτηριστικά: Αφενός, την απαίτηση για να περάσουν οι πόροι των ενισχύσεων κατ' ευθείαν στις επιχειρήσεις (γιατί έτσι, λέει, θα προκύψει «πολλαπλασιασμένο» κοινωνικό όφελος) και, αφετέρου, οι εργασιακές σχέσεις σε αυτή τη νέα «φάση» θα ωθηθούν σε κατώτερο επίπεδο, ακόμα και σε σύγκριση με το τσακισμένο σημερινό. Για αυτές τις απαιτήσεις προετοιμάζεται το σύνολο του κυβερνητικού επιτελείου και ειδικότερα ο Χατζηδάκης με το αντιδραστικό νομοσχέδιό του.

Επερχόμενες δοκιμασίες

Προκαλεί εντύπωση η απόσταση «ανεμελιάς» που χωρίζει τις κυβερνητικές αποφάσεις με τις κρίσιμες συζητήσεις για τις προοπτικές της οικονομίας διεθνώς. Ο Μητσοτάκης κινείται με μπούσουλα ένα ακραιφνώς νεοφιλελεύθερο μοντέλο, την ώρα που στην Αμερική του Μπάιντεν ξανασκέφτονται τον Κέινς. Η ευφορία για τις ευρωπαϊκές ενισχύσεις απωθεί κάθε προβληματισμό για τις σκληρές δοκιμασίες που επέρχονται για όσους είναι εγκλωβισμένοι στον «ευρωπαϊκό μονόδρομο». Ο Σόιμπλε, όμως, υπενθύμισε σε όλους ότι τα μέτρα «χαλάρωσης» είναι συγκυριακού χαρακτήρα, ότι η πανδημία έχει επιφέρει εκτίναξη του χρέους όλων των χωρών-μελών της ΕΕ (συμπεριλαμβανομένης της Γερμανίας) και ότι την επόμενη μέρα θα καταστεί αναγκαία μια «πολιτική μείωσης των χρεών... ένα νέο Σύμφωνο Εξόφλησης Χρεών». Το μνημόνιο 5 βρίσκεται καθ' οδόν.

Η «ορμή» του Μητσοτάκη προς την οικονομία, θα συναντήσει μεγάλα προβλήματα. Τους ανταγωνισμούς μεταξύ των καπιταλιστών σχετικά με το ποιοι θα βρεθούν σε πιο προνομιακή θέση στο επερχόμενο μεγάλο πλιάτσικο. Την αντίδραση των εργαζομένων και των λαϊκών μαζών μπροστά στα νέες απειλές στα στοιχειώδη εργατικά και κοινωνικά δικαιώματα. Ακόμα και την «ανελαστικότητα» ορισμένων κοινωνικών κατακτήσεων, που δεν είναι καθόλου εύκολο απλώς να κατεδαφιστούν. Για παράδειγμα, η ιδιωτικοποίηση της επικουρικής ασφάλισης που επιχειρεί ο Τσακλόγλου, αν δεν συνδυαστεί με κρατική-συνταγματική εγγύηση των πόρων των ασφαλισμένων και με αύξηση (!) των εργοδοτικών εισφορών –όπως έγινε στην Αυστραλία και άλλες χώρες μοντέλα αυτής της πολιτικής– θα ισοδυναμεί με απλή και καθαρή ληστεία.

Οι ελπίδες του Μητσοτάκη να ελέγξει αυτή την κινούμενη άμμο, σε μεγάλο βαθμό στηρίζονται στα κενά της πολιτικής της Αριστεράς.

Όμως υπάρχουν και άλλες πλευρές της επικαιρότητας που δείχνουν επερχόμενες δοκιμασίες για την κυβερνητική συνοχή. Ο Τζ. Πάιατ «έστησε» συνέντευξη σε κυριακάτικη εφημερίδα, για να προαναγγείλει επισήμως ότι «οι ΗΠΑ καλωσορίζουν την Ελλάδα στο πρόγραμμα των F-35». Τέτοιας κλίμακας εξοπλισμοί, την ώρα που καταρρέουν τα νοσοκομεία, λειτουργούν αντικειμενικά σαν μια μεγάλη πρόκληση. Λίγες μόλις βδομάδες μετά τις μαγκιές του Δένδια στην Κωσταντινούπολη, ο Β. Βενιζέλος δηλώνει ότι η καταφυγή στη Χάγη υπήρξε «εθνική στρατηγική» από το 1976 και την κυβέρνηση Καραμανλή, που επιβεβαιώθηκε από την κυβέρνηση ΝΔ-ΠΑΣΟΚ το 2013, και που σήμερα δεν έχει καμιά άλλη εναλλακτική. Σε λίγες μέρες άλλωστε, στην πενταμερή υπό τον ΟΗΕ για το κυπριακό, η κυβέρνηση Μητσοτάκη και ο Δένδιας θα υποχρεωθούν να αναμετρηθούν με αυτές τις «υπενθυμίσεις».

Όλοι αυτοί οι παράγοντες δείχνουν ότι οι προοπτικές του Μητσοτάκη παραμένουν σοβαρά υπονομευμένες. Αυτές οι πραγματικότητες ερμηνεύουν τον υψηλό βαθμό «πολιτικής κινητικότητας» που χαρακτηρίζει τις εξελίξεις ακόμα και σε μεγάλες χώρες. Για να μη ξεχνιόμαστε, η «ηγεμονική» Μέρκελ βρίσκεται πλέον μπροστά στην προοπτική του να παραδώσει την καγκελαρία σε εκπρόσωπο των... Πρασίνων.

Οι ελπίδες του Μητσοτάκη να ελέγξει αυτή την κινούμενη άμμο, σε μεγάλο βαθμό στηρίζονται στα κενά της πολιτικής της Αριστεράς.

ΣΥΡΙΖΑ

Στον εσωκομματικό διάλογο του ΣΥΡΙΖΑ μπορεί να διακρίνει κανείς δύο μεγάλα θέματα. Το πρώτο αφορά τη σχέση της καθημερινής πολιτικής με τη στρατηγική. Χρειάζεται «σκοπός»; Χρειάζεται μια «αριστερή αφήγηση» μέσα στην οποία να εντάσσεται η αντιπολιτευτική τακτική και το κάλεσμα για μια «δεύτερη φορά»; Ο Τσίπρας, στην πράξη, απαντά αρνητικά. Πιστεύει ότι σήμερα μπορεί να ζητά ενίσχυση του ΕΣΥ και αύριο να υπερψηφίζει την αγορά των Ραφάλ. Σήμερα να καταγγέλει το νομοσχέδιο Χατζηδάκη και χθες να υπερψηφίζει τη Σύμβαση ξεπουλήματος του Ελληνικού στον Λάτση. Θα διαπιστώσει ότι αυτά δεν λειτουργούν αθροιστι-

«ανοίγει»

κά, θα υποχρεωθεί να θυμηθεί ότι η διαβόητη «πολυσυλλεκτικότητα» της σοσιαλδημοκρατίας πέθανε, όταν τα σοσιαλδημοκρατικά κόμματα διέψευσαν τη γενική τους «αφήγηση» για βελτίωση της θέσης των εργαζομένων μέσα στον καπιταλισμό και πήραν το δρόμο του σοσιαλφιλελευθερισμού. Το δεύτερο, αφορά το θέμα της «εμπιστοσύνης». Η εμπειρία του 2015 παραμένει ενεργή και όσο ο ΣΥΡΙΖΑ δεν παρέχει μια πειστική αυτοκριτική για τη νεομνημονιακή στροφή του, δεν θα μπορεί να συγκροτήσει συνεκτικό και πλειοψηφικό πολιτικό ρεύμα. Παρά τους εκλογικούς εκβιασμούς που μπορεί να προκαλέσει η κάλπη, δεν μπορεί να περιμένει κανείς ότι ο ΣΥΡΙΖΑ του Τσίπρα θα μπορέσει να απαντήσει αποτελεσματικά στις επιθέσεις της πολιτικής Μητσοτάκη.

Αριστερά

Το ΚΚΕ παρουσιάζει το τελευταίο διάστημα κάποιες αξιοσημείωτες επεξεργασίες (με τελευταίο παράδειγμα τις θέσεις της ΚΕ για το 1821), αλλά και κάποια «ανοίγματα» με σημασία για το κίνημα σε ορισμένους μαζικούς χώρους. Όμως το σύνολο των θέσεων, μπροστά στο επερχόμενο συνέδριό του, φροντίζει να υποβαθμίζει ή και να υπονομεύει αυτά τα ανοίγματα. Μια τακτική «προετοιμασίας» των κομματικών δυνάμεων, για όταν «προκύψει επαναστατική κατάσταση», όπου τότε και μόνο τότε θα είναι εφικτές «διεκδικήσεις θετικών κατακτήσεων για το σύνολο της εργατικής τάξης», είναι μια κατεύθυνση που παραμένει κάτω από τις ανάγκες του κόσμου μας.

Αυτή η κατάσταση στους «μεγάλους» σχηματισμούς βάζει αντικειμενικά αυξημένα καθήκοντα στο χώρο στα αριστερά τους. Όπου δυστυχώς κυριαρχεί η σύγχυση και ο κατακερματισμός. Το ΝΑΡ παρουσιάζοντας τις απόψεις του για το Κόμμα/Μέτωπο/Κίνημα, υπογραμμίζει: «Μιλάμε όχι για ένα οποιοδήποτε μέτωπο, αλλά για ένα αντικαπιταλιστικό μέτωπο και όχι για ένα οποιοδήποτε κίνημα, αλλά για το ταξικά ανασυγκροτημένο μαζικό-πολιτικό εργατικό και λαϊκό κίνημα». Το πρόβλημα βεβαίως αναδύεται αμέσως: Γιατί η συγγραφή 5-10 «καθαρών» στόχων πάλης δεν αρκεί για να συγκροτήσει «αντικαπιταλιστικό μέτωπο», ούτε η συνεργασία μεταξύ κάποιων «ταξικών» πρωτοβάθμιων σωματείων μπορεί να υποκαταστήσει το ρόλο ενός «ταξικά ανασυγκροτημένου μαζικού εργατικού κινήματος». Και στο μεταξύ, οι ακροβασίες μεταξύ της επιθυμητής «καθαρότητας» και των πραγματικών δυνατοτήτων παρέμβασης, καταλήγουν να υποβαθμίζουν τις εφικτές ενότητες δράσης σε ριζοσπαστική πολιτική κατεύθυνση, που είναι εδώ και τώρα αναγκαίες. Με αυτή τη νοοτροπία, όχι μόνο δε δημιουργούνται βάσεις νέας μετωπικής συνεργασίας, αλλά υποβαθμίζονται και προϋπάρχουσες «ενότητες», όπως συμβαίνει με την ΑΝΤΑΡΣΥΑ το τελευταίο διάστημα.

Ο «Συντονισμός Κομμουνιστικών Δυνάμεων» παρουσίασε μια πρόταση για «Συμμαχία διαλόγου, δράσης και αγώνα της μαχόμενης Αριστεράς». Σε πολλά σημεία της ανάλυσης της συγκυρίας και των καθηκόντων συμφωνούμε και μάλιστα σε προωθημένο βαθμό. Όμως αυτή η κατεύθυνση δεν μπορεί να προωθηθεί με την «ίδρυση» μετώπων σε χώρους ή θέματα, που θα στηρίζεται κυρίως στη διατύπωση «στόχων», στη συμμετοχή κάποιων ανένταχτων και σε περιορισμένες δυνατότητες δράσης.

Σε ό,τι μας αφορά, δεσμευόμαστε στις συνεργασίες, επιδιώκουμε την κοινή δράση σε ριζοσπαστική-μαχόμενη πολιτική, θεωρούμε θετική την όσμωση μεταξύ οργανωμένων δυνάμεων που επιδιώκουν μαζική πολιτική. Αντιμετωπίζοντας συντονισμένα τα καθήκοντα που προκύπτουν –πχ στη φετινή Πρωτομαγιά– χτίζοντας σχέσεις εμπιστοσύνης που μπορούν να στηρίξουν μονιμότερες κοινές δράσεις –στους εργατικούς χώρους, στα αυτοδιοικητικά σχήματα, στον αντιρατσισμό, στον αντισεξισμό κλπ– ανοίγοντας την αναγκαία ιδεολογικοπολιτική συζήτηση, μπορούμε να χτίσουμε σε σταθερά θεμέλια την πρωτοβουλία για τη μετωπική παρέμβαση, που είναι πράγματι αναγκαία. Αν αυτά προχωρήσουν, αν μέσα από αυτά προκύψει η αναγκαία προγραμματική και πολιτική «ωρίμανση», τότε θα μπορούσε να τεθεί ξανά το ζήτημα της παρέμβασης και στο κεντρικό πολιτικό πεδίο.

με κόκκινο μελάνι

Επιμελεια: Σπυρος Αντωνιου

ΑΜΥΝΟΜΕΝΗ ΕΛΛΑΔΑ;

Με τη συμμετοχή αεροσκαφών από επτά χώρες-συμμάχους του ελληνικού κράτους, πραγματοποιήθηκε την περασμένη εβδομάδα, η πολυεθνική άσκηση «Ηνίοχος 21». Μάλιστα, για να μην ξεχάσουμε το που διοχετεύονται κρίσιμοι οικονομικοί πόροι, σε μια χώρα χωρίς ΜΕΘ, η άσκηση ολοκληρώθηκε με την εκκωφαντική πτήση των μαχητικών πάνω από τον Αττικό ουρανό. Από την Κέρκυρα έως το Καστελόριζο και από τη Θράκη έως την Κρήτη, η άσκηση υπήρξε μια πραγματική πρόβα γενικευμένης σύγκρουσης στην Ανατ. Μεσόγειο, στο πλαίσιο της οποίας κινητοποιήθηκαν περίπου 100 αεροσκάφη (60 από ΗΠΑ, Γαλλία, Ισραήλ, Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα κ.α.). Λίγες μέρες μετά την παράσταση Δένδια στην Άγκυρα και την παραχώρηση μιας συστοιχίας πυραύλων Patriot στο υπεραντιδραστικό καθεστώς της Σ. Αραβίας, ο επιθετικός άξονας που προωθεί η «αμυνόμενη» Ελλάδα (μαζί με τις ΗΠΑ-Γαλλία και το κράτος τρομοκράτη του Ισραήλ), προχώρησε σε μια ακόμα επίδειξη ισχύος, με το βλέμμα στην άλλη μεριά του Αιγαίου, αλλά και στις εξελίξεις στην Ουκρανία, όπου αναζωπυρώθηκαν οι ανταγωνισμοί μεταξύ ΝΑΤΟ-ΕΕ και Ρωσίας. Είναι εμφανές πως για την κυβέρνηση Μητσοτάκη, η βαθιά εμπλοκή του ελληνικού κράτους στους πολεμοχαρείς σχεδιασμούς του δυτικού ιμπεριαλισμού, αποτελεί στρατηγική επιλογή. Για αυτό και το εξοπλιστικό προγράμμα «μαμούθ» που ήδη υλοποιείται, εν μέσω βαθιάς οικονομικής κρίσης. Η αντιπολεμική πάλη του μαζικού κινήματος και της Αριστεράς, χρειάζεται να αναβαθμιστεί άμεσα.

ΓΙΑ...ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΤΗΣ ΜΕΣΑΙΑΣ ΤΑΞΗΣ

Συνεχίζεται, με κάθε ευκαιρία, ο δικομματικός καυγάς ΝΔ-ΣΥΡΙΖΑ, για... τα μάτια της μεσαίας τάξης. «Αποδίδουμε πίσω στη μεσαία τάξη ότι της στέρησε η προηγούμενη κυβέρνηση» περηφανεύεται ο πρωθυπουργός των 10.000 θανάτων και των ΜΑΤ. «Η μικρομεσαία επιχείρηση, είναι απούσα από τους σχεδιασμούς της κυβέρνησης για το Ταμείο Ανάπτυξης», απαντά ο ευρωπαϊστής Τσίπρας, παρουσιάζοντας την οικονομική πρόταση του ΣΥΡΙΖΑ, με βασικό προσανατολισμό τη «μικρή επιχειρηματικότητα». Όχι μόνο η Δεξιά, αλλά και ο ΣΥΡΙΖΑ είναι πλέον πεπεισμένος, ότι κυβέρνηση βγάζει η μεσαία τάξη. Οπότε κάθε «υπεύθυνη» πολιτική πρόταση οφείλει να απευθύνεται προνομιακά σε αυτή. Για να μην αναφερθούμε στους κλασσικούς του Μαρξισμού (που θεωρούσαν τους μικροϊδιοκτήτες αντιδραστική τάξη που στο τέλος συντάσσεται με τα συμφέροντα των αστών), ας θυμηθούμε τα πρόσφατα χρόνια των μνημονίων και τώρα την πανδημία. Παρά τις απώλειες των μικρομεσαίων, η βασική επίθεση των «από πάνω» αφορούσε και αφορά την εργατική τάξη. Η συντριβή των μισθών των εργαζομένων άλλωστε, μαζί με τη γενικότερη διάλυση των εργασιακών σχέσεων, ευνοεί και πολλά μικρομεσαία αφεντικά. Αυτά που διαχρονικά δεν αποδίδουν ασφαλιστικές εισφορές και ΦΠΑ και συχνά απειλούν με απολύσεις, όσους/ες δεν ανέχονται τις απλήρωτες υπερωρίες ή να πληρώνονται «μαύρα». Για τα συμφέροντα των εργαζομένων στις εργολαβίες της ΔΕΗ, των υγειονομικών, των εκπαιδευτικών, των ντελίβερι, των καθαριστριών, των μισθωτών υπαλλήλων, την πολυάριθμη εργατική τάξη, που κράτησε και κρατάει με αυτοθυσία την κοινωνία όρθια, το καλάθι και των δύο έχει μόνο «ψίχουλα».

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΝΟΧΩΝ

Απορρίφθηκε η αίτηση αποφυλάκισης που είχε καταθέσει ο αποκαλούμενος από τις αρχές «Ινδιάνος», ο οποίος έχει προφυλακιστεί για απόπειρα ανθρωποκτονίας σε βάρος του αστυνομικού, στα γεγονότα της Ν.Σμύρνης. Η ανακρίτρια χαρακτήρισε ανεπαρκές στοιχείο το βίντεο που παρουσίασε ο κατηγορούμενος και τον δείχνει να παίζει μπάσκετ στην Ελευσίνα την ώρα του συμβάντος. Διαφορετική άποψη έχει διατυπώσει ο εισαγγελέας, που θεωρεί τον μάρτυρα κατηγορίας εντελώς αναξιόπιστο. Μάλιστα, ο ίδιος άνθρωπος είχε δώσει λίγες ημέρες αργότερα συνέντευξη λέγοντας πως πάσχει από ψυχολογικά προβλήματα και η μαρτυρία του ήταν προϊόν πίεσης της αστυνομίας. Σε δήλωσή του, ο συνήγορος του κατηγορούμενου, Παύλος Σαράκης, επισημαίνει: «Η εισαγγελία, που πρότεινε την προσωρινή κράτηση μετά την απολογία του, έρχεται υπό το βάρος των όσων προέκυψαν κατά την ανακριτική διαδικασία και ζητεί την άμεση αποφυλάκιση του εντολέα μας και μάλιστα άνευ περιοριστικών όρων, αφού αποδυναμώθηκαν πλήρως οι ενδείξεις εμπλοκής του στα θλιβερά γεγονότα της Νέας Σμύρνης. Η ανακρίτρια όμως συνεχίζει ανεξήγητα και νομικά αδικαιολόγητα να εμμένει στην προσωρινή κράτηση ενός αθώου συμπολίτη μας». Κάτι μας λέει ότι στο τέλος (και) αυτή η υπόθεση, θα αποδειχτεί «προϊόν» του εργαστηρίου κατασκευής ενόχων του Χρυσοχοΐδη και δικαστικών μηχανισμών.

Ελληνοτουρκικός ανταγωνισμός, διαπραγματεύσεις

Η γενοκτονία των Αρμενίων, οι Αμερ

Του Αντώνη Νταβανέλου

Η «διαπαιδαγωγιτική» πίεση των Αμερικανών πάνω στον Ερντογάν συνεχίστηκε μετά την συνάντηση Δένδια-Τσαβούσογλου, με αμείωτους ρυθμούς.

Η επίσημη αναγνώριση από τις ΗΠΑ της σφαγής των Αρμενίων στα 1915 ως Γενοκτονίας, αλλά και η αναφορά του Μπάιντεν στην ουσιαστικά πρωτεύουσα του σύγχρονου τουρκικού κράτους με το όνομα Κωνσταντινούπολη είναι ενέργειες που δεν μπορεί να υποτιμηθούν.

Οι ΗΠΑ επί Ομπάμα είχαν ανακινήσει το «ενδιαφέρον» για τις σφαγές του 1915, χρησιμοποιώντας όμως τον αρμενικό όρο «Το Μεγάλο Κακό». Η χρήση από τον Μπάιντεν του όρου «Γενοκτονία», που παραδοσιακά στην αμερικανική πολιτική έχει ιδιαίτερο βάρος, αποτελεί μια απειλητική διπλωματική κίνηση που δεν αφορά το ιστορικό παρελθόν, αλλά τις σημερινές εξελίξεις. Σε συνδυασμό με τη χρήση του ονόματος «Κωνσταντινούπολη», οι ΗΠΑ διαμηνύουν στον Ερντογάν ότι δεν πρέπει να αποκλείει στο εξής «αναθεωρητικές» αναγνώσεις της ιστορίας, που αμφισβητούν τη σημερινή ενότητα του τουρκικού κράτους.

Το κουρδικό ζήτημα αποτελεί ένα κρίσιμο για την Τουρκία πρόβλημα, που αν εξελιχθεί σε αποφασιστική αιχμή της αμερικανικής πολιτικής, μπορεί να αποκτήσει ιδιαίτερα απειλητικές διαστάσεις. Στο κουρδικό ζήτημα, άλλωστε, εστίαζε ο Ερντογάν όταν, ανακοινώνοντας πριν 10 χρόνια τη στροφή της τουρκικής πολιτικής προς τους ελιγμούς μεταξύ ΗΠΑ και Ρωσίας, είχε αναφερθεί στον κίνδυνο στην παρούσα ιστορική συγκυρία η Τουρκία «να χάσει εδάφη».

Προς αυτή την κατεύθυνση πιέζει παράλληλα το Κράτος του Ισραήλ. Το Ισραήλ δεν αναγνωρίζει ως Γενοκτονία τα τραγικά γεγονότα του 1915, επιδιώκοντας να διατηρήσει τη «μοναδικότητα» του Ολοκαυτώματος στην ιδεολογική χρήση της Ιστορίας. Όμως υποστηρίζει ένθερμα τη δραστήρια αξιοποίηση του κουρδικού ζητήματος, είτε ως πίεση πάνω στο

Οι ΗΠΑ διαμηνύουν στον Ερντογάν ότι δεν πρέπει να αποκλείει στο εξής «αναθεωρητικές» αναγνώσεις της ιστορίας, που αμφισβητούν τη σημερινή ενότητα του τουρκικού κράτους

καθεστώς Ερντογάν, είτε κυρίως σαν μέθοδο ανακατατάξεων στη συνοριακή κατανομή της Μέσης Ανατολής, που θα κάνει πιο πιθανό τον πάγιο στόχο της πολιτικής του, που είναι η πολεμική αντιμετώπιση του Ιράν.

Οι στρατιωτικοί συμμαχικοί «άξονες» (με την Ελλάδα και την Κύπρο, με την Αίγυπτο και πρόσφατα με τις αντιδραστικές αραβικές μοναρχίες), που χτίστηκαν στην περίοδο που στο Ισραήλ κυριαρχεί πολιτικά η σκληρή σιωνιστική Δεξιά, λογοδοτούν σε βαθύτερες και μονιμότερες στρατηγικές επιδιώξεις.

Όλα αυτά δεν σημαίνουν, κατ' ανάγκη, μια νέα αμερικανική ατζέντα προς άμεση υλοποίηση. Σημαίνουν όμως δραστική κλιμάκωση της αμερικανικής πίεσης πάνω στον Ερντογάν, είτε για να αλλάξει ο ίδιος την πολιτική του, είτε για να εμφανιστούν εσωτερικές δυνάμεις που θα αναλάβουν την ανατροπή του και την επαναφορά της Τουρκίας στο νατοϊκό μαντρί. Και στα δύο αυτά ενδεχόμενα οι ελληνοτουρκικές σχέσεις θα τεθούν σε νέο, τελείως διαφορετικό, πλαίσιο.

Προς το παρόν, η κλιμάκωση της έντασης στις αμερικανοτουρκικές σχέσεις, συνδυάζεται με μεγέθυνση της αμερικανικής υποστήριξης στις

Ο δημόσιος καυγάς Δένδια-Τσαβούσ

Η επίσκεψη Δένδια στην Κωνσταντινούπολη κατέληξε σε έναν έντονο «καυγά» με τον Τσαβούσογλου, μπροστά στις κάμερες, γεγονός που βρίσκεται σε ρήξη με τις διπλωματικές συνήθειες και πρακτικές, τουλάχιστον όταν αυτές αναζητούν πραγματικά λύσεις σε επικίνδυνα προβλήματα.

Νωρίτερα, η τουρκική πλευρά είχε κάνει καθαρή την πρόθεσή της για ενίσχυση των διαπραγματεύσεων. Ο Ερντογάν ζήτησε προσωπική συνάντηση, «εκτός προγράμματος», με τον Έλληνα υπ. Εξωτερικών και ο Δένδιας αποδέχθηκε την πρόσκληση. Κατά την εφημερίδα «Το Βήμα», η τουρκική πλευρά πρότεινε επισήμως την αναβάθμιση των διαπραγματεύσεων από το επίπεδο των «διερευνητικών» στην ανώτερη κλίμακα των «συμβουλευτικών», ζητώντας επίσης να επιταχυνθεί η συνάντηση Μητσοτάκη-Ερντογάν.

Σε αυτή την απόπειρα απάντησε ο Δένδιας -κατά το Μαξίμου, μετά από συνεννόηση με τον Μητσοτάκη...- επιλέγοντας τον on camera καυγά με τον Τσαβούσογλου.

Κατά τον διεθνή και τον ελληνικό Τύπο, οι μέχρι τώρα αντιδράσεις της Άγκυρας στην πρόκληση («μέσα στο σπίτι της...») εκτιμώνται ως ψύχραιμες και αφήνουν ανοιχτό το γήπεδο για συνέχεια των διαπραγματεύσεων. Όλοι όμως μένουν με το ερώτημα αν η στάση του Δένδια «ανακοίνωσε» μια νέα στρατηγική της Αθήνας και αν ναι, ποια είναι αυτή; Έχει σημασία να σημειώσουμε ότι για το δεύτερο σκέλος του ερωτήματος αναρωτιέται και η μερίδα του λεγόμενου σοβαρού ελληνικού Τύπου, που συνήθως είναι ενήμερη για τις καθεστωτικές απαντήσεις, όταν τουλάχιστον αυτές υπάρχουν.

Για να αναζητήσουμε τις απαντήσεις σε αυτό το διπλό ερώτημα, οφείλουμε να θυμηθούμε τη συγκυρία πριν από την επίσκεψη Δένδια στην Τουρκία. Στις 25 Μάρτη, κατά την επέτειο των 200 χρόνων από την Επανάσταση του 1821, επισκέφτηκαν τα ελληνικά νερά δύο εμβληματικά πλοία: το αμερικανικό πυρηνικό αεροπλανοφόρο Αϊζενχάουερ και το γαλλικό Σαρλ Ντε Γκολ. Αυτοί οι βροντόσαυροι, τα σύμβολα της καταστρεπτικής ισχύος του δυτικού ιμπεριαλισμού, δεν μετακινούνται για το θεαθήναι. Η παρουσίας τους εδώ ήταν σαφές μήνυμα που υπενθύμιζε τις επιλογές των ΗΠΑ και της Γαλλίας. Οι μεν ΗΠΑ έχουν θέσει επισήμως την Τουρκία σε καθεστώς «κυρώσεων», η δε Γαλλία του Μακρόν, είναι η χώρα-μέλος της ΕΕ που έχει (ανεπισήμως, αλλά δραστικά) αναλάβει πρόσφατα στρατιωτική δράση σε βάρος τουρκικών πλοίων στα διεθνή ύδατα ανοιχτά της Λιβύης.

Αυτή η δύναμη, σε συνδυασμό με το ξέσπασμα της εσωτερικής οικονομικοκοινωνικής κρίσης, υποχρέωσαν το καθεστώς Ερντογάν προς την επείγουσα «στροφή» προς τις διαδικασίες του ελληνοτουρκικού «διαλόγου» υπό τη διεθνή (δυτική) εποπτεία.

Κυπριακό

Οι ελληνοτουρκικές διαπραγματεύσεις είναι σίγουρο ότι έχουν μπροστά πολλά και κρίσιμα στάδια. Ήδη στην πενταμερή διάσκεψη για το Κυπριακό, η ελληνική διπλωματία βρίσκεται μπροστά στους πικρούς καρπούς της διαρκούς αναβλητικότητας και του τυφλού απορριπτισμού. Στο Κραν Μοντανά, ο Ν. Αναστασιάδης και η ελληνοκυπριακή πλευρά ακύρωσαν τη στρατη-

και ιμπεριαλισμός

ικανοί και η πίεση στην Τουρκία

ελληνικές θέσεις. Αυτό το δεδομένο περιέγραψε με τον πιο κυνικό τρόπο ο Τζέφρι Πάιατ, σε πρόσφατη συνέντευξή του σε κυριακάτικη ελληνική εφημερίδα. Αναφέρθηκε στη σημασία της αναβάθμισης των ελληνικών F-16 σε επίπεδο viper και δήλωσε ότι οι ΗΠΑ «καλωσορίζουν την Ελλάδα στο πρόγραμμα των F-35». Σημείωσε τον οργασμό των έργων αναβάθμισης των αμερικανικών βάσεων στο ελληνικό έδαφος και υπογράμμισε τη σημασία της δωρεάν παροχής αμερικανικού πολεμικού υλικού στις ελληνικές ένοπλες δυνάμεις (επιθετικά ελικόπτερα, τανκς, τεθωρακισμένα οχήματα μεταφοράς προσωπικού κλπ). Φράσεις όπως «η Ελλάδα αποκτά αξεπέραστη ικανότητα ελέγχου θαλάσσιων περιοχών» και κυρίως «δεν υπάρχει όριο σε αυτά που μπορούμε να κάνουμε μαζί», ακούγονται ως ιδιαίτερα απειλητικές από το στόμα ενός μπαρουτοκαπνισμένου διπλωμάτη, με προϋπηρεσία στην Ουκρανία.

Αριστερά

Αυτές οι πραγματικότητες θέτουν ιδιαίτερα καθήκοντα στην Αριστερά, σε όλους κι όλες που εμπνέονται από το αντιπολεμικό και αντιιμπεριαλιστικό κίνημα. Η πολιτική ρήξη με το στρατόπεδο του ιμπεριαλισμού, με τις ΗΠΑ και την ΕΕ, το ΝΑΤΟ και τους «άξονες» γύρω από το Ισραήλ, είναι πρώτιστο καθήκον. Η απόρριψη των εξοπλισμών και της ενίσχυσης του μιλιταρισμού στο εσωτερικό της χώρας, είναι απαράβατη προϋπόθεση για να προστατεύσουμε το μισθό, τη σύνταξη, τις κοινωνικές δαπάνες. Η αδιαπραγμάτευτη υποστήριξη της ειρήνης ως μείζονος αγαθού για τους εργαζόμενους και τις λαϊκές μάζες, πρέπει να συνδυάζεται με την ενίσχυση της απαίτησης για συνεννόηση με όλους τους γειτονικούς λαούς, συμπεριλαμβανομένου του τουρκικού, έξω από κάθε «διαιτησία» και ιμπεριαλιστική εποπτεία.

Τα τραγικά γεγονότα του 1915, η σφαγή των Αρμενίων και άλλων μεγάλων τμημάτων των πληθυσμών, ήταν τμήμα των μεγάλων πολέμων στην περιοχή πριν, κατά και μετά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Ήταν τμήμα του πολεμικού ξεσπάσματος των ανταγωνισμών μεταξύ των ντόπιων κυρίαρχων τάξεων, στα πλαίσια της φοβερής διεθνούς σύγκρουσης των Μεγάλων Δυνάμεων. Ανάλογα σύννεφα πυκνώνουν ξανά στον παγκόσμιο ορίζοντα. Απέναντι σε όλους τους πολεμοκάπηλους, ντόπιους και διεθνείς, η Αριστερά και το εργατικό-λαϊκό κίνημα, οφείλουν να βροντοφωνάξουν: Όχι, δε θα επιτρέψουμε να ζήσει ο κόσμος μας ξανά την πολεμική φρίκη των αρχών του 200ού αιώνα στα Βαλκάνια και στη Μέση Ανατολή.

τογλου: Μαγκιές με ξένες πλάτες...

γική της Διζωνικής-Δικοινοτικής Ομοσπονδίας (ΔΔΟ), δηλώνοντας ότι θεωρούν την «πολιτική ισότητα» των δύο κοινοτήτων-συνιστωσών του ενιαίου κράτους υπερβολική παραχώρηση και προτείνοντας οι ίδιοι στον Τσαβούσογλου το «βελούδινο διαζύγιο» και τη στροφή στη στρατηγική των δύο κρατών. Ο τρόπος που στη συνέχεια χειρίστηκαν τον οπαδό της ΔΔΟ Τουρκοκύπριο ηγέτη Ακιντζί, επιβεβαιώνει πρακτικά τις σχετικές αποκαλύψεις, που είναι πολλαπλές και δεν επιδέχονται αμφισβήτησης.

Σήμερα η ελληνική και η ελληνοκυπριακή πλευρά διαπιστώνουν ότι η Τουρκία και ο Τατάρ εκ μέρους των τουρκοκυπρίων, «παραλαμβάνουν» τη λύση των δύο κρατών και προσέρχονται στην πενταμερή συζητώντας στη βάση της «ισότητας κυριαρχίας» και μάλιστα κατηγορώντας την ελληνική πλευρά για την απόρριψη της ΔΔΟ, μετά από 40 χρόνια σχετικών διαπραγματεύσεων. Είναι ένα παράδειγμα που λειτουργεί προειδοποιητικά και για τις διαπραγματεύσεις σχετικά με τις θαλάσσιες ζώνες.

Οι ελληνο-ιταλικές, ελληνο-αιγυπτιακές και ελληνο-λιβυκές διαπραγματεύσεις για τις θαλάσσιες ζώνες, έχουν καταγράψει ότι αυτές δεν είναι δυνατόν, ακόμα και τεχνικά, να περιορίζονται σε «ένα και μόνο θέμα» (οριοθέτηση υφαλοκρηπίδας), όπως επιδιώκει η Αθήνα στις ελληνοτουρκικές συζητήσεις. Στην πραγματική ζωή, το ενδιαφέρον των «αγορών» (που όπως υπενθύμισε ο Τζέφρι Πάιατ είναι καθοριστικός παράγοντας), αλλά και οι προτιμήσεις του Ισραήλ και της Αιγύπτου, αλλάζουν πλέον σημαντικά το αρχικό σχέδιο του East Med, τροποποιούν τη διαδρομή του σε πιο ρεαλιστικές και φτηνότερες εναλλακτικές, υποβαθμίζοντας έτσι τη σημασία της γεωγραφικής συνέχειας μεταξύ της ΑΟΖ της Κύπρου και της Ελλάδας και εκτονώνοντας τη σημασία του να κατοχυρωθεί «πάση θυσία» η πλήρης επήρεια του Καστελόριζου και της Στρογγύλης στην οριοθέτηση της ελληνικής ΑΟΖ.

Κρίσιμες επιλογές

Όλα αυτά ανοίγουν μπροστά στις ελληνικές καθεστωτικές δυνάμεις κρίσιμες και διχαστικές στρατηγικές επιλογές: Μέχρι πού διάλογος και διαπραγμάτευση και μέχρι πού πολιτική ισχύος; Αποδοχή «επωφελούς συμβιβασμού» τώρα, για να κατοχυρωθούν τα κέρδη που κάνει ρεαλιστικά η υποστήριξη των ΗΠΑ και της ΕΕ, ή πολιτική «απορριπτισμού» που θα τορπιλίζει κάθε εκδοχή «λύσης», επιδιώκοντας βέλτιστο αποτέλεσμα στο απώτερο μέλλον; Πολιτική προετοιμασίας της εσωτερικής κοινής γνώμης για το ενδεχόμενο συμβιβαστικής λύσης, ή έμφαση στην αξιοποίηση μιας εθνικιστικής γραμμής για την κυριαρχία στις εσωτερικές πολιτικές εξελίξεις;

Η σημασία αυτών των ερωτημάτων είναι πίσω από την πρόσφατη διαμάχη Σημίτη-Καραμανλή σχετικά με το Ελσίνκι, είναι πίσω από την πρόσφατη ενεργοποίηση του εσωκομματικού ρήγματος στη ΝΔ με τη δραστηριότητα της σαμαρικής πτέρυγας. Στη βάση αυτών των αναπάντητων, ακόμα, ερωτημάτων δεν είναι καθόλου δεδομένο αν η στάση του Δένδια στην Κωνσταντινούπολη ήταν μια σοβαρή πολιτική πρωτοβουλία «αλλαγής σελίδας» στην ελληνική πολιτική, ή ένα πυροτέχνημα δημαγωγικού και συγκυριακού χαρακτήρα.

Αυτό που είναι όμως δεδομένο είναι το ότι αποτελεί σοβαρότατο πολιτικό λάθος η ταύτιση οποιασδήποτε δύναμης της Αριστεράς με μια εκδοχή αυτού του καθεστωτικού διπόλου, ενάντια στην άλλη. Είναι ντροπή η στάση του ΣΥΡΙΖΑ που χειροκρότησε τη μπραβούρα του Δένδια για να ψαρέψει στα θολά απέναντι στο Μητσοτάκη. Είναι ντροπή το ότι εμφανίστηκαν αριστεροί άνθρωποι που συνυπέγραψαν «μανιφέστα» για την Κύπρο μαζί με τον ακροδεξιό απόστρατο Φρ. Φραγκούλη και τον Σ. Καλεντερίδη. Είναι ντροπή οι «αναλύσεις» που παρουσίασαν τον Καραμανλή να «αντιστέκεται στα σημιτικά τανκς», πιστώνοντας στον εν εφεδρεία ηγέτη της Δεξιάς αντιστασιακές ή ακόμα και αντι-ιμπεριαλιστικές δάφνες.

Στο κρίσιμο θέμα του ελληνοτουρκικού ανταγωνισμού, η ανεξάρτητη στάση της Αριστεράς είναι αναντικατάστατη προϋπόθεση της αυτονόμησης των εργατικών και λαϊκών μαζών από τα εθνικοενωτικά δεσμά της καθεστωτικής πολιτικής.

Άνοιγμα του τουρισμού, αδιαφορία για τις ζωές μας

Με την «πετυχημένη» διαχείριση της πανδημίας, να οδηγεί από ρεκόρ σε ρεκόρ τον αριθμό θανάτων και διασωληνωμένων από covid, η κυβέρνηση προχώρησε στην άρση υποχρεωτικής καραντίνας για ταξιδιώτες από το εξωτερικό, επιχειρώντας το «πιλοτικό» άνοιγμα της τουριστικής αγοράς, πριν την επίσημη πρεμιέρα της σεζόν στις 15 Μαΐου.

Με το επιδημιολογικό φορτίο να παραμένει υψηλό, ταξιδιώτες από την ΕΕ, τη Μ. Βρετανία, την Ελβετία, την Ισλανδία, τη Νορβηγία, τις ΗΠΑ, τη Σερβία, το Ισραήλ και τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, δεν υπόκεινται πλέον σε καραντίνα, εάν αποδείξουν ότι έχουν εμβολιαστεί ή αν επιδείξουν αρνητικό τεστ. Ήδη, οι πρώτες «ασκήσεις υποδοχής» με οργανωμένα γκρουπ τουριστών στη Ρόδο, στην Κρήτη κ.α. είχαν ξεκινήσει στις αρχές Απρίλη, τη στιγμή που ισχύει ακόμα η απαγόρευση μετακινήσεων από νομό σε νομό για όσους ζουν στην Ελλάδα. Η απαγόρευση διαπεριφερειακών μετακινήσεων, τελικά, θα αρθεί στις 15/5 μαζί με το επίσημο restart στον τουρισμό, κάνοντας έτσι πραγματικότητα το γνωστό αστείο: «να έρθουν οι τουρίστες να μας ελευθερώσουν»!

Και ενώ η μη ενίσχυση του ΕΣΥ έχει οδηγήσει στην τραγική εξέλιξη να επιλέγονται οι ασθενείς που θα νοσηλευτούν σε ΜΕΘ, η κυβέρνηση Μητσοτάκη προχωρά στην εφαρμογή του «πράσινου διαβατηρίου», πριν ακόμα ολοκληρωθεί η διαπραγμάτευση για το ψηφιακό πιστοποιητικό στην ΕΕ και παρά τις σοβαρές ενστάσεις του ΠΟΥ. Προφανώς, όταν πρόκειται για τα κέρδη του τουριστικού κεφαλαίου και τις μεταφορικές εταιρίες, δεν χωρά κανένας δισταγμός. Με ευχολόγια για τον καλό καιρό και τα εμβόλια, ο Μητσοτάκης ανήγγειλε το τηλεοπτικό «τέλος» της πανδημίας, με βασικό σκοπό να μπουν μπροστά οι μηχανές της «βαριάς βιομηχανίας» της χώρας.

Παράλληλα, ο καθολικός εμβολιασμός επεκτείνεται και στα 85 συνολικά νησιά έως 15.000 κατοίκους, ώστε να γίνουν «covid free» προορισμοί πριν την επίσημη έναρξη της τουριστικής περιόδου. Για τους εργαζόμενους της πρώτης γραμμής, τους φυλακισμένους και τους πρόσφυγες που διαβιούν σε συνθήκες συνωστισμού, φυσικά δεν υπήρξε ανάλογη προτεραιότητα.

Εργαζόμενοι

Την ίδια ώρα, οι εργαζόμενοι στον επισιτισμό-τουρισμό, συνεχίζουν τις δυναμικές κινητοποιήσεις τους, για να επιστρέψουν όλοι/ες στη δουλειά, με όλα τα εργασιακά και ασφαλιστικά τους δικαιώματα, με μέτρα προστασίας της υγείας τους. Πέρα από τις απολύσεις και την εντατικοποίηση της εργασίας τους, πολλοί από αυτούς βρίσκονται πάνω από ένα χρόνο σε αναστολή, χωρίς καν ένσημα, αφού η κρατική υποχρέωση καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών για όσους αμείβονται με τα ψίχουλα των 534 ευρώ, παραμένει υπόσχεση, όπως καταγγέλλουν οι συνδικαλιστές του χώρου.

Ούτε λόγος βέβαια να πληρώσουν τα χρήματα αυτά οι μεγάλοι τουριστικοί όμιλοι, οι μεγαλοξενοδόχοι και οι αλυσίδες εστίασης, που μέσα σε 8 χρόνια πλούτισαν από τον μόχθο των εργαζομένων, εισπράττοντας πάνω από 120 δισ. ευρώ. Ακόμα και το δύσκολο καλοκαίρι του 2020 οι τουριστικές εισπράξεις άγγιξαν τα 4,28 δισ. ευρώ. Παρόλα αυτά, η ΣΣΕ συχνά γίνεται κουρελόχαρτο, όταν οι εκβιασμοί για δυσμενή μεταβολή των όρων εργασίας και οι απλήρωτες υπερωρίες, έχουν πάρει μαζικές διαστάσεις στον κλάδο.

Όπως και πέρυσι, το άνοιγμα του τουρισμού ετοιμάζεται χωρίς να λαμβάνεται κανένα μέτρο προστασίας της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων και των επισκεπτών, εν μέσω έξαρσης των κρουσμάτων. Τον ανεπαρκή αριθμό ελέγχων στις πύλες εισόδου, έρχεται να πλαισιώσουν φέτος τα self-tests, που από συμπληρωματικό μέτρο, έχουν αναδειχθεί από την κυβέρνηση σε «υπερόπλο», για να μη χρειαστεί φυσικά να βάλουν το χέρι στην τσέπη οι εργοδότες και οι εφοπλιστές. Να γλιτώνεις από μισθούς, να γλιτώνεις από εισφορές, να γλιτώνεις για μοριακά τεστ, υποχρεωτικές απολυμάνσεις σε ξενοδοχεία, μέτρα ατομικής προστασίας, γιατί να μην θέλεις να είσαι αφεντικό στην Ελλάδα της κρίσης; «All you want is Greece», όπως λέει και η διαφημιστική καμπάνια του Θεοχάρη...

Ελλειπή μέτρα

Μετά την «ατομική ευθύνη» για πιθανή μόλυνση από covid, υπάρχει πλέον και ο αυτοέλεγχος με τα διαβόητα self-tests, που επιχειρείται να υποκαταστήσουν τη σοβαρή επιδημιολογική επιτήρηση. Ακόμα και αυτά όμως, για την ώρα αφορούν μόνο τους εργαζόμενους ορισμένων κλάδων (όπως η εστίαση και ο τουρισμός) και όχι τις μεγάλες επιχειρήσεις, γραφεία και μαζικούς εργασιακούς χώρους, όπου γίνεται πραγματικό «κορωνοπάρτι» με ελλιπή μέτρα υγιεινής, απόκρυψη κρουσμάτων, πρόωρα τεστ -αν υπάρξει θετικό κρούσμα-που όμως δεν ανιχνεύουν την πραγματική διασπορά.

Για τη «λύση» στο συνωστισμό στα ΜΜΜ, τα οποία χιλιάδες εργαζόμενοι χρησιμοποιούν καθημερινά για να πάνε στη δουλειά τους, «γελούν» ακόμα και τα αμαξοστάσια που στήθηκε το επικοινωνιακό σόου παρουσίασης 40 μεταχειρισμένων και με βλάβες λεωφορείων. Σαραβαλάκια χωρίς παράθυρα για επαρκή αερισμό της καμπίνας και μία είσοδο για το κοινό, τα οποία μισθώθηκαν πανάκριβα (2.500-2.800 ευρώ τον μήνα ανά όχημα). Και όλα αυτά, όταν 9 οδηγοί έχουν πεθάνει από κορωνοϊό σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη.

Η προκλητική εξυπηρέτηση των απαιτήσεων μεγάλων και μικρών καπιταλιστών, ήταν και παραμένει το βασικό κριτήριο των κυβερνητικών μέτρων διαχείρισης της πανδημίας. Από τους κλινικάρχες και τα διαγνωστικά κέντρα, μέχρι τους tour operators και τους επιδοτούμενους εργοδότες, κάθε κυβερνητική απόφαση βάζει σε...τρίτη μοίρα τις ζωές των εργαζομένων και της νεολαίας.

Εμβληματικό παράδειγμα της κυβερνητικής πολιτικής που τα δίνει όλα για τις επιχειρήσεις είναι και οι προθέσεις της για το άνοιγμα του τουρισμού «όπως-όπως». Με την πλειοψηφία της κοινωνίας να στενάζει κάτω από τις οικονομικές δυσκολίες και τις απαγορεύσεις, με τη δημόσια υγεία σε μόνιμη απειλή, η κυβέρνηση έχει επιλέξει να μετράει αφίξεις τουριστών, όσο εμείς καθημερινά μετράμε τους νεκρούς της πολιτικής της.

Απεργιακή πρωτομαγιά στις 6 Μάη

Ενάντια στις κυβερνητικές επιθέσεις σε 8ωρο, δικαιώματα

Του Νίκου Μποσινάκου

Εκατοτριανταπέντε χρόνια έχουν περάσει από τις άγριες απεργίες του Σικάγο και τους αιματοβαμμένους αγώνες των εργατών στις ΗΠΑ για αιτήματα που τότε φάνταζαν ριζοσπαστικά και ουτοπικά. Οκτάωρο, αξιοπρεπής αμοιβή, καλές συνθήκες εργασίας. Δικαιώματα που τελικά κατακτήθηκαν από εργοστάσιο σε εργοστάσιο, από πόλη σε πόλη, από χώρα σε χώρα, με αίμα, ιδρώτα και μακροχρόνιους αγώνες. Για τις δυτικές ανεπτυγμένες κοινωνίες, για μεγάλο χρονικό διάστημα αυτές οι κατακτήσεις υπήρξαν θεσμικά κατοχυρωμένες αν και στην πράξη σε πάρα πολλές περιπτώσεις καταστρατηγήθηκαν. Δύο αιώνες μετά, και ενώ η καπιταλιστική ανάπτυξη οδηγεί σε αλυσιδωτές κρίσεις κάθε τύπου (οικονομικές, περιβαλλοντικές, υγειονομικές, κοινωνικές) είναι η κατάλληλη στιγμή για τις άρχουσες τάξεις να «πάρουν πίσω το αίμα τους». Ή καλύτερα να ανακτήσουν τα κέρδη τους. Και για την ακρίβεια να αποκτήσουν μεγαλύτερη πρόσβαση στην πηγή του κέρδους. Την υπεραξία που παράγει η εργατική δύναμη.

Στην Ελλάδα, η ανοικτά νεοφιλελεύθερη και αυταρχική Κυβέρνηση της ΝΔ, επιτίθεται απροκάλυπτα στα εργατικά δικαιώματα που άλλοτε θεωρούνταν –τουλάχιστον θεσμικά– αυτονόητα. Συλλογικές συμβάσεις εργασίας, δημόσια κοινωνική ασφάλιση, έλεγχος της εργατικής νομοθεσίας, προστασία της υγείας και ασφάλειας στην εργασία είναι έννοιες που «ξενίζουν» στους Υπουργούς-καμικάζι εξτρεμιστές θιασώτες της αυτορύθμισης της αγοράς. Εντός του Μάη, ο Υπουργός Εργασίας Χατζηδάκης θα καταθέσει το –εδώ και καιρό– προαναγγελθέν-νομοσχέδιο για την κατάργηση του 8ώρου και την θέσπιση απλήρωτων υπερωριών, (10ωρη εργασία θα...ανταλλάσσεται με μελλοντικά ρεπό), την ποινικοποίηση των απεργιακών κινητοποιήσεων αν ...ενοχλούν τον εργοδότη, το κρατικό ηλεκτρονικό φακέλωμα όσων συνδικαλίζονται, την ψηφιακή κάρτα εργασίας που είχε θεσπισθεί από το 2010, αλλά οι Κυβερνήσεις ... ξέχασαν να ενεργοποιήσουν, την μεταφορά του θεσμού της εργατικής διαφοράς από το ΣΕΠΕ των εργαζομένων στον ΟΜΕΔ των εργοδοτών. Με ένα σμπάρο δύο τρυγόνια για το κεφάλαιο, την εργοδοσία και τους πολιτικούς της εκπροσώπους. Περιορίζουν δραστικά τα δικαιώματα των εργαζομένων και αυξάνουν άμεσα την κερδοφορία των επιχειρήσεων.

Η ευθύνη ωστόσο δεν ανήκει αποκλειστικά στους Μητσοτάκη-Χατζηδάκη & Σία . Η διαδικασία ξηλώματος των εργατικών δικαιωμάτων ήταν διακαής πόθος του ΣΕΒ και των λοιπών εργοδοτικών φορέων και κεντρική πολιτική κατεύθυνση που κυριάρχησε στην Ευρώπη και διεθνώς τις τρεις τελευταίες δεκαετίες. Δυστυχώς, η τραπεζική και δημοσιονομική κρίση και η εμφάνιση πολιτικού προσωπικού που έπαιξε τον ρόλο του «χρήσιμου ηλίθιου» (με αποκορύφωμα τον μνημονιακό ΣΥΡΙΖΑ), ήταν οι κατάλληλες συνθήκες για να απλωθεί σε εύρος και βάθος η επίθεση στον κόσμο της εργασίας.

Αντίσταση

Απέναντι σε αυτή την άμεση απειλή, το εργατικό κίνημα οφείλει να αντιτάξει το σύνολο των δυνάμεων του. Παρά τις δυσκολίες λόγω της πανδημίας και κυρίως κόντρα στον εκφυλισμό των συνδικαλιστικών ηγεσιών (με αποκορύφωμα την ανοικτά εργοδοτική ηγεσία της ΓΣΕΕ), οι εργαζόμενες/οι θα πρέπει να ορθώσουν το ανάστημά τους και να υψώσουν τη φωνή τους. Για να φτάσει δυνατή σε αυτούς που νομίζουν πώς οι εργαζόμενοι/ες είναι απλώς αριθμοί και ...μισθολογικό κόστος.

Η Κυβέρνηση δεν παίζει χωρίς αντίπαλο. Γνωρίζει ότι δεν πρόκειται να βάλει γκολ σε κενό τέρμα. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο αναζητά εδώ και μήνες την κατάλληλη χρονική στιγμή για να «περάσει» το νομοσχέδιο. Και φυσικά, για αυτό και το επικοινωνικό ντεμαράζ δηλώσεων σύσσωμης της Κυβέρνησης αλλά και έγκυρων ρεπορτάζ των συστημικών ΜΜΕ για τον απαραίτητο εκσυγχρονισμό του εργατικού δικαίου. Ωστόσο, η μαζική λαϊκή αντίδραση στην υπέρμετρη καταστολή, στην αμφισβήτηση δημοκρατικών δικαιωμάτων, οι αγώνες των υγειονομικών, της εκπαιδευτικής κοινότητας, η λυτρωτική αντίδραση όσων υφίστανται καταπίεση ως εργαζόμενοι/ες, είναι ζωντανές αποδείξεις ότι το κίνημα βρίσκεται σε ανοδική πορεία. Ότι η καραμέλα του «Όλοι μαζί να ξεπεράσουμε την πανδημία» τελείωσε και ότι το «Μετά θα λογαριαστούμε» είναι τώρα! Ότι αν δεν αντιδράσουμε τώρα και αποτελεσματικά, θα κληθούμε να ζήσουμε σε μια κοινωνία σχεδόν δυστοπική και να εργαστούμε –όσοι/όσες τυχεροί έχουν θέση εργασίας– με συνθήκες 19ου αιώνα. Σε αυτή την πορεία αμφισβήτησης και αντίδρασης, δυστυχώς εμφανίζονται γνώριμα εμπόδια.

> **Να συγκεντρώσουμε τα «ΟΧΙ» σε ότι απειλεί την ζωή, την εργασία, την υγεία και το μέλλον. Να διαδηλώσουμε μαζικά, ενωτικά, αποφασιστικά, υπερβαίνοντας ότι μας χωρίζει και αναδεικνύοντας ότι μας ενώνει.**

Οι γνωστές παιδικές αρρώστιες του κινήματος: Η αδρανοποίηση μέσω της συνδικαλιστικής γραφειοκρατίας και η αποξένωση μέσω του σεχταρισμού κομματιών της αριστεράς. Στην προετοιμασία της κινητοποίησης για την 6η Μάη έγιναν φανερές αυτές οι δύο τάσεις. Από τη μία πλευρά, η ανοικτά φιλοκυβερνητική στάση της ηγεσίας της ΓΣΕΕ που σε συντονισμό με ...το Υπουργείο Εργασίας μετέφερε τον εορτασμό για τις 4 Μάη, αμέσως μετά το Πάσχα. Από την άλλη, σημαντικοί Φορείς και Οργανώσεις της Αριστεράς (ΚΚΕ-ΠΑΜΕ, ΝΑΡ κ.α), που παρά τον καθοριστικό ρόλο που έπαιξαν μαζί με όλη την ριζοσπαστική και αντικαπιταλιστική Αριστερά να γίνει η περγιακή κινητοποίηση στις 6 Μάη, απαξιώνουν τις αποφάσεις της ΑΔΕΔΥ, Εργατικών Κέντρων και Σωματείων για εορτασμό στις 6 Μάη κόντρα στη συνδικαλιστική γραφειοκρατία της ΓΣΕΕ και καλούν σε ξεχωριστές συγκεντρώσεις και πορείες για να μην συγχρωτιστεί ο κόσμος με την... συνδικαλιστική γραφειοκρατία. Η χωροταξία των συγκεντρώσεων και η διαδρομή των διαδηλώσεων αποτελεί σημαντικό ζήτημα για το οργανωμένο συνδικαλιστικό κίνημα, ενώ η προπαγάνδιση για την συμμετοχή των εργαζομένων μοιραία περνά σε δεύτερη μοίρα. Οι νίκες του εργατικού κινήματος σημειώθηκαν μόνο όταν τα ποτάμια των εργαζομένων ενώθηκαν σε μαζικές συγκεντρώσεις και πορείες. Οι τεράστιες κινητοποιήσεις του 2001, που ματαίωσαν την ασφαλιστική μεταρρύθμιση Γιαννιτση, δεν οργανώθηκαν ξεχωριστά από κάποιον/κάποιους φορείς ή οργανώσεις. Ένωσαν σε ένα γιγάντιο «ΟΧΙ» όλα τα κομμάτια του κινήματος και για αυτό ήταν νικηφόρες.

Με αυτό το σκεπτικό, θα πρέπει να δράσουμε και τον φετινό Μάη. Να συγκεντρώσουμε τα «ΟΧΙ» σε ότι απειλεί την ζωή, την εργασία, την υγεία και το μέλλον. Να διαδηλώσουμε μαζικά, ενωτικά, αποφασιστικά, υπερβαίνοντας ότι μας χωρίζει και αναδεικνύοντας ότι μας ενώνει. Με αρχή την απεργία της 6ης Μάη για την Εργατική Πρωτομαγιά, που θα πρέπει να αποτελέσει προειδοποιητική βολή κατά της επικείμενης απόπειρας της Κυβέρνησης να αποτελειώσει το εργατικό δίκαιο. Και με απαραίτητη συνέχεια, τις κινητοποιήσεις κατά του εργασιακού νομοσχεδίου. Το εργατικό-λαικό κίνημα τον Μάη του 2021, θα πρέπει να αποτελέσει το τείχος, στο οποίο θα σταματήσει η διαρκής επίθεση της Κυβέρνησης στα εργατικά δικαιώματα.

νέα από τους εργατικούς χώρους

Επιμέλεια Θοδωρής Πατσατζής

Συντάξεις: Έξω οι ιδιωτικές εταιρείες!

Σε δικηγορικά και λογιστικά γραφεία εκχωρείται από την κυβέρνηση η διαδικασία έκδοσης των συντάξεων. Δικηγορικά και λογιστικά γραφεία που σύμφωνα με τη ΝΔ είναι πιστοποιημένα. Κανένας ιδιώτης βέβαια δεν πρόκειται να αναλάβει αυτή τη δουλειά επειδή είναι καλόκαρδος. Για να ικανοποιηθεί πρέπει να έχει κέρδος.

Έτσι γίνεται δεδομένο ότι οι ασφαλισμένοι που θα απευθύνονται στους «πιστοποιημένους» ιδιώτες θα πρέπει να πληρώσουν για τις παρεχόμενες υπηρεσίες ανάλογα με την πολυπλοκότητα του φακέλου τους. Όποιος πληρώσει θα έχει την τύχη να εξυπηρετείται πιο άμεσα άσχετα με το χρόνο στον οποίο έκανε την αίτηση συνταξιοδότησης. Όποιος δεν έχει να πληρώσει θα περιμένει το πότε οι αποδεκατισμένες από προσωπικό υπηρεσίες θα εκδώσουν τη σύνταξή του λαμβάνοντας ως τότε την σύνταξη πείνας των 384 ευρώ ως προσωρινή. Πρόκειται για μια ταξικά άδικη ρύθμιση που οδηγεί σε πλήρη ιδιωτικοποίηση την κοινωνική ασφάλιση.

Οι ιδιωτικές εταιρείες, παρότι δεν είναι σαφές το πως θα παίρνουν την πιστοποίηση, θα έχουν επιπλέον τη δυνατότητα να αξιοποιούν όπως θέλουν τα προσωπικά μας δεδομένα. Ταυτόχρονα για την πλειοψηφία των συνταξιούχων θα αυξηθεί ο χρόνος αναμονής για την έκδοση της σύνταξής τους, καθώς μετά από 12 χρόνια σκληρής λιτότητας οι όποιες οικονομίες έχουν και αυτές στην πλειοψηφία τους στερέψει. Σε όργανα εξυπηρέτησης των ιδιωτών μετατρέπονται και οι εργαζόμενοι στον ΕΦΚΑ που πλέον είναι υποχρεωμένοι να δίνουν στους ιδιώτες όσα και όποια στοιχεία αυτοί ζητήσουν.

Μόνη λύση είναι η μάχη από όλους τους εργαζόμενους για να γίνουν οι προσλήψεις μόνιμου προσωπικού στα ασφαλιστικά ταμεία ώστε να μπορούν να υπολογιστούν γρήγορα οι συντάξεις και να πεταχτούν έξω όσοι ιδιώτες θελήσουν να βάλουν χέρι στον ιδρώτα και τις θυσίες του κάθε εργαζόμενου.

Εργαζόμενοι με δίκυκλο: Διεκδικούν ένταξη στα ΒΑΕ

Την ένταξή τους στα Βαρέα και Ανθυγιεινά Επαγγέλματα (ΒΑΕ) διεκδικούν οι εργαζόμενοι με δίκυκλο. Στις 30 Απριλίου η εξεταστική επιτροπή της βουλής θα καταθέσει τη λίστα με τα επαγγέλματα που πληρούν τους όρους και τις προδιαγραφές για να ενταχθούν στα ΒΑΕ. Για αυτό το λόγο οι εργαζόμενοι προχώρησαν σε κινητοποίηση το Σάββατο 24 Απρίλη.

Πραγματοποίησαν 4ωρη στάση εργασίας με απόφαση του Σωματείου Βάσης Εργαζομένων Οδηγών Δικύκλου (ΣΒΕΟΔ) από τις 14 ως τις 18.00 και συγκέντρωση στο Πεδίον του Άρεως. Η συγκέντρωση και η μοτοπορεία που ακολούθησε ήταν για μια ακόμη φορά πολύ μαζική δείχνοντας την αποφασιστικότητα των εργαζόμενων να διεκδικήσουν όσα κανονικά θα έπρεπε να παίρνουν αυτονόητα.

Είναι άκρως παράλογο να μην είναι στα ΒΑΕ οι ταχυμεταφορείς (courier), οι ντελιβεράδες και γενικά οι ταχυδιανομείς και οι υπάλληλοι εξωτερικών εργασιών με δίκυκλο, που δουλεύουν οδηγώντας καθημερινά σε κακοφτιαγμένους δρόμους με αποτέλεσμα το σώμα τους να δέχεται απίστευτους κραδασμούς, που δουλεύουν συχνά σε αντίξοες καιρικές συνθήκες, μέσα στο άγχος και το καυσαέριο. Είναι παράλογο να μην είναι ενταγμένοι στα ΒΑΕ εργαζόμενοι που από την πολύωρη καθημερινή οδήγηση επιβαρύνονται με πλήθος μυοσκελετικών προβλημάτων, με καρδιακές παθήσεις και αναπνευστικά προβλήματα. Είναι παράλογο εν καιρώ πανδημίας να μην εντάσσονται στα ΒΑΕ εργαζόμενοι που υποχρεώνονται να έρχονται συνεχώς σε επαφή με δεκάδες ανθρώπους καθημερινά.

Σε όλα τα παραπάνω να προσθέσουμε και τα δεκάδες ατυχήματα που έχουν οι εργαζόμενοι καθημερινά στο δρόμο με κόστος κάποιες φορές την ίδια τους τη ζωή.

ΕΥΔΑΠ: Προς κινητοποιήσεις;

Με πρόσφατη ανακοίνωσή της η Ομοσπονδία Εργαζομένων στην ΕΥΔΑΠ (ΟΜΕ ΕΥΔΑΠ) μας θυμίζει για μια ακόμη φορά την κατάσταση που έχει δημιουργηθεί στον οργανισμό από τις πολιτικές όλων των κυβερνήσεων τα τελευταία τουλάχιστον 30 χρόνια. Ειδικά για την σημερινή κυβέρνηση τονίζει την απροθυμία της να αλλαχτεί η πολιτική απαξίωσης της ΕΥΔΑΠ.

Έχει αφήσει τη διοίκηση του οργανισμού να προικοδοτεί τους μετόχους της και μόνο, αδειάζοντας τα αποθεματικά της για να πληρωθούν αυτοί τα μερίσματα τους.

Αντίθετα δεν έχει κάνει τίποτα για τους εργαζόμενους στην ΕΥΔΑΠ και ταυτόχρονα ετοιμάζει νέες αυξήσεις στα τιμολόγια μετακυλίοντας έτσι το κόστος από την αφαίμαξη των αποθεματικών στα φτωχά λαϊκά στρώματα. Η ΟΜΕ ΕΥΔΑΠ υπενθυμίζει την αναγκαιότητα διεκδίκησης υπογραφής συλλογικής σύμβασης και θέτει σημαντικά αιτήματα όπως τη διασφάλιση καθολικής προσβασιμότητας στο νερό, με μορατόριουμ τουλάχιστον ενός χρόνου στις διακοπές υδροδότησης. Επίσης τις προσλήψεις μόνιμου προσωπικού (που τις προσδιορίζει σε 3.000) ώστε να καλυφθούν πλήρως τα κενά που υπάρχουν, τη μείωση ωρών εργασίας χωρίς μείωση αποδοχών, τις αυξήσεις μισθών, την επαναφορά του 13ου μισθού κ.α.

Αιτήματα πολύ σημαντικά που όντως αποτελούν αιτία σημαντικών αγώνων και κινητοποίησης των εργαζομένων. Αυτό το τελευταίο όμως δε γίνεται σαφές στην πολύ καλή κατά τα άλλα ανακοίνωση της Ομοσπονδίας. Και δεν είμαστε σε καιρούς που οι καλές ανακοινώσεις και τα αιτήματα αρκούν. Μόνο οι αγώνες μπορούν να φέρουν αποτέλεσμα απέναντι σε μια κυβέρνηση αποφασισμένη, αργά ή γρήγορα, να ιδιωτικοποιήσει ακόμη και το σημαντικότερο δημόσιο αγαθό, το νερό.

Να αποσυρθεί άμεσα το προσχέδιο νόμου

Επόμενος στόχος: «ΚΕΘΕΑ»

Της Γιώτας Παναγοπούλου

Τις τελευταίες εβδομάδες έχει ξαναέρθει στην επικαιρότητα το θέμα του ΚΕΘΕΑ. Ενάμιση χρόνο μετά από την ψήφιση της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου που καταργούσε από τον Οργανισμό ένα ΔΣ άμισθο και αιρετό (από οικογένειες μελών, μέλη σε επανένταξη, εργαζόμενους, δηλαδή από το αποφασιστικό του όργανο, τη γενική συνέλευση) και τοποθετούσε στη θέση του ένα δοτό και κομματικά διορισμένο, ήρθε στα χέρια των εργαζομένων για διαβούλευση ένα κείμενο 103 σελίδων, τιτλοφορούμενο ως Προσχέδιο Νόμου, σε μια ασφυκτική προθεσμία για διαβούλευση 7 ημερών. Το κείμενο αυτό κατατρίστηκε από μια ομάδα εργασίας με προεδρεύουσα την διορισμένη αντιπρόεδρο του Οργανισμού, Φ. Λεομπίλα.

Σε όλο αυτό το διάστημα η επιτροπή συνεδρίαζε τακτικά προκειμένου να συντάξει έναν νέο κανονισμό εργασίας και νέο οργανόγραμμα. Ωστόσο το κείμενο που κατέληξε στα χέρια των εργαζομένων μόνο αυτό δεν ήταν. Επρόκειτο επί της ουσίας για μια μακροσκελή έγγραφη παρουσίαση της μετατροπής του ΚΕΘΕΑ σε ένα γραφειοκρατικό μόρφωμα που αλλοιώνει την φυσιογνωμία του, τη φιλοσοφία των Θεραπευτικών Κοινοτήτων, τη δημοκρατία και τη συμμετοχή στην λήψη των αποφάσεων, τις εργασιακές σχέσεις.

Ως απάντηση σε αυτή την επίφαση δημοκρατικής διαδικασίας -όχι μόνο της βραχύτατης διαβούλευσης αλλά και της επιδεικτικής απουσίας διαλόγου με τους ενδιαφερόμενους- εκατοντάδες εργαζόμενοι του ΚΕΘΕΑ απέστειλαν επιστολές και στην συντριπτική τους πλειοψηφία ζήτησαν την άμεση απόσυρση του κειμένου, αρνούμενοι κάθε διάλογο για τυχόν «διόρθωσή» του.

Η μεγάλη αναστάτωση στο εσωτερικό του ΚΕΘΕΑ αλλά και η δημοσιότητα που πήρε το θέμα φαίνεται πως προκάλεσαν πίεση στην κυβέρνηση και στο υπουργείο Υγείας, ώστε ο Πρόεδρος Χ. Λιάπης να εκφράζει την έκπληξή του από την αντίδραση των εργαζομένων, αποδίδοντάς την σε κομματική υποκίνηση (sic) και λάθος κατανόηση-παρερμηνεία. Δε διστάζει μάλιστα σε δημόσιες τοποθετήσεις του να «βαφτίζει» το Προσχέδιο Νόμου ως Κανονισμό Εργασίας-Οργανόγραμμα, απαξιώνοντας τους εργαζόμενους ακόμα πιο πολύ ότι παρανόησαν ή και παραπλανήθηκαν.

Νεοφιλελεύθερο μοντέλο

Στο εύλογο ερώτημα τι ήταν το κατεπείγον στο ΚΕΘΕΑ που να δικαιολογεί μια ΠΝΠ, απάντηση ακόμα από την κυβέρνηση δεν έχει δοθεί και ούτε πρόκειται να υπάρξει. Αυτές τις μέρες όμως, με το Προσχέδιο στα χέρια μας, κατανοούμε αυτό που υποθέταμε ότι ήταν η απάντηση. Συνοπτικά κατανοούμε τι δεν είναι ανεκτό σε μια νεοφιλελεύθερη πολιτική που επιχειρεί να αποσαρθρώσει ότι προσπαθεί να μείνει όρθιο όπως το ΚΕΘΕΑ.

Οι εργαζόμενοι, θα κάνουμε όσα απαιτούνται για να περιφρουρήσουμε τον χαρακτήρα του οργανισμού και την πρόσβαση των χρηστών σε ποιοτικές υπηρεσίες.

Δεν είναι ανεκτή καμιά μορφή οργάνωσης ενός οργανισμού με χαρακτηριστικά αυτοδιοίκησης που δεν επιτρέπει τον εκάστοτε κυβερνητικό έλεγχο και όλα τα παρεπόμενά του -γνωστοί, διορισμοί, μηχανισμοί.

Δεν είναι ανεκτό ακόμη να παίρνουν καλές υπηρεσίες και να έχουν ευκαιρία σε μια καθαρή ζωή οι παρίες της κοινωνίας, οι φτωχοί, οι μη προνομιούχοι, οι μετανάστες-τριες, οι μη άριστοι συνοπτικά. Υπηρεσίες τύπου ΚΕΘΕΑ θα μπορούν ενδεχομένως να παρέχουν πανάκριβα ιδιωτικά κέντρα απεξάρτησης σε όσους δύνανται μόνο. Κάποιοι ήδη θα τρίβουν τα χέρια τους.

Επίσης, φαίνεται πως φθίνει και η ανοχή στην αντίληψη περί στεγνών προγραμμάτων και ας υπάρχει στο δημόσιο λόγο εσχάτως αναδίπλωση του Προέδρου Χ. Λιάπη. Η «Μείωση της Βλάβης», που ορίζεται ως κεντρικός σκοπός του Οργανισμού με απαλοιφή του όρου «απεξάρτηση», μπαίνει στη διατύπωση του Προσχεδίου ως πολιορκητικός κριός, εγκαινιάζοντας για το ΚΕΘΕΑ μια νέα πορεία με σαφή κατεύθυνση.Το άξιο απορίας είναι γιατί αυτή η βιάση να στραφεί το ΚΕΘΕΑ στη Μείωση Βλάβης αφού υπάρχει φορέας με αυτή τη στοχοπροσήλωση.

Καμιά ανοχή δεν υπάρχει επίσης ούτε στο προσωποποιημένο των κοινοτήτων-προγραμμάτων, ούτε ακόμα και στα ονόματα και στην ιστορία του καθενός χωριστά. Το όνομα των θεραπευτικών προγραμμάτων χάνεται κάτω από τον απρόσωπο και κακόηχο τίτλο των Διευθύνσεων Κλινικών Εφαρμογών. Η απεξάρτηση όμως δεν είναι μια απρόσωπη, διεκπεραιωτική «κλινική εφαρμογή» σε παθητικούς αποδέκτες.

Εργαζόμενοι

Μη ανεκτή είναι, τέλος, κάθε συλλογική διεκδίκηση των εργαζομένων για τα εργασιακά τους δικαιώματα. Πώς αλλιώς να εξηγηθεί ότι η διοίκηση προσήλθε στον ΟΜΕΔ αποκλειστικά και μόνο για να αμφισβητήσει το δικαίωμα του Συλλόγου να βρίσκεται εκεί; Η στάση της διοίκησης συνέβαλε στην απόρριψη της μονομερούς προσφυγής των εργαζομένων στον ΟΜΕΔ, εγκαινιάζοντας μια νέα πίστα, από τις πρώτες, στο πεδίο των συγκρούσεων εργαζομένων-διοικήσεων, εξαιτίας της λαίλαπας του νεόκοπου Εργασιακού Νόμου. Σε καμιά περίπτωση δε μπορεί να κατηγορηθεί για ασυνεπή στάση η διορισμένη διοίκηση μιας και στο Προσχέδιο Νόμου αναλαμβάνει εκείνη αντί των εργαζομένων να διευθετήσει μια σειρά από ζητήματα, καταργώντας τη Συλλογική Σύμβαση.

Όλα αυτά τα κατανοεί πολύ καλά όλος ο κόσμος του ΚΕΘΕΑ που αντιδρά. Το ίδιο αντιδρά και η κοινωνία. Μόνο το διορισμένο ΔΣ του ΚΕΘΕΑ αρνείται να το κατανοήσει, βαφτίζοντας το κρέας ψάρι. Ο Πρόεδρος, μετά από τη γενικευμένη αντίδραση, καλεί τους εργαζόμενους να προσέλθουμε σε διάλογο και διευρύνει το χρόνο της διαβούλευσης, πάνω σε αυτό το εξαμβλωματικό κείμενο.

Όμως πρέπει γρήγορα να κατανοήσει ότι η απόσυρση του Προσχεδίου είναι μονόδρομος και αναγκαία προϋπόθεση για την έναρξη από μηδενική βάση ενός διαλόγου, στον οποίο δεν μπορεί παρά να είναι πρωταγωνιστικός ο ρόλος της Γενικής Συνέλευσης του ΚΕΘΕΑ, δηλαδή των άμεσα εμπλεκόμενων. Από την πλευρά μας οι εργαζόμενοι, θα κάνουμε όσα απαιτούνται για να περιφρουρήσουμε τον χαρακτήρα του οργανισμού και την πρόσβαση των χρηστών σε ποιοτικές υπηρεσίες.

Ο αγώνας για την υπεράσπιση των δημοκρατικών ελευθεριών

Της Χρύσας Τσικαλουδάκη

Τα περιστατικά αυθαιρεσίας, καταπάτησης ελευθεριών και άγριας καταστολής του προηγούμενου διαστήματος – με αποκορύφωμα τα γεγονότα της Νέας Σμύρνης- προκάλεσαν την αυθόρμητη οργή μεγάλου τμήματος της κοινωνίας και του κινήματος και τροφοδότησαν μαζικές διαδηλώσεις, κινητοποιήσεις και πολύμορφες δράσεις στους δρόμους και τις γειτονιές. Την ίδια στιγμή, η προσπάθεια να οργανωθεί η αντίσταση στον κρατικό αυταρχισμό και την περιστολή δικαιωμάτων εκφράζεται μέσα από μία σειρά νεοσύστατων πρωτοβουλιών, που επιδιώκουν να συσπειρώσουν δυνάμεις και να συντονίσουν μία παρέμβαση με πιο σταθερό χαρακτήρα στο πεδίο των δημοκρατικών ελευθεριών.

Πριν από λίγες ημέρες, το νεοσύστατο Δίκτυο για την Υπεράσπιση των Δημοκρατικών Ελευθεριών ανακοίνωσε τη δημιουργία ενός παρατηρητηρίου για την καταγραφή και καταγγελία περιστατικών αστυνομικής βίας, σε συνεργασία με φορείς και συλλογικότητες που δρουν στην Ελλάδα και το εξωτερικό με ανάλογους στόχους. Παράλληλα, το επόμενο διάστημα φιλοδοξεί να οργανώσει μία σειρά από εκδηλώσεις και δράσεις για κομβικά ζητήματα της συγκυρίας. Πρώτος σταθμός είναι η εκδήλωση της Δευτέρας 26 Απριλίου με θέμα την επίθεση στα εργασιακά και συνδικαλιστικά δικαιώματα με αφορμή το επικείμενο νομοσχέδιο («Η εργασία και οι συνδικαλιστικές ελευθερίες στο στόχαστρο»), ενώ μετά το Πάσχα προγραμματίζεται μία σειρά από διαδικτυακές συζητήσεις για ζητήματα όπως το άσυλο και η πανεπιστημιακή αστυνομία, η λειτουργία των ΜΜΕ, κ.ά.

Μία ακόμη ελπιδοφόρα προσπάθεια συντονισμού έρχεται από το χώρο των νομικών, με την υπό συγκρότηση Πρωτοβουλία Δικηγόρων και Νομικών για τα δημοκρατικά δικαιώματα. Μετά από κάλεσμα της Εναλλακτικής Παρέμβασης – Δικηγορικής Ανατροπής (το οποίο έχει μέχρι στιγμής συγκεντρώσει σχεδόν 500 υπογραφές νομικών από περισσότερες από σαράντα πόλεις της Ελλάδας), στις 20 Απρίλη έλαβε χώρα διαδικτυακή συνάντηση, με τη μαζική συμμετοχή δικηγόρων , νομικών, φοιτητών και φοιτητριών. Μέσα από τη συζήτηση συνομολογήθηκε η ανάγκη δημιουργίας ενός ενωτικού, ανοιχτού σχήματος που θα συναπαρτίζεται από εκπροσώπους του νομικού κόσμου από όλη την Ελλάδα και θα επιδιώκει να καλύψει το κενό μίας αγωνιστικής νομικής παρέμβασης στο ευρύτερο πεδίο των δημοκρατικών δικαιωμάτων και ελευθεριών. Στη διάρκεια των τελευταίων μηνών υπήρξε παραπάνω από πρόδηλη η απροθυμία των δικηγορικών συλλόγων της χώρας να ανταποκριθούν ακόμη και στο ελάχιστο θεσμικό τους καθήκον : αυτό της προάσπισης των συνταγματικά κατοχυρωμένων δικαιωμάτων και της καταγγελίας αυταρχικών εκτροπών και καταχρηστικών συμπεριφορών εκ μέρους των κρατικών οργάνων. Την ίδια στιγμή, με αφορμή την απεργία πείνας του κρατουμένου Δημήτρη Κουφοντίνα, η μαχητική παρουσία της Πρωτοβουλίας Δικηγόρων και Νομικών στο δρόμο και στο δημόσιο διάλογο κατέδειξε ότι υπάρχει και ένα τμήμα του νομικού κόσμου που δε δίνει «επιστημονικό άλλοθι» στην κυβερνητική αυθαιρεσία και παραβίαση κάθε έννοιας «κράτους δικαίου».

Το νεοσύστατο Δίκτυο για την Υπεράσπιση των Δημοκρατικών Ελευθεριών ανακοίνωσε τη δημιουργία ενός παρατηρητηρίου για την καταγραφή και καταγγελία περιστατικών αστυνομικής βίας,

Τις τελευταίες εβδομάδες βλέπουμε τα Πανεπιστήμια εν μέρει να ξαναζωντανεύουν μέσα από συλλογικές δράσεις, συνελεύσεις, εκδηλώσεις, workshops, αντιμαθήματα. Στο επίκεντρο όλων αυτών των πολύμορφων δράσεων βρίσκεται το αίτημα για ανακατάληψη των κοινωνικών μας χώρων - και του δημόσιου χώρου συνολικά-, μέσα στους οποίους μπορούμε να αναπνέουμε. Μπορεί, υπό τις πιέσεις του κινήματος και της αποδοκιμασίας από μεγάλο τμήμα της κοινωνίας, η Κυβέρνηση προσωρινά να αναδιπλώθηκε από την εξαγγελία για είσοδο της πανεπιστημιακής αστυνομίας στα ιδρύματα εντός του Απριλίου, ωστόσο η συζήτηση για τις δημοκρατικές ελευθερίες όχι μόνο δεν έχει ατονήσει, αλλά αντίθετα γίνεται ολοένα και πιο ζωηρή στο χώρο των Πανεπιστημίων.

Φαίνεται πως το επόμενο διάστημα δε θα λείψουν οι προσπάθειες να εγερθεί ένα «τείχος» απέναντι στην κρατική αυθαιρεσία και καταστολή. Είναι κρίσιμο οι προσπάθειες αυτές να αποκτήσουν όσο το δυνατόν πιο πλατιά, μαζικά και ενωτικά χαρακτηριστικά, χωρίς ταυτόχρονα να υπολείπονται σε αγωνιστική διάθεση και ριζοσπαστική δράση. Μόνο μέσα από ανοιχτά, μετωπικά σχήματα και πρωτοβουλίες – συλλογικοτήτων, ατόμων, φορέων - μπορεί να δοθεί αποτελεσματικά η μάχη για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων μας ενάντια στον κυβερνητικό αυταρχισμό.

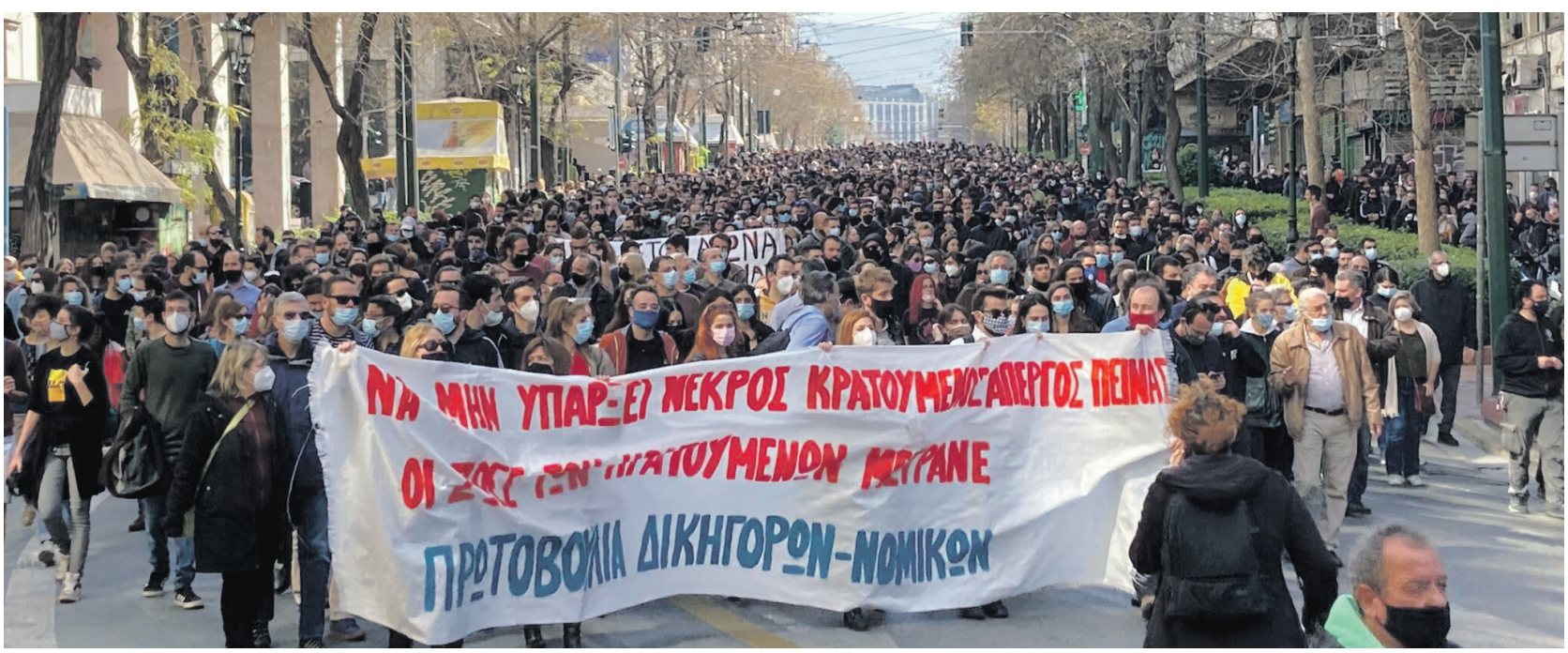

Μαζικές προσλήψεις εκπαιδευτικών, μικρότερα τμήματα, εμβολιασμοί

Ανοιχτά σχολεία αλλά με ασφάλεια

Του Βασίλη Λίτου

Η απόφαση της κυβέρνησης για επαναλειτουργία των σχολείων σε ολόκληρη τη χώρα άνοιξε δημόσια τη συζήτηση για το κατά πόσον τα σχολεία και η εκπαιδευτική κοινότητα είναι σε ετοιμότητα να υποδεχθούν τους μαθητές και τις μαθήτριες με ασφάλεια

Σε μια συνθήκη που η έξαρση της πανδημίας σαρώνει ολόκληρη τη χώρα με τα κρούσματα και τους διασωληνωμένους να εκτοξεύονται καθημερινά, αλλά και το αφήγημα της κυβέρνησης περί μαζικών και γρήγορων εμβολιασμών να καταρρίπτεται, η κυβέρνηση αποφάσισε να ανοίξει τα σχολεία χωρίς να έχει λάβει το παραμικρό μέτρο για την ενίσχυση τους και την ασφαλή λειτουργία τους.

Με ευθύνη της ίδια της κυβέρνησης τα σχολεία παρέμειναν κλειστά στο μεγαλύτερο διάστημα από την αρχή της πανδημίας. Η πανδημία του κορονοιού ανέδειξε και διόγκωσε προβλήματα που προϋπήρχαν στη δημόσια εκπαίδευση. Βασική αιχμή και πηγή συσσώρευσης αυτών των προβλημάτων αποτελεί η συνεχόμενη υποβάθμιση της δημόσιας εκπαίδευσης και οι περικοπές στον κρατικό προϋπολογισμό ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια με τις εφαρμογές των μνημονιακών πολιτικών λιτότητας. Η έλλειψη υποδομών, δηλαδή η έλλειψη κτιριακών εγκαταστάσεων(λίγες και μικρές αίθουσες,έλλειψη μηχανισμών ικανοποιητικού εξαερισμού,έλλειψη εργαστηρίων). Η χρόνια έλλειψη σε καθηγητές και εκπαιδευτικούς, με μόνιμη και σταθερή εργασία, ώστε να μπορούν να καλύψουν την ανάγκη για δημιουργία μικρότερων τάξεων. Η έλλειψη σε υλικοτεχνικές δομές και σύγχρονο εξοπλισμό συνυφασμένο με τις σύγχρονες ανάγκες των μαθητών-τριών και η δυνατότητα πρόσβασης όλων τους στην διαδικασία της τηλεκπαίδευσης όξυναν προβλήματα που ήδη υπήρχαν και επιταχύναν τις ταξικές ανισότητες.

Παραβλέποντας αυτά τα προβλήματα η κυβέρνηση, αντιλαμβανόμενη και το γεγονός πως η τηλεκπαίδευση αδυνατεί να αντικαταστήσει τα δια ζώσης μαθήματα, αποφάσισε την επαναλειτουργία των σχολείων χωρίς ωστόσο να επίλυσει τα παραπάνω προβλήματα. Όλο το προηγούμενο διάστημα απέρριπτε συνεχώς επιδεικτικά τα αιτήματα που διατύπωνε η εκπαιδευτική κοινότητα για το ασφαλές άνοιγμα των σχολείων και τώρα κατέφυγε στη γνωστή τακτική που ακολουθεί σε όλη την περίοδο της πανδημίας, αυτής της αποθέωσης της ατομικής ευθύνης και της επίρριψης των ευθυνών στους ίδιους τους πολίτες μεταφέροντας έτσι την ευθύνη από τις δικές της πλάτες σε αυτές των μαθητών,των εκπαιδευτικών και των γονέων. Έτσι η κυβέρνηση εμφανίζει ως πανάκεια όλων των παραπάνω προβλημάτων την παροχή self-test σε μαθητές και εκπαιδευτικούς.

Για να ανοίξουν τα σχολεία με ασφάλεια, πρέπει αυτό να γίνει με συγκεκριμένους όρους και κάτω από συγκεκριμένες προϋποθέσεις . Είναι αναγκαίο να διεξάγονται μαζικά και επαναλαμβανόμενα τεστ από τον ίδιο τον ΕΟΔΥ, να υπάρξει μέριμνα ώστε να αραιωθούν τα τμήματα και να δημιουργηθούν μικρότερα με λιγότερους μαθητές και μαθήτριες, να δοθεί σειρά προτεραιότητας στους εμβολιασμούς στους εκπαιδευτικούς ώστε να μπορούν να εργασθούν με ασφάλεια, να ενισχυθούν τα σχολεία με σύγχρονο υλικοτεχνικό εξοπλισμό, και να γίνουν προσλήψεις μόνιμου εκπαιδευτικού που θα καλύψουν τα όποια κενά υπάρχουν στα σχολεία και θα αναβαθμίσουν την ποιότητα του δημόσιου σχολείου.

Camping resist.reclaim.revolt. 2021

Ξεκινάνε οι προετοιμασίες

Για άλλη μια χρονιά το camping resist.reclaim. revolt και το rproject.gr θα δώσουν το καλοκαιρινό «παρόν» από τις 28 Ιουλίου μέχρι τις 4 Αυγούστου, στο camping «Αργοστόλι», στην πανέμορφη Κεφαλλονιά. Σε αυτή την τόσο ιδιαίτερη συγκυρία, έχοντας πίσω μας τόσους μήνες καραντίνας και απαγορεύσεων, το Camping του Rproject αποτελεί εξαιρετική ευκαιρία να ανταμώσουμε ξανά με συντρόφους/ισσες και φίλους/ες. Δεν έχουμε όμως πίσω μας μόνο τις απαγορεύσεις και τους περιορισμούς αλλά και το ξαναζωντάνεμα των αγώνων και των μαζικών κινητοποιήσεων απέναντι στην εγκληματική πολιτική της κυβέρνησης και τα αδιέξοδα του νεοφιλελευθερισμού. Θέλουμε να ξαναπιάσουμε το νήμα των απελευθερωτικών οραμάτων από την πρώτη εργατική επανάσταση της Παρισινής Κομμούνας μέχρι την πιο πρόσφατη διεθνή «εξέγερση» ενάντια στο νεοφιλελευθερισμό και την εμβληματική κινητοποίηση στη Γένοβα. Από το πρόγραμμα του camping φυσικά δε θα λείψουν και άλλες συζητήσεις για τον πόλεμο, τους εξοπλισμούς, τους αγώνες του γυναικείου κινήματος αλλά και πιο μικρά workshop. Όπως κάθε χρόνο, προβολές, παιχνίδια, εκδρομές, γλέντια, δρώμενα θα συμπληρώσουν το πρόγραμμα ενώ η συλλογική κουζίνα που έχει γίνει παράδοση θα φροντίζει για το καθημερινό φαγητό σε πολύ χαμηλές τιμές. Οι μηχανές έχουν αρχίσει να «δουλεύουν» για την προετοιμασία του camping και σύντομα θα εμφανιστούν στους δρόμους οι πρώτες μας αφίσες.

*Επικοινώνησε μαζί μας για περισσότερες πληροφορίες και συμμετοχές.

Ανάγκη ενωτικής, ριζοσπαστικής απάντησης στα σχέδια της

Η Αριστερά ενάντια στον

*Με αφορμή την κατάθεση από τον Υπ. Εσωτ. Μάκη Βορίδη, σχεδίου νόμου για τις εκλογές στην αυτοδιοίκηση, συνομιλήσαμε με τον **Χρίστο Τουλιάτο,** δημοτικό σύμβουλο Ζωγράφου με την Ανυπότακτη Πόλη και την **Όλγα Κλείτσα,** μέλος του Συντονιστικού της δημοτικής κίνησης Ανυπότακτη Αθήνα. Τη συνέντευξη πήρε ο Θάνος Λυκουργιάς*

? Περιγράψτε μας το τι συμβαίνει με τον εκλογικό νόμο; Ποιες είναι οι βασικές του προβλέψεις και που πιστεύετε ότι αποσκοπεί;

Χρίστος: Ο νέος νόμος Βορίδη έχει κρίσιμες αλλαγές που στόχο έχουν την περίφημη «κυβερνησιμότητα», δηλαδή την ενίσχυση των παρατάξεων που ασκούν διοίκηση με νέα ενίσχυση της εξουσίας του δημάρχου ή περιφερειάρχη υποβαθμίζοντας κι άλλο τα συμβούλια. Ξαναδίνει (προβλεπόταν στον «Καλλικράτη») το 60% των εδρών στην πρώτη παράταξη και τη δυνατότητα εκλογής δημάρχου και περιφερειάρχη με 43% από τον πρώτο γύρο. Έτσι μειώνει τις πιο αναλογικές ρυθμίσεις του «Κλεισθένη», που βέβαια στην πράξη είχαν ήδη απονευρωθεί μετά τις εκλογές του 2019 με νομοθετική ενίσχυση των επιτροπών των ΟΤΑ (Οικονομική, Ποιότητας Ζωής) τόσο όσον αφορά την απόλυτα ελεγχόμενη σύνθεσή τους από τις διοικήσεις όσο και τη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων σε αυτές εις βάρος των συμβουλίων. Ταυτόχρονα, μειώνει τα μέλη των συμβουλίων, μειώνοντας πρακτικά την δυνατότητα έκφρασης περισσότερων κοινωνικών ομάδων, και θέτει πλαφόν εκλογής στο 3% όπως και στις βουλευτικές εκλογές. Στην ουσία, βέβαια, με τη μείωση των συμβούλων ανεβάζει σοβαρά και το εκλογικό μέτρο και πλέον σε κάποιους δήμους μπορεί να απαιτείται ακόμα και 6-7% για να εκλέξει σύμβουλο μία παράταξη. Ξανακάνει τη θητεία 5ετή και προβλέπει διαδικασίες συγκρότησης συνδυασμών που βολεύουν τους μεγάλους κομματικούς μηχανισμούς χρονικά και οικονομικά (αυξάνει εκ νέου υπερβολικά τα παράβολα για υποψηφιότητα, για υποψήφιο περιφερειάρχη 500 ευρώ από 200!). Όλα αυτά συγκεντροποιούν την εξουσία στην τοπική αυτοδιοίκηση, ενισχύουν τους κυρίαρχους κομματικούς και πελατειακούς μηχανισμούς εις βάρος ανεξάρτητων και αγωνιστικών φωνών που περιθωριοποιούνται ή και αποκλείονται.

Όλγα: Πρόκειται ακριβώς για μία ακόμα μεγαλύτερη υποβάθμιση του πολιτικού ρόλου των συμβουλίων και μείωση της συμμετοχής. Ήδη, με τις διαδικασίες που περιέγραψε ο Χρίστος, τα Συμβούλια μετατρέπονται σε παρατηρητές, η εξουσία υπερ-συγκεντρώνεται και η συμμετοχή των πολιτών στις διαδικασίες απόφασης γίνεται σχεδόν αδύνατη. Το τελευταίο, δε, είναι και ξεκάθαρος στόχος του νομοσχεδίου. Χαρακτηριστικό παράδειγμα, τόσο ο γενικότερος χειρισμός του τρόπου εκλογής Κοινοτικών Συμβούλων/Προέδρων Κοινοτήτων αλλά και το γεγονός ότι σε πάρα πολλούς Δήμους, μεταξύ αυτών και στο μεγαλύτερο Δήμο της χώρας, την Αθήνα, καταργούνται τα 7 Κοινοτικά Συμβούλια και υποκαθίστανται από 7 νέους ρόλους Αντιδημάρχου. Τα αιτήματα πλήθους πολιτιστικών και άλλων συλλόγων καθώς και πολιτών που διεκδικούσαν αλλαγές στις γειτονιές τους, τώρα θα κατευθύνονται προς τον αρμόδιο Αντιδήμαρχο Κοινότητας ή την Οικονομική επιτροπή του Δήμου. Η απόφαση, λοιπόν, για την υλοποίηση οποιουδήποτε αιτήματος δεν θα είναι πολιτική, αλλά οικονομική ή πελατειακή. Αυτά, μέχρι να δούμε βέβαια τι μας επιφυλάσσει το μέλλον. Διότι δεν ξέρουμε ακόμα τι θα περιλαμβάνει το επόμενο νομοσχέδιο, αν για παράδειγμα την κατάργηση των Συμβουλίων Κοινοτήτων θα ακολουθήσει και κατάργηση υπηρεσιών ή αν θα δημιουργηθούν επιτροπές παρά τους Αντιδημάρχους Κοινοτήτων (μία αντικατάσταση δηλαδή των αιρετών συμβούλων από διορισμένους).

Θεσμοθετούνται οι «Αναπτυξιακοί Οργανισμοί» των ΟΤΑ ως Α.Ε. που θα διαχειρίζονται μέχρι και το 20% του προϋπολογισμού δήμου ή περιφέρειας χωρίς πλέον κανένα πολιτικό έλεγχο, υποκαθιστώντας πλήρως και τις τεχνικές υπηρεσίες με ιδιώτες.

? Τι συμβαίνει με το θεσμικό πλαίσιο της αυτοδιοίκησης; Δεδομένης της κυριαρχίας του νεοφιλελευθερισμού μέσω ΣΔΙΤ, επιχειρηματικότητας κλπ. πως και πόσο μπορεί να παρέμβει ένα αυτοδιοικητικό σχήμα της ριζοσπαστικής Αριστεράς;

Χρίστος: Ο νόμος Βορίδη προωθείται παράλληλα με άλλες σημαντικές αντιδραστικές αλλαγές στην αυτοδιοίκηση. Με πρόσφατο νόμο αυξάνονται τα όρια απευθείας αναθέσεων (υπό προϋποθέσεις ακόμα και 60.000 ευρώ!) και διαλύονται οι μηχανισμού ελέγχου των ιδιωτικών εργολαβιών, πρακτικά οι ίδιοι οι εργολάβοι θα μισθώνουν εταιρείες για να τους «ελέγχουν» και μάλιστα δειγματοληπτικά! Αρμοδιότητες των συμβουλίων συνεχώς μεταβιβάζονται στις εντελώς ελεγχόμενες επιτροπές. Θεσμοθετούνται οι «Αναπτυξιακοί Οργανισμοί» των ΟΤΑ ως Α.Ε. που θα διαχειρίζονται μέχρι και το 20% του προϋπολογισμού δήμου ή περιφέρειας χωρίς πλέον κανένα πολιτικό έλεγχο, υποκαθιστώντας πλήρως και τις τεχνικές υπηρεσίες με ιδιώτες. Στήνεται το θεσμικό πλαίσιο για την ακόμα πιο ανεξέλεγκτη επιχειρηματικοποίηση των δήμων και την ενίσχυση του τοπικού κεφαλαίου μέσω των χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων από κράτος και ΕΕ με τα χρήματα των πολιτών. Είναι αλήθεια ότι το πλαίσιο γίνεται ακόμα πιο ασφυκτικό για τις δυνατότητες παρέμβασης εντός των συμβουλίων. Είναι ανάγκη όμως να είμαστε εκεί,

κυβέρνησης για την Τοπική Αυτοδιοίκηση

αντιδραστικό νόμο Βορίδη

να μαθαίνουμε και να αποκαλύπτουμε στις τοπικές κοινωνίες, να συμβάλλουμε στην οργάνωση αντιστάσεων των κατοίκων στη διασπάθιση δημόσιου χρήματος, στην ιδιωτικοποίηση κοινωνικών υπηρεσιών, στο ξεπούλημα και την καταπάτηση του δημόσιου χώρου. Στου Ζωγράφου έτσι αποτρέψαμε πριν χρόνια την καταπάτηση 6 πλατειών του δήμου για να γίνουν υπόγεια γκαράζ και τη μετατροπή του ελεύθερου χώρου της Βίλας Ζωγράφου σε εμπορικό κέντρο. Έτσι πετυχαίνουμε και σήμερα μικρότερες νίκες αποτρέποντας την κοπή κάποιων δέντρων πρόσφατα, αλλά και τη μπίζνα που πήγε να στήσει η διοίκηση με την αφή κανδυλίων στο νεκροταφείο.

Όλγα: Το ερώτημα αυτό «ταλανίζει» τον ευρύτερο χώρο της αριστεράς επί δεκαετίες και θα μπορούσε να γίνει προβολή του σε οποιοδήποτε επίπεδο (από το κοινοβούλιο και διάφορες διοικήσεις μέχρι τα συμβούλια των ΟΤΑ). Η απάντηση δεν εξαρτάται από το περισσότερο ή λιγότερο «κακό» θεσμικό πλαίσιο, αλλά από μία συνολικότερη πολιτική στάση και μεθοδολογία για την δημιουργία ή ενίσχυση κοινωνικών διεκδικήσεων. Για εμάς, τα Συμβούλια ακόμα κι αν στερούνται αρμοδιοτήτων και αποφασιστικής ικανότητας με αυξανόμενο ρυθμό, είναι ένα κέντρο εξουσίας με τοπική αναγνωρισιμότητα και λόγω αυτού, οι μικρές ή μεγαλύτερες νίκες που μπορούμε να πετύχουμε έχουν μεγαλύτερο κοινωνικό αποτύπωμα. Ειδικά, δε, την εποχή που διανύουμε, που βρισκόμαστε ανάμεσα στις συμπληγάδες μίας αυξανόμενης κοινωνικής οργής χωρίς ξεκάθαρα ακόμα πολιτικά χαρακτηριστικά και ενός νέο-αυταρχισμού τύπου «no alternative», η ύπαρξη δυνάμεων που παρεμβαίνουν ουσιαστικά σε αυτό το δυσμενές πολιτικό σκηνικό, που διεκδικούν και καταφέρνουν νίκες, μπορεί να δημιουργήσει θετικό πρόταγμα και να εμπνεύσει έναν άλλον τρόπο οργάνωσης της κοινωνίας. Αντιλαμβανόμαστε, λοιπόν, την αριστερά μέσα στα συμβούλια ως μία δύναμη διεκδίκησης κι όχι απλά καταγγελίας.

? Το τελευταίο διάστημα δεν ζήσαμε μόνο επιθέσεις, αλλά και σημαντικές αντιστάσεις σε τοπικό επίπεδο. Χαρακτηριστικότερο παράδειγμα, οι κινητοποιήσεις στις πλατείες στις 13 και 14 Μάρτη. Εκτός αυτού, υπάρχει και μια πρωτόγνωρη στροφή των πολιτών στην αξιοποίηση των δημόσιων χώρων. Πως «διαβάζετε» εσείς τα παραπάνω;

Χρίστος: Η αλήθεια είναι ότι η περίοδος της πανδημίας έβαλε στον «πάγο» πολλούς αγώνες, όμως αυτό δεν σημαίνει ότι δεν υπήρξαν και σημαντικές στιγμές (π.χ. ο αγώνας των κατοίκων της Κέρκυρας για την υπεράσπιση του Ερημίτη στην Κασσιόπη). Οι πρόσφατες κινητοποιήσεις στη Νέα Σμύρνη ήταν από τις μεγαλύτερες σε γειτονιά εδώ και πολλά χρόνια. Και έδωσαν το έναυσμα και για άλλες κινητοποιήσεις σε γειτονιές στις 13-14/3. Εκεί συμμετείχε πολύς κόσμος ύστερα από καιρό με σημαντική την παρουσία εργαζόμενης και άνεργης νεολαίας. Νομίζω ότι ήταν ένα ξέσπασμα των υπόγειων ρευμάτων που δημιουργούνται από τις τραγικές συνθήκες που δημιουργεί η πανδημία και η νέα οικονομική κρίση. Είναι στιγμές από το μέλλον που έρχεται γρήγορα και για αυτό πρέπει να ετοιμαστούμε για να βοηθήσουμε αυτά τα ρεύματα να γίνουν κύματα αγώνα, διεκδίκησης και ανατροπής των νέων μνημονίων που μας ετοιμάζουν με τα δάνεια του «Ταμείου Ανάκαμψης» και των νέων αντιλαϊκών τερατουργημάτων όπως το νομοσχέδιο Χατζηδάκη στα εργασιακά.

Όλγα: Γενικότερα, ακόμα και η μη μαχητική διεκδίκηση του δημόσιου χώρου, όπως η συγκέντρωση κυρίως νεότερων ηλικιακών κατηγοριών σε πάρκα και πλατείες είναι, όντως, μία πρωτόγνωρη στροφή του πληθυσμού των αστικών κέντρων της Ελλάδας. Όχι, όμως, πρωτοφανής. Φαίνεται εντυπωσιακό στις διαστάσεις που παίρνει στην Ελλάδα, διότι λόγω του τρόπου αστικοποίησης δεν είχε αναπτυχθεί κουλτούρα οικειοποίησης του δημόσιου χώρου (πάρκα, πλατείες, δρόμοι κλπ). Ακόμα και σε αυτή την περίπτωση, όμως, συμφωνώ με την ανάγνωση του Χρίστου ότι πρόκειται για ξέσπασμα απέναντι στην ασφυξία και τον παραλογισμό των μέτρων της πανδημίας κι όχι οικειοποίηση. Και το στοίχημα είναι ακριβώς αυτό: πως θα μπορέσει μία αντίληψη αξιοποίησης να μετατραπεί σε οικειοποίηση του δημόσιου χώρου και υπεράσπισής του ως Κοινό. Οι προσπάθειες για μεταφορά κεντρικοπολιτικών διεκδικήσεων στις γειτονιές είναι θετικές, όμως, η εμπειρία έχει δείξει ότι ειδικά στα μεγάλα αστικά κέντρα, όπως είναι και ο Δήμος μας, χωρίς τοπικότητα στις διεκδικήσεις και χωρίς μεγάλη τοπική γείωση και αναγνωρισιμότητα των εμπλεκόμενων, η κινητικότητα και η συμμετοχή φθίνει με γρήγορους ρυθμούς. Ίσως μία κατεύθυνση δημιουργίας τοπικών πρωτοβουλιών στο τρίπτυχο πχ Δημοκρατία-Υγεία-Δημόσιος Χώρος θα ήταν ένα επόμενο βήμα που θα μας έφερνε πιο κοντά στο στόχο.

> Η ύπαρξη δυνάμεων που παρεμβαίνουν ουσιαστικά σε αυτό το δυσμενές πολιτικό σκηνικό, που διεκδικούν και καταφέρνουν νίκες, μπορεί να δημιουργήσει θετικό πρόταγμα και να εμπνεύσει έναν άλλον τρόπο οργάνωσης της κοινωνίας.

? Αξίζει να σταθούμε λίγο περισσότερο στη συνεργασία των δυνάμεων της Αριστεράς. Ποιες πρωτοβουλίες συνεργασίας πάρθηκαν για την αντιμετώπιση του νόμου Βορίδη και πως τις αποτιμάτε;

Χρίστος: Πρόσφατα βγήκε ένα κοινό κείμενο δημοτικών και περιφερειακών κινήσεων της ριζοσπαστικής Αριστεράς ενάντια στο νόμο Βορίδη και έγινε συγκέντρωση έξω από το Υπουργείο Εσωτερικών στις 15/4. Αυτό προέκυψε από μία πανελλαδική διαδικτυακή σύσκεψη με τη συμμετοχή πάνω από 65 σχημάτων. Δεν έγιναν όλα εύκολα, επικράτησε όμως η βούληση να υπάρξει κοινή αντίδραση. Αυτές οι συνεργασίες πρέπει να βαθύνουν, ήδη δημοτικές κινήσεις που βρίσκονται πιο κοντά επικοινωνούν πιο στενά, αυτό είναι και η περίπτωση των 6 σχημάτων (Ανυπότακτη Αθήνα, «Ανυπότακτος Κορυδαλλός» Ριζοσπαστική Προοδευτική Δημοτική Κίνηση, Ασυμβίβαστο Ίλιον, Δίκτυο πολιτών Χολαργού-Παπάγου, Ζωγράφου Ανυπότακτη Πόλη, «Κόντρα στο Ρεύμα» Κίνηση Πολιτών Νίκαιας Ρέντη) που με αφετηρία μία κοινή εκδήλωση για την κοινωνική πολιτική συζητάμε και επιχειρούμε να συντονιστούμε καλύτερα. Αυτές οι κινήσεις πρέπει να ενισχυθούν και να διευρυνθούν. Για να τονωθεί το κίνημα στις γειτονιές, να ανταλλάσσουμε εμπειρίες, να συμβάλουμε ευρύτερα στην κοινή δράση και την ενωτική συμπόρευση των δυνάμεων της ριζοσπαστικής Αριστεράς που αναζητούν κάτι νέο έχοντας μάθει από τα λάθη τους στην περίοδο της προηγούμενης κρίσης. Μόνο έτσι μπορούμε να συγκροτήσουμε αντιστάσεις και μία νέα Αριστερά που θα βάλει φραγμό στην επίθεση που έρχεται, με στόχο πάντα την ανατροπή και μία άλλη κοινωνική προοπτική για τους εργαζόμενους και την κοινωνία.

Όλγα: Νομίζω ότι ένα χρήσιμο συμπέρασμα που προέκυψε από την πανελλαδική σύσκεψη για το νόμο Βορίδη, ήταν ότι σε όλη την Ελλάδα υπάρχουν Δημοτικές Κινήσεις που ανά διαφορετικούς συνδυασμούς μεταξύ μας συμφωνούμε σε συγκεκριμένες κατευθύνσεις σε συγκεκριμένα επίδικα. Η ποικιλία και των πλήθος αυτών των διαφορετικών συνδυασμών συμφωνίας-ασυμφωνίας, που θα προκαλούσε πονοκέφαλο ακόμα και σε μαθηματικό, καταδεικνύει ένα πολύ σημαντικό στρατηγικό μας λάθος: ενώ ο νεοφιλελευθερισμός έχει πολύ καλά διατυπωμένο σχέδιο και το προχωράει με ταχύτατα βήματα, από τον Σεπτέμβρη του 2015 και μετά όσες κι όσοι βρεθήκαμε στην «αντίπερα όχθη» δεν επικοινωνούμε μεταξύ μας όσο χρειάζεται, ώστε να αρθούν οι διαχωριστικές γραμμές, να εντοπιστούν οι κοινές αντιλήψεις, να συμφωνήσουμε ή να διαφωνήσουμε στα επί μέρους, να καταλάβουμε ο ένας τη «γλώσσα» του άλλου και τελικά να συν-σχεδιάσουμε και να διεκδικήσουμε μαζί. Αυτό είναι που προσπαθούμε να κάνουμε οι 6 Δημοτικές Κινήσεις μεταξύ μας, έναν ιδιότυπο διαρκή Χώρο Διαλόγου. Κι ελπίζουμε στο μέλλον η επικοινωνία να διευρυνθεί και με άλλες Δημοτικές Κινήσεις.

ΑΦΙΕΡΩΜΑ: Η ΠΡΩΤΗ ΕΦΟΔΟ

Οι μέρες

Της Ελένης Πελέκη

Στις 28 Μαρτίου η Εθνοφρουρά παρέδωσε την διοίκηση της πόλης του Παρισιού στο Συμβούλιο της Κομμούνας με χιλιάδες εργάτες/τριες να πανηγυρίζουν στις πλατείες και τους δρόμους και την κόκκινη σημαία να ανεμίζει υψωμένη στα περισσότερα κτίρια.

Τα 90 μέλη του Συμβουλίου ήταν στην πλειοψηφία τους εργάτες και λίγοι μικροαστοί, επαναστάτες και προοδευτικοί δημοκρατικοί, γνωστοί κυρίως από την μέχρι τότε δράση τους στα σωματεία τους, στις λέσχες, στις γειτονιές τους. Ανάμεσα τους υπήρχαν και αλλοδαποί, η εκλογή των οποίων επικυρώθηκε επίσημα στις 30/3 γιατί η σημαία της Κομμούνας είναι η σημαία της παγκόσμιας Δημοκρατίας. Συγκροτούνται άμεσα δέκα επιτροπές, αντίστοιχες των προηγούμενων υπουργείων και αναλαμβάνουν την διακυβέρνηση του Παρισιού.

Τα διατάγματα

Στη σύντομη ζωή της η Κομμούνα δεν κατάφερε να φέρει εις πέρας το σχέδιο της για τη ριζική αναδιάρθρωση της κοινωνίας. Μέσα από τα διατάγματα και τα πεπραγμένα της όμως μας έδωσε μια ματιά ως προς το είδος της κοινωνίας που οραματιζόταν.

Στις 30/4 καταργείται η αστυνομία και ο τακτικός στρατός και αντικαθίστανται από την Εθνοφρουρά στην οποία συμμετέχουν όλοι οι ικανοί πολίτες. Παράλληλα, διαγράφονται τα χρέη των ενοικίων από την αρχή της πολιορκίας, απαγορεύονται οι εξώσεις και επιστρέφονται όλα τα είδη πρώτης ανάγκης που είχαν πουληθεί σε ενεχυροδανειστήρια. Όλα τα μέλη της Κομμούνας και οι δημοτικοί υπάλληλοι είναι πλέον αιρετοί, υπεύθυνοι και ανά πάσα στιγμή ανακλητοί και στις 1\4 αποφασίζεται πως ο μισθός δεν θα ξεπερνάει το μισθό του εργάτη (6000 φράγκα το χρόνο). Μια μέρα μετά, αποφασίζεται ο διαχωρισμός εκκλησίας και κράτους, καταργούνται όλες οι κρατικές επιχορηγήσεις για θρησκευτικούς σκοπούς και η εκκλησιαστική περιουσία αρχίζει να αξιοποιείται προς όφελος του λαού. Στις 6/4 καταργείται η θανατική ποινή και καίγεται πανηγυρικά η λαιμητόμος από τις εργάτριες στην πλατεία του 11ου διαμερίσματος. Στις 12/4 παίρνεται η απόφαση για την καταστροφή της στήλης της πλατείας Βαντόμ ως σύμβολο του πολέμου και του ιμπεριαλισμού και κατεδαφίζεται λίγες μέρες αργότερα. Στις 16/4 επαναλειτουργούν υπό τον έλεγχο εργατικών εταιριών και ενώσεων τα εργοστάσια, σχεδιάζεται η καταγραφή όλων των εργατικών χώρων που είχαν εγκαταλειφθεί από τους ιδιοκτήτες τους και στις 20/4 καταργείται η νυχτερινή εργασία των αρτεργατών. Ταυτόχρονα, διαλύονται τα γραφεία εύρεσης εργασίας (αγαθοεργίας) που ελέγχονταν από την αστυνομία και η αρμοδιότητα τους περνάει στα δημοτικά συμβούλια των είκοσι διαμερισμάτων του Παρισιού.

Αξίζει να αναφερθούμε πιο αναλυτικά σε κάποια από τα παραπάνω. Μια από τις πιο επιτακτικές ανάγκες της Κομμούνας ήταν η αγορά πολεμικών εξοπλισμών, για την άμυνα εναντίων του Πρωσικού στρατού και της κυβέρνησης των Βερσαλλιών . Τα προηγούμενα συμβόλαια όμως που θα εξασφάλιζαν γρήγορα τα απαραίτητα πολεμοφόδια προϋπέθεταν εξαιρετικά χαμηλούς μισθούς. Μετά από παρέμβαση εργατικών σωματείων η Κομμούνα προχώρησε στη σύνταξη καινούργιων συμβολαίων με τους ίδιους τους εργάτες/τριες όπου συμφωνήθηκε η αύξηση του μισθού, η ανάθεση των εργασιών σε εργατικές εταιρίες (κάτι ανάμεσα σε συνεταιρισμούς εργατών και σωματεία) όπου ήταν δυνατόν, χωρίς να ερωτηθούν τα αφεντικά. Αντίστοιχα, στην περίπτωση των αρτεργατών που διεκδικούσαν την κατάργηση της νυχτερινής εργασίας τα δύο προηγούμενα χρόνια, έγιναν πολύωρες συζητήσεις όχι για το εάν ήταν σωστό μέτρο ή όχι (όλοι συμφωνούσαν πως ήταν άδικο και απάνθρωπο μια μερίδα των εργατών/τριων να είναι αναγκασμένη να ζει χωριστά από την υπόλοιπη κοινωνία) αλλά για το κατά πόσο ήταν στη δικαιοδοσία μιας κυβέρνησης να το νομοθετήσει. Πολλοί προυντονικοί πίστευαν πως μια τέτοια απόφαση έπρεπε να επιβληθεί από τους ίδιους τους αρτεργάτες στα αφεντικά χωρίς κρατική παρέμβαση ενώ Κομμουνάροι όπως ο Μαλόν και ο Φρανκέλ (που ήταν συνεργάτες του Μαρξ) επιχειρηματολογούσαν πως ήταν καθήκον ενός εργατικού κράτους να αποκαταστήσει τις προηγούμενες αδικίες και να λάβει μεροληπτικές αποφάσεις υπέρ των εργατών/τριων.

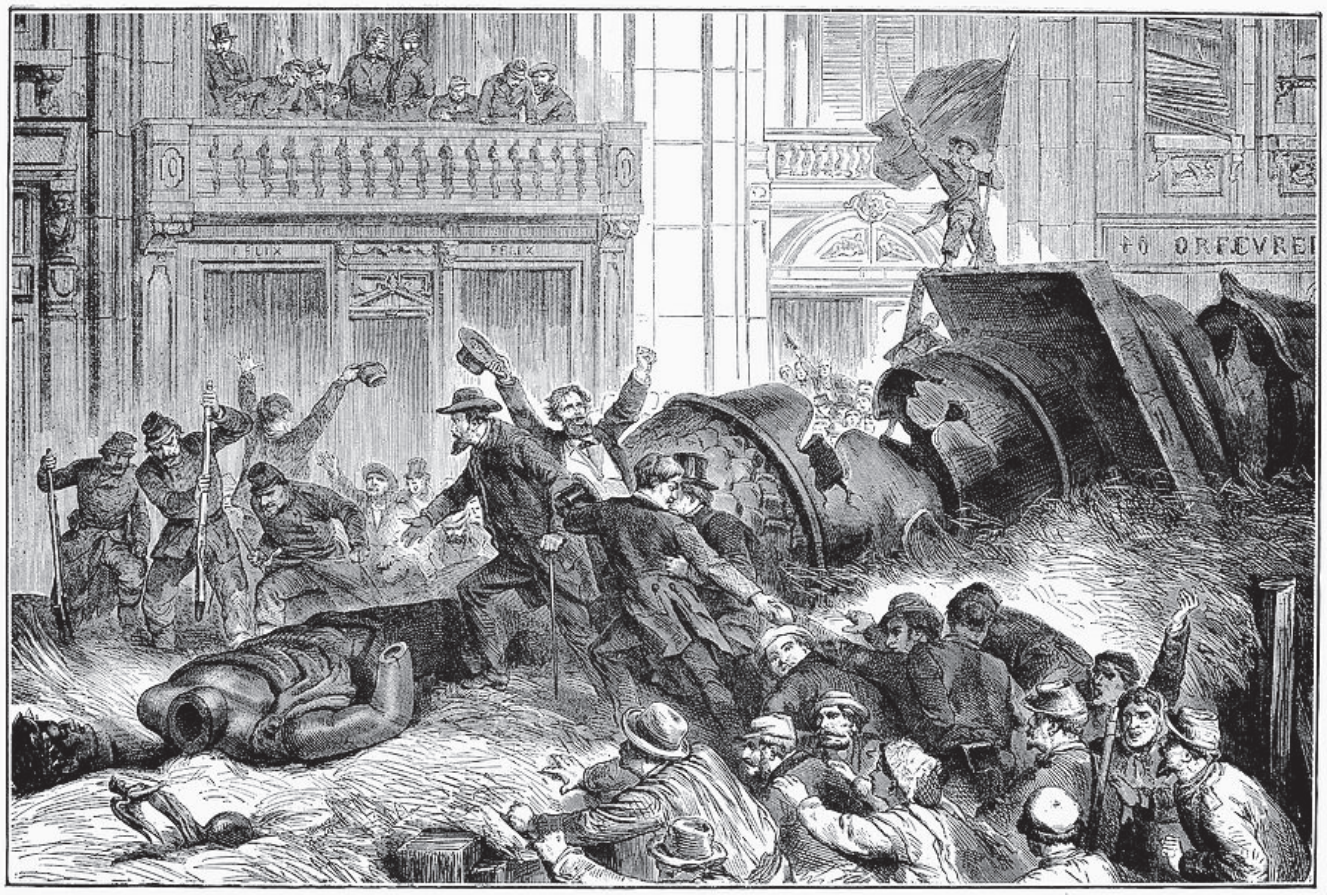

THE COMMUNISTS DESTROYING THE STATUE OF NAPOLEON

Ο διαχωρισμός της εκκλησίας από το κράτος μπορεί να φαίνεται μετριοπαθές μέτρο στη σημερινή εποχή αλλά στην περικυκλωμένη από ελέω Θεού μοναρχίες Γαλλία του 19ου αιώνα ήταν όχι μόνο δημοκρατικό αλλά και βαθιά ταξικό ζήτημα. Ο κλήρος ήταν φιλομοναρχικός και η εκκλησία είχε και ασκούσε σημαντική πολιτική εξουσία και έλεγχε στην ουσία το σύνολο της εκπαίδευσης. Αυτά σε συνδυασμό με τον προκλητικό πλούτο και προνόμια

ΟΣ ΣΤΟΝ ΟΥΡΑΝΟ (ΜΕΡΟΣ Β')

της Κομμούνας

που απολάμβαναν μέλη του κλήρου είχε απομακρύνει μεγάλο κομμάτι του πληθυσμού του Παρισιού από τη συμμετοχή στην επίσημη θρησκευτική λατρεία πολύ πριν τις 18 Μάρτη. Το αντίστοιχο διάταγμα εξέφρασε το διαχωρισμό που είχαν υλοποιήσει αυθόρμητα οι εργάτες/τριες. Οι εκκλησίες ανοίχτηκαν από το λαό για να στεγάσουν αστέγους, σχολεία, νοσοκομεία, λέσχες πολιτικών συζητήσεων και γενικά για να καλύψουν τις πάσης φύσεως ανάγκες κάθε Διαμερίσματος. Τα θρησκευτικά σύμβολα εκδιώχθηκαν από τις σχολικές τάξεις μαζί με τους μοναχούς και τους ιερωμένους και στην θέση τους προσλήφθηκαν κοσμικοί δάσκαλοι, στην πλειοψηφία τους γυναίκες, με ίση αμοιβή για άντρες και γυναίκες. Η εκπαίδευση, απαλλαγμένη από τα μεσαιωνικά δεκανίκια της, αναδιοργανώθηκε με βάση τις αρχές της επιστήμης και του λόγου. Καθιερώθηκε ο καθολικός χαρακτήρας της για όλα τα παιδιά (δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην μόρφωση των κοριτσιών) και η πολύπλευρη καλλιέργεια του παιδιού έγινε το κέντρο της.

Στόχος της Κομμούνας δεν ήταν απλά ένα πιο δίκαιο σύστημα οικονομικής διακυβέρνησης. Ο ουμανισμός και ο διεθνισμός είναι ίσως πιο δυσδιάκριτα καθώς δεν θα μπορούσαν να εφαρμοστούν με την τυπική θέσπιση τους αλλά είναι άρρηκτα συνδεδεμένα με την ζωή της Κομμούνας. Η εκλογή αλλοδαπών εκπροσώπων, Πρώσων, Ούγγρων, Αμερικάνων, Ρώσων, κλπ, στο Συμβούλιο της Κομμούνας, ήταν τεράστια και συνειδητή προσβολή προς το Γαλλικό μιλιταρισμό και σηματοδοτούσε ένα μαχητικό κάλεσμα προς την παγκόσμια εργατική τάξη. Η κατεδάφιση της στήλης της Βαντόμ, σύμβολο του Γαλλικού ιμπεριαλισμού, ήταν μια ψύχραιμη απόφαση που πάρθηκε ακριβώς για να δείξει τις ειρηνικές προθέσεις της εργατικής κυβέρνησης. Αντίστοιχο πνεύμα υπαγόρευσε και την κατάργηση της θανατικής ποινής όπως αποδεικνύεται και από το πόσο αναίμακτη υπήρξε αυτή η επανάσταση. Το διάταγμα για την σύλληψη και εκτέλεση των ομήρων δεν υλοποιήθηκε παρά μόνο μετά την εισβολή των Βερσαλλιών στο Παρίσι, όταν ο Θιέρσος σκότωνε μαζικά αγωνιστές/τριες.

Η αμφισβήτηση της θρησκευτικής εξουσίας και του πολιτικού στάτους κβο είχε ευρύτερες κοινωνικές συνέπειες. Η τέχνη και η επιστήμη απελευθερώθηκαν, και από προνόμιο των πλουσίων έγιναν δικαίωμα και κτήμα όλων. Έπαψε ο διαχωρισμός υψηλής και λαϊκής τέχνης, της πνευματικής και χειρονακτικής εργασίας, η εργασία από τρόπος επιβίωσης έγινε εργαλείο χειραφέτησης, ελεύθερης έκφρασης και δικαίωμα όλων.

Ο ρόλος των γυναικών

Οι γυναίκες έπαιξαν καθοριστικό ρόλο στην Κομμούνα. Από την υπεράσπιση των κανονιών μέχρι τις μάχες στα οδοφράγματα, πρωταγωνίστησαν με μαζικούς όρους στις πολιτικές και κοινωνικές εξελίξεις. Οι εργάτριες του Παρισιού δεν δίστασαν ούτε στιγμή να αγκαλιάσουν την Κομμούνα και αξιοποίησαν τις δυνατότητες για να βελτιώσουν στην πράξη τη θέση τους. Γυναίκες όπως η Λουίζ Μισέλ, η Πόλι Μινκ, η Αντρέ Λεό και η Ελίζαμπεθ Ντμίτριεφ προπαγάνδιζαν την ισότητα των φύλων ήδη από την δεκαετία του 1860 θεωρώντας την απαραίτητη προϋπόθεση για την απελευθέρωση της εργατικής τάξης και συνεργάζονταν στενά με τα κινήματα της εποχής τους για αυτό τον σκοπό. Στην πολιορκία του Παρισιού μαζί με πολλές ανώνυμες εργάτριες βρήκαν τη φωνή τους στις Λέσχες, τη σημασία των οποίων αρχίσαμε να εξηγούμε σε προηγούμενο άρθρο. Μέσα στην Κομμούνα, η Ντμίτριεφ, συνεργάτης του Μαρξ, ξεκίνησε την Ένωση Γυναικών που σε στενή συνεργασία με την Επιτροπή Εργασίας κινητοποίησε την πλειοψηφία των εργατριών και εφάρμοσε στην καθημερινότητα τα πιο προοδευτικά μέτρα, κοινωνικά και εργατικά . Οργάνωνε και συντόνιζε τις δράσεις των Διαμερισμάτων σχετικά με την σίτιση και στέγαση χιλιάδων εργατών/τριων, εξασφάλισε τη διατροφή, τον ρουχισμό και την φροντίδα των παιδιών, οργάνωσε την περίθαλψη των τραυματιών και των ασθενών. Πολύ παραπάνω, βοήθησε δεκάδες χιλιάδες γυναίκες να μπουν δυναμικά στην πολιτική συζήτηση και να γίνουν κύριες των ζωών τους. Πέρα από την ίση αμοιβή για ίση εργασία που κατακτήθηκε στους περισσότερους κλάδους, οι γυναίκες είδαν για πρώτη ίσως φορά την εργασία ως τρόπο χειραφέτησης και διεκδίκησαν ενεργά αυτό το δικαίωμα τους όπως και το δικαίωμα να πολεμήσουν για την Κομμούνα.

Ένα από τα πιο μισητά για τους αντιπάλους της μέτρα της Κομμούνας ήταν η χορήγηση σύνταξης χηρείας για τις συντρόφους των Εθνοφρουρών που είχαν πεθάνει στις μάχες, έγγαμες και άγαμες, όπως και επιδόματα για όλα τα παιδιά τους, νόμιμα ή μη. Οι Κομμουνάροι/ες δεν περιορίστηκαν όμως εκεί. Η πράξη του γάμου αντικαταστάθηκε από τις Ελεύθερες Ενώσεις που μπορούσαν να γίνουν με απλή δήλωση των δύο συντρόφων σε Διαμέρισμα όπου υπάγονταν και εξίσου εύκολη και απλή ήταν και η διαδικασία των διαζυγίων. Πολλές λέσχες (γυναικείες και μεικτές) έθεταν αιτήματα για παντελή κατάργηση του θεσμού του γάμου όπως και το δικαίωμα στην έκτρωση.

Πλύστρες, ράφτρες, μαγείρισσες, τεχνίτριες, καλλιτέχνες, δασκάλες, νοσοκόμες, οι εργάτριες στα εργοστάσια απολάμβαναν για πρώτη φορά τους καρπούς της δουλειά τους, είχαν λόγο στα πράγματα και εύλογα έγιναν από τις πιο μαχητικές οπαδούς της Κομμούνας. Αυτές οι γυναίκες καταλάβαιναν τη σημασία της εξάπλωσης της επανάστασης στην γαλλική επαρχία αλλά και στην υπόλοιπη Ευρώπη. Ρίσκαραν τις ζωές τους σπάζοντας την πολιορκία για να εξασφαλίσουν την τροφοδοσία του Παρισιού από τις γειτονικές επαρχίες και να μεταφέρουν το μήνυμα της Κομμούνας παντού. Ο ηρωισμός τους και η αυτοθυσία τους δεν εξασθένησαν ούτε κατά τη διάρκεια της Ματωμένης Εβδομάδας όπου πολέμησαν εξίσου αν όχι περισσότερο γενναία από τους άντρες γιατί γνώριζαν πλέον πόσα πολλά είχαν να χάσουν.

>>

ΑΦΙΕΡΩΜΑ: Η ΠΡΩΤΗ ΕΦΟΔΟΣ ΣΤΟΝ ΟΥΡΑΝΟ (ΜΕΡΟΣ Β')

<<

Εργαζόμενο σώμα, νομοθετικό και εκτελεστικό μαζί

Το πιο σημαντικό όμως κοινωνικό μέτρο της Κομμούνας, όπως είχε γράψει ο Μαρξ, ήταν η ίδια της ύπαρξη. Στους αριστερούς και σοσιαλιστικούς κύκλους της εποχής δεν έλειπαν οι θεωρίες για την ανατροπή του καπιταλιστικού συστήματος όμως δεν μπορούσαν παρά να είναι αφηρημένες και υποθετικές ειδικά ως προς τη σχέση του επαναστατικού κινήματος με το κράτος.

Το ρεύμα του Προυντόν απέρριπτε κάθε απόπειρα συγκρότησης εργατικού κράτους προτείνοντας εναλλακτικά κάποιας μορφής ομοσπονδίας αυτόνομων κοινοτήτων (κομμούνων) παράλληλα και ανεξάρτητα με τον αστικό κρατικό μηχανισμό. Αντίθετα, οι νεογιακωβίνοι πίστευαν πως έπρεπε να ενισχύσουν το δημοκρατικό μετασχηματισμό που είχε ήδη αρχίσει από την Γαλλική Επανάσταση, με τους εργάτες/τριες να στηρίζουν την τάξη των αστών απέναντι στο κοινό εχθρό των μοναρχικών. Τόσο οι Μπλανκιστές όσο και οι Μαρξιστές συμφωνούσαν πως η εργατική τάξη έπρεπε η ίδια να κατακτήσει την πολιτική εξουσία αυτόνομα, με τον Μπλανκί όμως να αμφισβητεί την ωριμότητα της τάξης για κάτι τέτοιο. Πίστευε πως μια μικρή μαχητική μειοψηφία εργατών και προοδευτικών μικροαστών έπρεπε να καταλάβουν το κράτος εκ μέρους της τάξης μέχρι αυτή να είναι έτοιμη. Ο Μαρξ από την άλλη πίστευε πως το σύνολο των εργατών/τριων έπρεπε να καταλάβουν την εξουσία, καταλάβαινε όμως πως ο αστικός κρατικός μηχανισμός δεν θα μπορούσε να λειτουργήσει προς όφελός τους.

Στην Κομμούνα η ίδια η εργατική τάξη πήρε την εξουσία και βρήκε τις μορφές διακυβέρνησης που εξυπηρετούσαν τα συμφέροντα της. Θα ήταν άτοπο όταν μιλάμε για την Κομμούνα να σκεφτόμαστε μόνο τις συνεδριάσεις και τα διατάγματα του Συμβουλίου και των Επιτροπών. Η Κομμούνα ήταν το εκλεγμένο σώμα που συζητούσε και συντόνιζε τις δράσεις από το Δημαρχείο (Hotel de Ville) αλλά δεν περιοριζόταν εκεί. Η Κομμούνα ήταν στα είκοσι Διαμερίσματα του Παρισιού που ανέλαβαν όλες τις διοικητικές λειτουργίες κάθε γειτονιάς. Η Κομμούνα ήταν οι Λέσχες και οι Εργατικές Ενώσεις που συναντιούνταν σχεδόν καθημερινά για να συζητούν και να αμφισβητούν τις αποφάσεις του Συμβουλίου, να ασκούν κριτική και να διατυπώνουν τα αιτήματα των εργατών/τριων και να υλοποιούν τις αποφάσεις που τους έβρισκαν σύμφωνους. Η Κομμούνα όμως ήταν κυρίως οι ίδιοι οι εργάτες/τριες που χωρίς την δική τους ενθουσιώδη ενασχόληση με τις πολιτικές εξελίξεις τίποτα από τα παραπάνω δεν θα ήταν δυνατόν.

Στην σύγχρονη κοινωνία είναι δύσκολο να φανταστούμε μια διακυβέρνηση χωρίς τις καθυστερήσεις και τις αγκυλώσεις ενός γραφειοκρατικού μηχανισμού. Γι αυτό είναι δύσκολο να συνειδητοποιήσουμε πως η Κομμούνα στην πολύ σύντομη ζωή της κατάφερε όχι μόνο να νομοθετήσει αλλά και να προχωρήσει άμεσα στην εφαρμογή των αποφάσεων της. Η εργατική τάξη διέλυσε τον προηγούμενο κρατικό μηχανισμό που ήταν διεφθαρμένος, βραδυκίνητος και ανεξάρτητος από την πραγματική κοινωνία και πήρε η ίδια την θέση του. Σημειώσαμε στην αρχή πως όλες οι διοικητικές λειτουργίες εκτελούνταν από εκλεγμένους εκπροσώπους των εργατών/τριων, που δεσμεύονταν με συγκεκριμένα καθήκοντα και ήταν υπόλογοι για τις πράξεις του και ανακλητοί. Η Κομμούνα εξασφάλισε πως αυτός ο μηχανισμός δε θα ξεχάσει τις ταξικές ρίζες του καταργώντας όλα τα προηγούμενα προνόμια των επίσημων πόστων αρχίζοντας από το μισθό που θα παρέμενε στα επίπεδα του εργατικού. Ακόμα και πιο αναγνωρισμένα μέλη του Συμβουλίου, οι ηγέτες της επανάστασης δεν ήταν υπεράνω κριτικής. Ο ίδιος λαός, στις λέσχες, στα σωματεία και στα διαμερίσματα, έλεγχε όλες τις συζητήσεις και τις αποφάσεις απαιτώντας οι εκπρόσωποι να παρευρίσκονται στις λαϊκές συνελεύσεις για να λογοδοτήσουν και να ακούσουν τα αιτήματα τους. Ο στρατός και οι ένοπλες δυνάμεις που σε άλλα καθεστώτα χρησιμοποιούνται για να καταστείλουν αυτές τις δημοκρατικές ελευθερίες δεν υπήρχαν πια. Τη θέση του είχε πάρει ο ένοπλος λαός, μέσω της Εθνοφρουράς, που όχι μόνο πολεμούσε για αυτές τις ελευθερίες αλλά είχε την ευθύνη για την ασφάλεια του πληθυσμού. Δεν υπήρχε ουσιαστικά εγκληματική δράση τις μέρες της Κομμούνας, δεν έγιναν φόνοι, ληστείες, επιθέσεις, βιασμοί γιατί όλοι ένιωθαν καθήκον τους να προστατέψουν τους συμπολίτες τους. Το σύνολο της κοινωνίας ανέλαβε το σύνολο των κρατικών υποθέσεων, αυτό που ο Μαρξ χαρακτήριζε με οξυδέρκεια ένα εργαζόμενο σώμα, νομοθετικό και εκτελεστικό μαζί, αποδεικνύοντας μια για πάντα πως η εργατική τάξη όχι μόνο μπορεί αλλά πρέπει να αναλάβει την εξουσία για το καλό όλης της ανθρωπότητας.

Δυστυχώς δεν δόθηκε χρόνος στην Κομμούνα να φέρει εις πέρας αυτό το μεγαλόπνοο σχέδιο. Την ίδια ώρα που οι Κομμουνάροι/ες σχεδίαζαν αυτή τη νέα κοινωνία ήταν αναγκασμένοι να αμύνονται για τις ζωές τους απέναντι στην σκληρή αντεπίθεση των μονιασμένων πλέον Θιέρσου και Μπίσμαρκ.

Το ελπιδοφόρο μήνυμα της Κομμούνας είναι ακόμα δυνατό και ζωντανό. Είδε τη συνέχεια της σε όλους τους κοινωνικούς και εργατικούς αγώνες του επόμενου αιώνα και ζει ακόμα στις καρδιές όλων των αγωνιστών/τριων του κόσμου.

«για τους καταπιεσμένους που

Η Υποστήριξη Προσφύγων στο Αιγαίο (RSA) δημοσίευσε έκθεση με τίτλο «Excluded and Segregated. The vanishing education of refugee children in Greece» στην οποία καταγράφει ένα ρεκόρ αποκλεισμού των προσφύγων από την εκπαιδευτική διαδικασία. Στην έρευνα επισημαίνεται τόσο η έλλειψη κεντρικού σχεδιασμού για την ένταξη των προσφύγων στα ελληνικά σχολεία, όσο και η έλλειψη ερευνών σχετικά με την εκπαίδευση των προσφύγων. Σύμφωνα με τα ελάχιστα διαθέσιμα επίσημα στοιχεία καταδεικνύεται μία ταχεία και ραγδαία πτώση των εγγραφών προσφύγων σε δημόσια σχολεία τα τελευταία δύο χρόνια, ενώ οι εκπαιδευτικοί δηλώνουν πως τα νούμερα των προσφύγων που καταφέρνουν φτάσουν στα σχολεία είναι ακόμα μικρότερα. Το παράδειγμα της Ριτσώνας είναι χαρακτηριστικό. Τόσο η ρατσιστική αντίδραση της δημοτικής αρχής όσο και η έλλειψη υποδομών από το κράτος (όπως πχ σχολικών λεωφορείων για την μεταφορά των προσφύγων μαθητών) οδηγούν στη μη συμμετοχή των προσφύγων στην εκπαίδευση. Τα παιδιά-πρόσφυγες μένουν εκτός της εκπαιδευτικής διαδικασίας με αποτέλεσμα να ιδρυματοποιούνται και να γίνεται ακόμα πιο δύσκολη η ένταξη τους στο κοινωνικό σύνολο. Είναι κρίσιμο να παρθούν έστω και τώρα μέτρα που θα βοηθήσουν στην ένταξη των προσφύγων στο δημόσιο σχολείο. Και κεντρικό κομμάτι αυτών των μέτρων είναι να βρεθούν οι πρόσφυγες σε σπίτια, με ανθρώπινες συνθήκες διαβίωσης. Γιατί κανένα παιδί δεν μπορεί να συμμετέχει στην εκπαιδευτική διαδικασία όταν το σπίτι του είναι μια σκηνή στις λάσπες.

Η κυβέρνηση ανακοίνωσε το κλείσιμο του δημοτικού κέντρου φιλοξενίας προσφύγων στο Καρά Τεπέ στις 30 Απρίλη. Το δημοτικό Καρά Τεπέ είναι ένα κέντρο που χρηματοδοτήθηκε από δωρεές και χτίστηκε από εθελοντές, έχει σημαντική ενεργειακή αυτονομία και δυναμικότητα φιλοξενίας 1.200 ατόμων, και βρίσκεται υπό την εποπτεία της Υπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ. Αυτή τη στιγμή διαμένουν 885 πρόσφυγες οι οποίοι θα μετακινηθούν στο πεδίο βολής Καρά Τεπέ. Πρόκειται για ένα από τα λίγα κέντρα φιλοξενίας με ανθρώπινες συνθήκες, όπως ήταν και το ΠΙΚΠΑ Λέσβου. Η επιλογή της κυβέρνησης να τα κλείσει και να μεταφέρει τους κατοίκους τους στα άθλια καμπ δείχνει την εκδικητική μανία της κυβέρνησης ενάντια στους πρόσφυγες. Κλείνοντας όλους τους χώρους αξιοπρεπούς διαβίωσης οδηγεί σε ακόμα μεγαλύτερο στοιβαγμό των προσφύγων, ο οποίος ειδικά εν μέσω πανδημίας και σε συνδυασμό με την παντελή έλλειψη μέσων προστασίας στα καμπ, μόνο δολοφονικός μπορεί να χαρακτηριστεί. Η πολιτική αυτή είναι η νέα αποτρεπτική πολιτική: μετά τις επαναπροώθησεις και την Frontex στα σύνορα η κυβέρνηση θεωρεί ότι με τις απάνθρωπες συνθήκες στα καμπ θα αποτρέψει τους πρόσφυγες από το να έρθουν. Όμως, όσο στηρίζει το ΝΑΤΟ και τις επεμβάσεις του στην Μέση Ανατολή, τόσο θα δημιουργούνται πρόσφυγες, και οι άνθρωποι θα έρχονται –αφού δεν έχουν και άλλη επιλογή.

Για μια ακόμα φορά αναδεικνύονται οι άθλιες συνθήκες στις οποίες ζούνε οι κρατούμενοι στις φυλακές. Οι κρατούμενοι στη Β πτέρυγα στα Διαβατά αλλά και στην Άμφισσα έμειναν κλειδωμένοι στα κελιά τους για μέρες χωρίς δικαίωμα προαυλισμού, καθώς είχαν βρεθεί κρούσματα κορωνοϊού. Η πολιτική της κυβέρνησης για την αντιμετώπιση των κρουσμάτων στα κέντρα κράτησης είναι η καταπάτηση των δικαιωμάτων των κρατουμένων και όχι η πραγματική προστασία τους. Στοιβάζοντας υγιείς ανθρώπους σε κελιά μαζί με πιθανά κρούσματα δείχνουν την αδιαφορία τους για την υγεία και την ζωή των κρατουμένων. Την ίδια στιγμή, στις φυλακές Τρικάλων ο Βαγγέλης Κρασαδάκης, ο οποίος εκτίει ισόβια κάθειρξη ξεκίνησε απεργία πείνας, με αίτημα την βελτίωση των συνθηκών κράτησής του και την ένταξή του σε κλειστό πρόγραμμα απεξάρτησης. Όπως περιγράφει στην ανακοίνωσή του για την απεργία πείνας, στο κελί που κρατείται διαμένουν τέσσερα άτομα ενώ είναι σχεδιασμένο για δύο. Και συνεχίζει: «Το νερό δεν είναι πόσιμο. Έχει χώμα, μας το κόβουν, τις περισσότερες φορές χωρίς προειδοποίηση, σχεδόν κάθε δύο ώρες, και δεν μπορούμε να πάμε ούτε για την ατομική μας υγιεινή. Οι μερίδες των φαγητών είναι για σπουργίτια. Η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη ανύπαρκτη». Το σωφρονιστικό σύστημα είναι ένα σύστημα τιμωρητικό, που πλέον απροκάλυπτα έχει ως στόχο την σωματική και ψυχολογική εξάντληση των κρατουμένων. Για ποιον άλλο λόγο θα στερούσαν το δικαίωμα στην απεξάρτηση σε έναν άνθρωπο που βρίσκεται στην φυλακή λόγω των ναρκωτικών, αν όχι από αναλγησία;

Σε φυλάκιση 19 χρόνων, χωρίς το δικαίωμα αναστολής μέχρι την εκδίκαση της έφεσης, καταδικάστηκε ο Β. Σταθόπουλος λόγω της υποτιθέμενης συμμετοχής του στην ένοπλη οργάνωση «Επαναστατική Αυτοάμυνα». Πρόκειται για μια υπόθεση που ξεκίνησε ως ληστεία σε ΟΠΑΠ, με άλλον δράστη, και τελικώς κρίθηκε ζήτημα της αντιτρομοκρατικής. Η Αστυνομία υποστηρίζει ότι Σταθόπουλος και Χατζηβασιλειάδης έκαναν μαζί τη ληστεία στο πρακτορείο, διέφυγαν μαζί με μηχανή, μετέφεραν μαζί τα όπλα στη νέα «γιάφκα» στον Χολαργό, στο σπίτι του Δ.Μ. Η όλη υπόθεση στηρίχτηκε πάνω σε μία κατάθεση μάρτυρα που όπως δήλωσε ο ίδιος στον ανακριτή κατέθεσε μετά την επιμονή της αντιτρομοκρατικής. Ο Σταθόπουλος το μόνο που έκανε ήταν να προσφέρει ιατρική βοήθεια στον Χατζηβασιλιάδη, όταν του ζητήθηκε μέσω τηλεφώνου από κοινό τους γνωστό. Πρόκειται για μια καταδικαστική απόφαση βασισμένη μόνο στις κοινωνικές σχέσεις, τα πολιτικά πιστεύω και την αλληλεγγύη του κατηγορούμενου προς έναν τραυματισμένο άνθρωπο. Αυτή η υπόθεση αλλά και δεκάδες άλλες (πρόσφατα είδαμε τις υποθέσεις του Ερόλ και του «Ινδιάνου») δείχνουν την μανία και την εκδικητικότητα με την οποία το δικαστικό σύστημα αντιμετωπίζει όποιον από ατυχία βρεθεί στο στόχαστρο της αντιτρομοκρατικής. Με όπλο τα ψευδή στοιχεία, τον τρομονόμο 187α και την στοχοποίηση λόγω κοινωνικών χαρακτηριστικών, ο καθένας μπορεί να καταδικαστεί σαν τρομοκράτης. Σε αυτό το τοπίο, αποκτά διαίτερο ενδιαφέρον η κίνηση των μελών της αναρχικής συλλογικότητας «Μασόβκα» να μηνύσουν την αντιτρομοκρατική για την απαγωγή και το βασανισμό μελών της, μετά τη διαδήλωση της Νέας Σμύρνης. Με νομική ομάδα τους Αννυ Παπαρρούσου, Κώστα Παπαδάκη, Ιωάννα Κούρτοβικ, Θανάση Καμπαγιάννη, στρέφονται απέναντι στο «αόρατο κράτος» του 12ου ορόφου της ΓΑΔΑ. Μια μήνυση δεν θα οδηγήσει στο τέλος της τρομοκρατίας της αντιτρομοκρατικής, αλλά έχει ιδιαίτερο συμβολισμό ότι επιχειρείται να βρεθεί για μια φορά στο εδώλιο.

«ΚΟΥΣ»

* στίχος των Rationalistas

Επιμέλεια: Κατερίνα Καλλέργη

Σεξουαλική παρενόχληση στο χώρο εργασίας

Σκέψεις για την αναγνώριση και την αντιμετώπιση του φαινομένου

Της Ράνιας Παπαγεωργίου

Με βάση την ιδεολογικοπολιτική μου τοποθέτηση και τα βιώματά μου ως γυναίκα που γεννήθηκε, σπούδασε, εργάζεται και ζει στην ελληνική κοινωνία, βρέθηκα συχνά στην άβολη θέση να προσπαθώ να αποδείξω ότι η σεξουαλική παρενόχληση δεν είναι αποκύημα της φαντασίας μου, αλλά καθημερινότητα, από ταλαιπωριτική έως βασανιστική.

Συμβαίνει στο δρόμο, στα μέσα μεταφοράς, στα σχολεία, στα πανεπιστήμια, στους χώρους δουλειάς, διασκέδασης, από άγνωστους, γνωστούς, «φίλους», «συντρόφους», προϊσταμένους, υφισταμένους, εργοδότες, συναδέλφους, συνομήλικους, νεότερους, μεγαλύτερους…

Και ναι, δεν έπεσα καθόλου από τα σύννεφα όταν ξέσπασε το #metoo και στη χώρα μας.

Φυσικά δεν πρόκειται για ατομική διαπίστωση, προσέγγιση και στάση, αλλά πολλά χρόνια τώρα, εμείς οι γυναίκες που πιστεύουμε στο φεμινιστικό κίνημα, που είναι οργανικό κομμάτι του εργατικού και ευρύτερου λαϊκού κινήματος, συναντούσαμε στην καλύτερη περίπτωση χαμόγελα κατανόησης και συγκατάβασης όταν θίγαμε το θέμα αυτό.

Είχαμε το βάρος της απόδειξης ότι δεν είμαστε υπερβολικές, ότι δεν παρεξηγούμε το αθώο φλερτ και τέλος πάντων ότι ιεραρχούμε λάθος τα προβλήματα της καθημερινότητας των σημερινών γυναικών.

Η Συνέλευση 8 Μάρτη -στην οποία περηφανεύομαι ότι είμαι από τα ιδρυτικά μέλη- από την πρώτη στιγμή πήρε ξεκάθαρη θέση και σε αυτό το θέμα και -χωρίς να χάσει το δάσος της καπιταλιστικής πατριαρχικής κοινωνίας- είδε και το δέντρο της απτής και τραυματικής έκφρασης της ανισότητας, που είναι παρούσα με λόγια και πράξεις και παίρνει και τη μορφή σεξουαλικής παρενόχλησης.

Σεμινάριο

Με αυτό το υπόβαθρο και με κίνητρο να μάθω περισσότερα και να τα επικοινωνήσω στις συλλογικότητες που μετέχω, πήρα μέρος πρόσφατα σε ένα διήμερο διαδικτυακό σεμινάριο της ΕΕ με θέμα: Τον τερματισμό της σεξουαλικής παρενόχλησης στο χώρο δουλειάς.

Χωρίς ψευδαισθήσεις για το ρόλο της ΕΕ στα θέματα ισότητας και βελτίωσης της θέσης των γυναικών, θα ήθελα να μοιραστώ τον προβληματισμό και τις ιδέες που μου γέννησε αυτή η παρακολούθηση και η ανταλλαγή απόψεων με τις συμμετέχουσες και τους συμμετέχοντες από διαφορετικές ευρωπαϊκές χώρες.

Η συστηματική προσπάθεια να οριστεί/περιγραφεί η σεξουαλική παρενόχληση, η αναλυτική καταγραφή των παραμέτρων, έστω και αν περιορίζεται σε αποσπασματική, μη συνεκτική θεωρητικά, αποτύπωση των ανισοτήτων (φύλου, κοινωνικής,επαγγελματικής, κλπ) εμπλουτίζει τη γνώση, μας βοηθά να δούμε το εύρος και την έκτασή του.

Τόσο οι μαρξιστές κοινωνικοί επιστήμονες όσο και οι επαγγελματίες που μεριμνούν για τα θύματα (ψυχολόγοι, κοινωνικοί λειτουργοί), από μια τέτοια εννοιολογική προσέγγιση μπορούν να συλλέξουν αξιόπιστα εμπειρικά δεδομένα και στη χώρα μας που εμφανώς υστερεί.

Η ανάλυση κινδύνου για τη συχνότητα και την ένταση εμφάνισης του φαινομένου μπορεί να αποδειχθούν χρήσιμα εργαλεία στα χέρια κοινωνικών επιστημόνων με μαρξιστική προσέγγιση για να παραμετροποιήσουν με επιστημονικό τρόπο, συνδέοντας την κοινωνική συμπεριφορά με συγκεκριμένα στερεότυπα και ευαισθητοποιώντας την κοινωνία για τις ομάδες υψηλού κινδύνου όπως πχ μετανάστριες που δουλεύουν στο σπίτι του εργοδότη.

Η επισήμανση της ανάγκης αντιμετώπισης του πλήρους φάσματος των κινδύνων σεξουαλικής παρενόχλησης που αντιμετωπίζουν οι εργαζόμενες (όσο και αν στρογγυλεύονται τα θέματα των ταξικών ανισοτήτων και διακρίσεων) είναι σημαντική γιατί έτσι αποκτούν ορατότητα κατηγορίες ιδιαίτερα ευάλωτων εργαζομένων. Ο ρόλος των φεμινιστικών οργανώσεων και των συνδικάτων γίνεται ουσιαστικός και τα αιτήματα για κατάργηση της ελαστικής εργασίας, για μόνιμες και σταθερές δουλειές, για γιατρούς και ψυχολόγους εργασίας, αποδεικνύονται ως οι μόνες ρεαλιστικές προτάσεις συνεκτικής λύσης.

Στον ευρωπαϊκό οδηγό που αποτέλεσε την αφετηρία αλλά και το υλικό τεκμηρίωσης του σεμιναρίου, η τάση για νομική προσέγγιση της ΕΕ, όπως αναμενόταν, ήταν κυρίαρχη και διαπερνούσε και τις προτάσεις για επίλυση που προβλήθηκαν ως βέλτιστες πρακτικές.

τα αιτήματα για κατάργηση της ελαστικής εργασίας, για μόνιμες και σταθερές δουλειές, για γιατρούς και ψυχολόγους εργασίας, αποδεικνύονται ως οι μόνες ρεαλιστικές προτάσεις συνεκτικής λύσης.

Έτσι, ειπώθηκε ότι μια τέτοια καλή πρακτική είναι η δήλωση δέσμευσης για τερματισμό της σεξουαλικής παρενόχλησης από έναν οργανισμό/εταιρεία και η σύσταση επιτροπής στον χώρο εργασίας για την πρόληψη και αντιμετώπιση της σεξουαλικής παρενόχλησης.

Πρόκειται προφανώς για γραφειοκρατική προσέγγιση, διακήρυξη προθέσεων κι ευχών, άμεσα αφομοιώσιμη από τον εργοδοτικό σχεδιασμό και την πολιτική ιδιωτικών εταιρειών, αλλά θα μπορούσε να μας δώσει ιδέες για την δική μας πρόταση για ανάλογες επιτροπές και πειθαρχικά όργανα στα σωματεία και στους φοιτητικούς συλλόγους που -με βάση το πνεύμα αλληλεγγύης- μπορεί να κερδίσουν την εμπιστοσύνη των θυμάτων και να συμβάλουν στην ενδυνάμωση της συλλογικής δράσης γενικότερα.

Συνδικάτα και Αριστερά

Στον κώδικα επικοινωνίας της ΕΕ η «προώθηση προσεγγίσεων για ενεργά παρευρισκόμενα άτομα στον χώρο εργασίας» είναι αυτό που στη δική μας προσέγγιση λέγεται «καμιά μόνη/κανένας μόνος απέναντι στην σεξουαλική παρενόχληση και βία στο χώρο δουλειάς». Καλούμαστε επομένως να συγκεκριμενοποιήσουμε τους στόχους της πρότασής μας για σεμινάρια σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης και ισότητας, στο δικό μας πνεύμα, της συμμετοχής και της πάλης ενάντια στην κυρίαρχη ιδεολογία.

Ιδιαίτερα προνομιακά πεδία για τα συνδικάτα, αλλά και τις συλλογικότητες της γειτονιάς, μπορεί να αποδειχθούν άλλες προτεινόμενες πολιτικές όπως:

- Ενημέρωση στον χώρο εργασίας/καλλιέργεια αντισεξιστικής κουλτούρας στους χώρους δουλειάς και τα σωματεία, με την ευθύνη των συλλογικών οργάνων των εργαζομένων
- Παροχή πληροφόρησης και υποστήριξης γυναικών εργαζομένων που πλήττονται από σεξουαλική παρενόχληση

Φυσικά ο ρόλος αυτός εκπληρώνεται με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο με την υιοθέτηση και την ιεράρχηση ψηλά στην ατζέντα αιτημάτων όπως ανάπτυξη και ίδρυση υποστηρικτικών δημόσιων και δωρεάν δομών για ψυχολογική στήριξη, φροντίδα στο σπίτι, ξενώνες για κακοποιημένες γυναίκες.

Άλλες προτάσεις σχετικά με το ρόλο δικηγόρων/συμβούλων εμπιστοσύνης στον χώρο εργασίας, την αντικειμενική και διαφανή διερεύνηση των καταγγελιών, τη λογοδοσία του δράστη, ολοφάνερα δείχνουν ότι η αντιμετώπιση της σεξουαλικής παρενόχλησης δεν μπορεί να γίνει σε νησίδες «φιλικών» και ευαισθητοποιημένων εταιρειών/οργανισμών, αλλά είναι ο διαρκής αγώνας όλων για την αλλαγή του νομικού πλαισίου και του τρόπου απονομής της δικαιοσύνης.

Για μια κοινωνία πραγματικής ισότητας και ελευθερίας, σε σπίτι και δουλειά, χωρίς σεξισμό, καταπίεση, εκμετάλλευση, για μια κοινωνία αντικαπιταλιστική και αντιπατριαρχική, παραμένει ο στόχος συγκεκριμενοποίησης της πρότασης για αντισεξιστική δράση στους χώρους δουλειάς, που μαζί με συντρόφισσες και συναγωνίστριες της Σ8Μ και των σωματείων, συνδικάτων, εργατικών συλλογικοτήτων θα προσπαθήσουμε να υλοποιήσουμε άμεσα!

Σημειώσεις για τη συνεπιμέλεια και το δημόσιο διάλογο

Ολόκληρο στο RProject.gr

Απόσυρση του νομοσχεδίου Τσιάρα τώρα - Αμετάκλητα ενάντια στο σεξισμό

Συλλογικό*

Τους τελευταίους μήνες έχει απασχολήσει έντονα την κοινή γνώμη το θέμα της συνεπιμέλειας παιδιών με αφορμή τις νομοθετικές ρυθμίσεις που προωθεί η κυβέρνηση της Ν.Δ στο οικογενειακό δίκαιο. Το νομοσχέδιο δεν προωθεί την ισότητα των φύλων ούτε «συνιστά μια παιδοκεντρική μεταρρύθμιση, η οποία διατηρεί και ενισχύει το αληθές και πραγματικό συμφέρον του παιδιού ως το βασικό κριτήριο για τη ρύθμιση των σχέσεων των τέκνων με τους γονείς τους» όπως ισχυρίζονται οι συντάκτες του νόμου. Δικαίως λοιπόν φεμινιστικές συλλογικότητες και δυνάμεις της αριστεράς έχουν εκφράσει την αντίθεσή τους ζητώντας την απόσυρση του νομοσχεδίου. Την ίδια στιγμή σε αρκετές περιπτώσεις, ο τρόπος με τον οποίο έχει διεξαχθεί ο δημόσιος διάλογος -είτε συντεταγμένα μέσα από τα επίσημα ΜΜΕ είτε μέσω των κοινωνικών δικτύων- δεν επιτρέπει πάντα να γίνεται μια ουσιαστική συζήτηση για τις ευθύνες της κυβέρνησης και του κράτους απέναντι στις διαφορετικές μορφές οικογένειας και στις γυναίκες που σηκώνουν το μεγαλύτερο βάρος της ανατροφής και της φροντίδας, ούτε να απαντηθούν οι σεξιστικές-μισογυνιστικές ιδέες που έχουν εκφραστεί από μερίδα ανθρώπων που θεωρούν ότι πλήττονται από το νομοσχέδιο. Όπως σημειώνει σε ανακοίνωσή της η Εναλλακτική Παρέμβαση Δικηγόρων: «Η επιχειρούμενη νομοθετική αλλαγή έχει λάβει τον χαρακτήρα ρεβανσισμού «πατέρων» έναντι δήθεν «προνομιούχων μέχρι σήμερα μητέρων», στο όνομα του συμφέροντος του παιδιού που παραμένει ως άλλοθι στο επίκεντρο μιας στρεβλά παρουσιαζόμενης ως «διαμάχης μεταξύ των δύο φύλων»». [...] Οι νομοθετικές ρυθμίσεις που προωθεί η κυβέρνηση αποκαλύπτουν επίσης ότι ένας από τους βασικούς στόχους είναι η σταδιακή ιδιωτικοποίηση του οικογενειακού δικαίου και των νομικών υπηρεσιών. Οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να αφιερώνουν χρόνο και χρήμα προκειμένου να ρυθμίσουν τα ζητήματα επιμέλειας παιδιών. Όπως αναφέρει η Συνέλευση Γυναικών 8 Μάρτη στη Θεσσαλονίκη, σε ανακοίνωσή της : «Έτσι οι γυναίκες, φτωχότερες των φτωχών, χωρίς εξασφαλισμένο ένα μίνιμουμ διαβίωσης, είναι εξαρτημένες για την επιβίωση τη δική τους και των παιδιών τους από την οικογένεια. Το ν/σ Τσιάρα εγκλωβίζει τις γυναίκες και τα παιδιά τους σε ανεπιθύμητους γάμους αφού οι οικονομικές απαιτήσεις ακόμα και του διαζυγίου είναι απαγορευτικές για πάρα πολλές.» Η κυβέρνηση της Ν.Δ συνεπής στην εφαρμογή πολιτικών που στρέφονται ενάντια στα πολιτικά, κοινωνικά και εργατικά μας δικαιώματα, με την ψήφιση αυτού του ν/σ επιβεβαιώνει αυτή της την κατεύθυνση.

[...]

Τους τελευταίους μήνες με βασική ευθύνη της κυβέρνησης και του μπλοκ δυνάμεων που συσπειρώθηκαν γύρω από το αίτημα της υποχρεωτικής συνεπιμέλειας (Ενεργοί Μπαμπάδες , ατομικές περιπτώσεις μπαμπάδων, συστημικά κόμματα και «προσωπικότητες») η συζήτηση απέκτησε «πολεμικά» χαρακτηριστικά και στράφηκε ενάντια στις φεμινιστικές συλλογικότητες. Εμφανίστηκαν περιστατικά στοχοποίησης φεμινιστριών-αγωνιστριών και βγήκαν στην επιφάνεια μισογυνιστικά-σεξιστικά επιχειρήματα για τη θέση των γυναικών στην κοινωνία καθώς και την έμφυλη βία που πέρα από θλιβερά, δεν είχαν και καμία σχέση με το ζήτημα της κοινής επιμέλειας. Ξεχνούν φαίνεται ότι η έμφυλη και ενδο-οικογενειακή βία στρέφεται ενάντια σε γυναίκες και παιδιά και ότι οι γυναικοκτονίες έχουν αυξηθεί σε ανησυχητικό βαθμό τα τελευταία χρόνια. Ξεχνούν ότι η φτώχεια είναι θηλυκού γένους. Όπως συμβαίνει συχνά σε συνθήκες κρίσης αντί η συζήτηση να επικεντρωθεί στα βάρη που φορτώνονται οι οικογένειες των φτωχότερων εργαζόμενων στρωμάτων και ιδιαίτερα οι γυναίκες που ανατρέφουν, φροντίζουν και εργάζονται πολλαπλά στο σπίτι και σε χώρους εργασίας, η συζήτηση στράφηκε ενάντια στις ίδιες της γυναίκες που πληρώνουν το τίμημα των νεοφιλελεύθερων πολιτικών του καπιταλισμού και των πατριαρχικών του δομών, θυσιάζοντας το χρόνο τους στο βωμό της οικιακής εργασίας. [...]

Αυτές οι επιθέσεις μάλιστα συμβαίνουν σε μια εποχή που οι γυναίκες και τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα δέχονται αλλεπάλληλες οικονομικές, ιδεολογικές και κοινωνικές επιθέσεις από τον νεοφιλελεύθερο καπιταλισμό και τις πατριαρχικές δομές του και γι ΄αυτό διεκδικούν η εργασία τους να γίνει ορατή , για αυτό βγαίνουν μαζικά στο δρόμο για το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης στα σώματά τους, για να μπει ένα τέλος στην έμφυλη βία. Έτσι εξηγείται και η άνθηση των φεμινιστικών κινημάτων παγκόσμια. Η Μακρυνίτσα, η Κωνσταντινούπολη, η Πολωνία είναι μερικοί μόνο από τους τόπους στους οποίους εντοπίζεται τόσο η οξύτητα των επιθέσεων όσο και η αντίσταση. Στην Ελλάδα μετά το ξέσπασμα του κινήματος #metoo εκατοντάδες γυναίκες έσπασαν τη σιωπή στα πανεπιστήμια, σε χώρους εργασίας όπως το θέατρο και ο αθλητισμός. [...]

Σε αυτές τις συνθήκες νιώθουμε την ανάγκη να δηλώσουμε την προσήλωση μας στον αγώνα για την απελευθέρωση από κάθε είδους καταπίεση και σεξισμό, στον αγώνα για μια κοινωνία με πραγματική ισότητα και ελευθερία.

Για αυτούς τους λόγους τα αιτήματα που διεκδικεί η Συνέλευση 8 Μάρτη ζητώντας την απόσυρση του νομοσχεδίου στοχεύουν στην καρδιά του προβλήματος αναδεικνύοντας ότι το ζήτημα της ρύθμισης του οικογενειακού δικαίου δεν είναι ένα ατομικό ζήτημα αλλά ένα πρόβλημα που δεν μπορεί να αποκοπεί από τον τρόπο οργάνωσης της κοινωνικής αναπαραγωγής. Την ίδια στιγμή επικεντρώνουν στην κοινωνικοποίηση της φροντίδας και της κοινωνικής αναπαραγωγής. Αναφέρουμε κάποιες από τις διεκδικήσεις όπως αποτυπώνονται στην ανακοίνωση της:

*Δημιουργία εξειδικευμένων οικογενειακών δικαστηρίων, με λειτουργία εντός τους ειδικών ψυχοκοινωνικών υπηρεσιών με εξειδικευμένες/-ους λειτουργούς και εμπειρογνώμονες σε ζητήματα παιδικής κακοποίησης και ενδοοικογενειακής βίας

*Δημόσια και δωρεάν διαμεσολάβηση για την επίλυση των οικογενειακών διαφορών στις περιπτώσεις που μπορούν να επιτευχθούν συναινετικές λύσεις

*Δημόσια και δωρεάν συμβουλευτική γονέων, παρακολούθηση των παιδιών από παιδοψυχολόγους, παιδοψυχιάτρους, κοινωνικές/-ούς λειτουργούς

*Παροχή μηνιαίας οικονομικής ενίσχυσης σε όλους τους χαμηλού εισοδήματος ή άνεργους χωρισμένους γονείς - Η ενίσχυση να εξασφαλίζει την αξιοπρεπή διαβίωση γονιού και παιδιών. Όχι στα επιδόματα πείνας και εξαθλίωσης

*Δημόσιες και δωρεάν δομές φιλοξενίας-στήριξης θυμάτων κακοποίησης/ενδοοικογενειακής βίας

*Άμεση αναγνώριση στα ομόφυλα ζευγάρια του δικαιώματος στον γάμο και την τεκνοθεσία, καθώς και των αυτονόητων γονεϊκών δικαιωμάτων στα τρανς άτομα

*Ανάληψη από το κράτος μεγάλου μέρους των δαπανών και των βαρών ανατροφής με δημόσιους και δωρεάν παιδικούς σταθμούς, κέντρα δημιουργικής απασχόλησης, δομές φροντίδας για παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες, ειδικές αναπτυξιακές ανάγκες κ.ο.κ.

** Κείμενο των Ιωάννα Γαϊτάνη, Κατερίνα Γιαννούλια, Κατερίνα Σεργίδου, Χρύσα Τσικαλουδάκη, Δήμητρα Χριστάκη*

Η εγκληματική πολιτική Ελλάδας και ΕΕ στο προσφυγικό

Πέντε χρόνια από τη Συμφωνία της ντροπής

Του Νικόλα Κολυτά

Η Ελλάδα την τελευταία πενταετία έχει μετατραπεί σε μια αποθήκη ψυχών με την κυριολεκτική έννοια του όρου. Η Συμφωνία ΕΕ-Τουρκίας που τέθηκε σε ισχύ στις 18 Μαρτίου 2016 με τις ευλογίες της τότε κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, άλλαξε άρδην τη φύση της προσφυγικής κρίσης στην Ελλάδα, αναδομώντας πλήρως τα καθήκοντα και το ρόλο της ελληνικής πολιτείας.

Πρωτοφανή προσφυγικά ρεύματα

Το καλοκαίρι του 2015, ως συνέπεια των χρόνιων πολεμικών συρράξεων και των ιμπεριαλιστικών παρεμβάσεων στη Μέση Ανατολή, σημειώθηκε μια εκρηκτική αύξηση του αριθμού των προσφύγων που επιχειρούσαν να προσεγγίσουν την Ευρώπη. Μόνο μεταξύ της 9ης με τη 14η Αυγούστου εκείνου του έτους, 42.000 πρόσφυγες έφτασαν στις ελληνικές ακτές από την Τουρκία. Σύμφωνα με κοινά στοιχεία της Ύπατης Αρμοστείας για τους πρόσφυγες και του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης, περίπου ένα εκατομμύριο πρόσφυγες και μετανάστες τράπηκαν σε φυγή προς την Ευρώπη το 2015.

Σε αντιδιαστολή με προσφυγικά ρεύματα του παρελθόντος, όμως, η ειδοποιός διαφορά των νέων προσφυγικών ροών είναι η ίδια η δίοδος προς την Ευρώπη. Στο πρόσφατο παρελθόν οι προσφυγικοί πληθυσμοί προωθούνταν προς την ευρωπαϊκή ήπειρο μέσω της δυτικής πλευράς της Μεσογείου και έχοντας ως ενδιάμεσο σταθμό το ιταλικό νησί Λαμπεντούζα. Αντιθέτως, το τεράστιο προσφυγικό κύμα του 2015 αξιοποιεί κυρίως τα περάσματα στο Αιγαίο και προωθείται από τις τουρκικές ακτές στα ελληνικά νησιά. Μόνο το Σεπτέμβριο του 2015 περίπου 153.000 άνθρωποι έφτασαν στην Ελλάδα μέσω της Λέσβου και της Κω.

Συμφωνία ΕΕ-Τουρκίας

Η προσφυγική κρίση του 2015 ανέδειξε την αδυναμία τόσο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως σύνολο, όσο και των κρατών μελών μεμονωμένα, να διαχειριστούν την κατάσταση. Πρωταρχικός στόχος υπήρξε ξεκάθαρα η ανακοπή των προσφυγικών ροών στα σύνορα Ελλάδας-Τουρκίας και η μη περαιτέρω είσοδός τους στην Ευρώπη. Η κατεύθυνση δίνεται ήδη από τα Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις 18-19 Φεβρουαρίου 2016, στα οποία τίθεται ως στόχος απάντησης στη μεταναστευτική κρίση η ταχεία αναχαίτιση των ροών, η μείωση της παράνομης μετανάστευσης και η διαφύλαξη της ακεραιότητας του χώρου Σένγκεν.

Η Συμφωνία ανάμεσα στην ΕΕ και στην Τουρκία στις 18 Μαρτίου του ίδιου έτους θα λειτουργήσει σημαντικά σε αυτό το πλαίσιο επιδιώξεων. Βασικά σημεία της συγκεκριμένης Συμφωνίας είναι η επιστροφή στην Τουρκία όλων των εισερχόμενων χωρίς χαρτιά προσώπων στην Ελλάδα, η καταγραφή και η διεκπεραίωση των αιτήσεων ασύλου από τις ελληνικές αρχές, η επαναπροώθηση στην Τουρκία όσων κρίνονται αβάσιμες ή απαράδεκτες οι αιτήσεις ασύλου, καθώς και η μεταφορά ενός Σύρου πρόσφυγα σε κράτος της ΕΕ για κάθε έναν που επιστρέφει από την Ελλάδα στην Τουρκία. Με τα νέα δεδομένα, δηλαδή, αλλάζει ολοκληρωτικά η θέση και ο ρόλος της Ελλάδας που από χώρα διέλευσης μετατρέπεται σε χώρα συγκέντρωσης χιλιάδων αιτούντων άσυλο, χωρίς όμως να διαθέτει την κατάλληλη οργάνωση και το απαραίτητο ανθρώπινο δυναμικό για να ανταποκριθεί στις καινούργιες απαιτήσεις. Με τη Συμφωνία ΕΕ-Τουρκίας το Μάρτιο του 2016, περίπου 60.000 πρόσφυγες, ανάμεσα στους οποίους ένας σημαντικός αριθμός ασυνόδευτων ανηλίκων, βρέθηκαν αυτομάτως εγκλωβισμένοι στα ελληνικά σύνορα.

Από τον ΣΥΡΙΖΑ στη ΝΔ

Το εντυπωσιακό είναι ότι η τότε κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ δέχθηκε με ενθουσιασμό τη συγκεκριμένη Συμφωνία και την παρουσίασε ως μια νίκη της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής και της Ευρώπης ευρύτερα. Μια χώρα χωρίς επαρκείς δομές φιλοξενίας, χωρίς στελεχωμένες υπηρεσίες ασύλου και περιορισμένους οικονομικούς πόρους, αναλάμβανε να γίνει η εμπροσθοφυλακή της «Ευρώπης-Φρούριο», εγκλωβίζοντας χιλιάδες ανθρώπους στο εσωτερικό της. Κι όμως αυτό θεωρήθηκε νίκη. Στην πραγματικότητα, όμως, ήταν το σημείο τομή στη φύση του προσφυγικού ζητήματος, που διαμόρφωσε τους όρους για τα υπεράριθμα σύγχρονα στρατόπεδα συγκέντρωσης, για την είσοδο της Frontex και του ΝΑΤΟ στα ελληνικά σύνορα, για τις καταγγελίες για διαρκείς καταπατήσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Οι πρόσφυγες έγιναν έρμαια μιας εγκληματικής πολιτικής που έθεσε τις βάσεις της πριν πέντε ακριβώς χρόνια με τις ευλογίες του τότε «προοδευτικού» ΣΥΡΙΖΑ και συνεχίζεται μέχρι σήμερα με τα λυμένα χέρια της συντηρητικής ΝΔ. Χιλιάδες άνθρωποι ζουν στα νησιά του ανατολικού Αιγαίου σε υπερφορτωμένες δομές χωρίς επαρκή σίτιση, στέγαση, ρουχισμό και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Οι καθυστερήσεις στην εξέταση των αιτήσεων ασύλου, η απαγόρευση εξόδου από τα νησιά και μεταφοράς στην ενδοχώρα, καθώς και η προοπτική της επαναπροώθησης στην Τουρκία, οδήγησαν πολλούς από αυτούς σε κρίσεις πανικού, ψυχολογικό αδιέξοδο ή ακόμη και στην αυτοκτονία. Με ευθύνη των ελληνικών κυβερνήσεων και της ΕΕ, στη σκιά της παγκόσμιας οικονομικής και πλέον και υγειονομικής κρίσης, συντελείται ένα διαρκές έγκλημα, που όμοιό του δύσκολα συναντάει κανείς σήμερα.

Αλληλεγγύη και κινήματα

Σε αντίθεση με πλήθος βαλκανικών χωρών ή χωρών του Βίσεγκραντ στις οποίες κυριάρχησε ο ξενοφοβικός λόγος και υιοθετήθηκαν άμεσα ρατσιστικές πολιτικές, η ελληνική κοινωνία ιδιαίτερα τους πρώτους μήνες του 2015 με τη μαζική άφιξη προσφύγων και μεταναστών έδειξε πολύ ισχυρά αντανακλαστικά αλληλεγγύης και αλληλοβοήθειας. Δεκάδες ρεπορτάζ γράφονταν για τους κατοίκους των νησιών που έσωζαν πρόσφυγες με τις βάρκες τους, που τους έδιναν φαγητό και τους φιλοξενούσαν. Στις μητροπόλεις δημιουργήθηκαν πολλά δίκτυα αλληλεγγύης και στο δρόμο κυριάρχησε ένα μαζικό αντιρατσιστικό κίνημα που επεδίωξε να φέρει στην κεντρική πολιτική ατζέντα το προσφυγικό και να συνδέσει τα αιτήματα των προσφύγων με τις διεκδικήσεις των εργαζομένων και της κοινωνικής πλειοψηφίας στην Ελλάδα.

Η διαρκής ζωή στην εξαθλίωση για τους πρόσφυγες καθώς και η εγκατάλειψη των τοπικών κοινωνιών όμως οδήγησε και στα αντίθετα αποτελέσματα. Οι πρόσφυγες έγιναν επανειλημμένα δέκτες ύβρεων, αλλά και επιθέσεων από επιτροπές «αγανακτισμένων κατοίκων» που πατώντας στις πολιτικές θεσμικού ρατσισμού βρήκαν εύφορο έδαφος για να αναπτύξουν τη δράση τους. Αυτό όμως είναι συνέπεια της τερατώδους κατάστασης που επικρατεί στα νησιά με την ευθύνη των κυβερνήσεων του ΣΥΡΙΖΑ και της ΝΔ αλλά και τη συνδρομή της ΕΕ.

Πέντε χρόνια μετά την εγκληματική σύναψη της Συμφωνίας ΕΕ-Τουρκίας, η Αριστερά και το αντιρατσιστικό κίνημα, οφείλουν να αντιμετωπίσουν την επίσημη ρατσιστική και εγκληματική πολιτική, όσο και τις αντανακλάσεις της σε αντιδραστικά σχήματα και ακροδεξιές ομάδες. Μόνο έτσι η προσφυγιά δε θα αντιμετωπίζεται ως πρόβλημα που χρειάζεται λύση αλλά ως φαινόμενο που χρήζει αντιμετώπισης. Μόνο έτσι θα ζήσουμε σε μια κοινωνία αλληλεγγύης και όχι σε μια κοινωνία κανιβαλισμού.

ΚΙ ΟΜΩΣ ΓΥΡΙΖΕΙ

Ηνωμένο Βασίλειο

Επί πέντε συνεχόμενες μέρες, άγρια επεισόδια συγκλόνισαν τους δρόμους της Βόρειας Ιρλανδίας. Προτεστάντες υποστηρικτές του Ηνωμένου Βασιλείου εξαπέλυσαν βίαιες επιθέσεις σε καθολικές περιοχές και νεαροί καθολικοί Ρεπουμπλικάνοι ανταπάντησαν. Αφορμή των βίαιων επιθέσεων; Η μη άσκηση δίωξης σε μέλη του Σιν Φέιν που παρέστησαν (παρά τα μέτρα για την πανδημία) σε κηδεία βετεράνου του IRA. Ήταν η αφορμή να ξεσπάσει ένα τμήμα των «Ενωτικών», καταγγέλοντας ότι δήθεν οι καθολικοί Ρεπουμπλικάνοι τυγχάνουν «προνομιακής αντιμετώπισης». Πρόκειται για αστεία καταγγελία. Η αίσθηση αυτή τροφοδοτείται από την «εξίσωση προς τα κάτω» που συμβαίνει τα τελευταία χρόνια, καθώς το βιοτικό επίπεδο των Προτεσταντών πιέζεται διαρκώς. Όπως έγραψε ένας Ιρλανδός σοσιαλιστής, «όταν κανείς βυθίζεται, στα μάτια του αυτός που μένει στάσιμος μοιάζει να ανεβαίνει». Το αίσθημα αυτό είναι παράλληλα υποκινούμενο, από τα παραδοσιακά «Ενωτικά» κόμματα που ενώ κυβερνούν, φροντίζουν να υποκινούν αυτό το μίσος για να εκτρέπουν την οργή από τις δικές τους ευθύνες (ή από τις ευθύνες του Λονδίνου). Η ένταση ανέδειξε ότι οι Συμφωνίες της Μεγάλης Παρασκευής, μπορεί να έφεραν χρόνια ειρήνης βάζοντας τέλος στην θυελλώδη εποχή των «Troubles», αλλά δεν αντιμετώπισαν τους διαχωρισμούς, θεσμοθετώντας τους μέσα από τη συμφωνία «μοιρασιάς της εξουσίας». Επιπλέον, η νεοφιλελεύθερη πολιτική που ακολούθησε η Β. Ιρλανδία, δεν έκανε ποτέ πράξη τα λεγόμενα «υλικά οφέλη της ειρήνης» για τους εργαζόμενους. Ειδικά μετά το Brexit, τμήμα των Προτεσταντών αισθάνεται ότι το Λονδίνο «τους πρόδωσε», ενώ ο Ρεπουμπλικανισμός ανακινεί ζήτημα επανένωσης του Νησιού ως απάντηση στα προβλήματα. Εν τω μεταξύ, στις 5 Μάη, οι Σκοτσέζοι καλούνται να ψηφίσουν για το κοινοβούλιό τους, όπου αν το εθνικιστικό SNP κατακτήσει πλειοψηφία θα το θεωρήσει «λαϊκή εντολή» για δεύτερο δημοψήφισμα ανεξαρτησίας. Το Ηνωμένο Βασίλειο δεν δείχνει και τόσο «ενωμένο» τελευταία...

Μιανμάρ

Καθώς σκληραίνει η δολοφονική βία του στρατού στη Μιανμάρ, το αντιδικτατορικό κίνημα βρίσκεται απέναντι στο ζήτημα της αυτοάμυνας. Έχουν αρχίσει να καταγράφονται περιστατικά όπου εκτός από τον παραδοσιακό «κινηματικό εξοπλισμό» (σφεντόνες, αυτοσχέδιες «ρουκέτες» με φωτοβολίδες κλπ), κάποιοι στα οδοφράγματα χρησιμοποιούν κυνηγετικές καραμπίνες. Ωστόσο η πιο σοβαρή κλιμάκωση εξελίσσεται στις συνοριακές επαρχίες, όπου ήδη υπήρχαν εδώ και δεκαετίες οι λεγόμενες Εθνοτικές Ένοπλες Οργανώσεις (ένοπλα κινήματα εθνικών μειονοτήτων). Ένα μεγάλο φάσμα των ΕΕΟ κινείται μεταξύ ρητορικής στήριξης στο αντιδικτατορικό κίνημα, παροχής ένοπλης αμυντικής προστασίας σε διαδηλωτές και μικρών επιθετικών ενεργειών εις βάρος αστυνομικών τμημάτων/στρατιωτικών κονβόι κλπ. Το καθεστώς έχει απαντήσει με βομβαρδισμούς σε κάποιες από αυτές τις περιοχές. Εν τω μεταξύ, υπάρχει και ένας αυξανόμενος αριθμός ακτιβιστών των πόλεων, που καταφεύγει στις συνοριακές περιοχές με στόχο να εκπαιδευτεί για να επιστρέψει στις πόλεις. Η συζήτηση στρέφεται γύρω από τις πιθανότητες συγκρότησης ενός «Στρατού της Ένωσης», που θα επιχειρεί να ενοποιήσει όλες τις μειονότητες με λιποτάκτες του εθνικού στρατού. Αν και μια τέτοια συμμαχία θα γκρεμίσει τους εθνοτικούς διαχωρισμούς και θα πάρει υπόψη τις δυσφορίες των μειονοτήτων, υπάρχουν ανοιχτά ζητήματα. Αυτά αφορούν την πολιτική γραμμή της δύναμης που θα μπορούσε να οργανώσει μια τέτοια ενοποίηση (η «κυβέρνηση» που έχει συγκροτήσει το φιλελεύθερο-αστικό κόμμα που ανατράπηκε από τους στρατηγούς). Αφορούν ζητήματα επαρκούς στήριξης ενός «στρατού», που επιπλέον συχνά γίνονται πεδίο προνομιακής παρέμβασης ξένων δυνάμεων. Η συνέχεια και η εμβάθυνση της οργάνωσης της γενικής απεργίας, παραμένει κρίσιμη για να μείνει ανοιχτή η ελπίδα να συγκροτηθεί ένα πολιτικό «κέντρο» και μια εναλλακτική «ηγεσία» που θα μπορούσε και να πιέσει για ρήγματα στις τάξεις του εθνικού στρατού και να «υποτάξει» το στρατιωτικό στοιχείο σε ένα προοδευτικό-απελευθερωτικό πρόγραμμα...

Εκουαδόρ

Η αποχή σημαντικού τμήματος των ιθαγενών στο δεύτερο γύρο των προεδρικών εκλογών στο Εκουαδόρ, που δεν αισθάνονται ότι τους εκπροσωπούσε ο διάδοχος του Ραφαέλ Κορέα (μετά την ρήξη των ιθαγενικών κινημάτων με τις κυβερνήσεις του), οδήγησε στην ανέλπιστη επικράτηση του δεξιού Γκιγιέρμο Λάσο. Πρόκειται για μια «παραβίαση» του αριστερόστροφου συσχετισμού που είχε αποτυπωθεί στον πρώτο γύρο αλλά και στις κοινοβουλευτικές εκλογές, όπου η Δεξιά κατέγραψε χαμηλά σκορ ενώ ενισχύθηκαν όλες οι πολιτικές δυνάμεις «στα αριστερά του κέντρου». Ως αποτέλεσμα, ο Λάσο γίνεται πρόεδρος με ένα κοινοβούλιο όπου θα δυσκολευτεί πολύ να βρει κοινοβουλευτική πλειοψηφία. Αλλά κυρίως, γίνεται πρόεδρος στο φόντο μιας εξέγερσης που πρόσφατα ανέτρεψε το πρόγραμμα του ΔΝΤ (το οποίο θέλει να υλοποιήσει) και οδήγησε σε ταπεινωτική πολιτική εξαφάνιση το κόμμα που επιχείρησε να το υλοποιήσει...

Περού

Ανέλπιστη τροπή πήραν οι προεδρικές εκλογές στο Περού. Η χώρα περνά μια παρατεταμένη πολιτική κρίση (με αντεγκλήσεις για διαφθορά, μηχανορραφίες, διαδοχικές αλλαγές προέδρων, πρόωρες βουλευτικές εκλογές κλπ). Είχε ζήσει πρόσφατα και μια λαϊκή εξέγερση ενάντια σε ένα κοινοβουλευτικό πραξικόπημα, η οποία όμως πήρε ευρύτερα αντισυστημικά χαρακτηριστικά. Αυτοί οι παράγοντες προειδοποιούσαν για αυξημένη ρευστότητα, ενώ αποτελούσαν και ελπίδα να ανασυνταχτεί η αδύναμη Αριστερά της χώρας. Αλλά κανείς δεν περίμενε τέτοια εξέλιξη. Σε συνθήκες ακραίου κατακερματισμού (πχ υπήρξαν 7 διαφορετικοί υποψήφιοι που έλαβαν μεταξύ 5 και 12%), στο δεύτερο γύρο πέρασαν ο Πέδρο Καστίγιο με μόλις 18,95% και η Κίκο Φουτζιμόρι με μόλις 13,4%. Η Κίκο Φουτζιμόρι είναι η κόρη του δικτάτορα και δηλωμένη συνεχίστρια της ακροδεξιάς πολιτικής του. Ήταν το χαμηλότερο ποσοστό που έχει πάρει μέχρι σήμερα, που της εξασφαλίζει όμως παρουσία στο δεύτερο γύρο. Τα σοκαριστικά νέα ήταν άλλα. Ο Πέδρο Καστίγιο ήταν ο υποψήφιος του «Ελεύθερου Περού». Είναι ένα σχετικά νέο, μικρό αριστερό κόμμα, που δεν ήταν αρκετά ψηλά στις δημοσκοπήσεις ώστε να εμφανιστεί έστω ως αναφορά στην προεκλογική αρθρογραφία των περισσότερων Μέσων, τα οποία θεωρούσαν (εύλογα) «υποψήφια της Αριστεράς» την Βερόνικα Μεντόζα. Είναι σχετικά γνωστή από προηγούμενα κατεβάσματα και είχε τη στήριξη του μετώπου «Μαζί για το Περού» που συνενώνει τις βασικότερες δυνάμεις της Αριστεράς (πήρε τελικά 8%). Από το πουθενά, ο υποψήφιος ενός κόμματος που αναφέρεται στους Μαρξ-Λένιν-Μαριατέγκι (ιδρυτής του ΚΚ Περού και «πνευματικός πατέρας» του λατινοαμερικάνικου επαναστατικού μαρξισμού), βρέθηκε στην πρώτη θέση και στο δεύτερο γύρο!

Ουκρανία: Μια πυριτιδαπο επικίνδυνη για ολόκληρο τ

Του Αντώνη Νταβανέλου

Στις 22 Απρίλη ο Ρώσος υπουργός Άμυνας, Σεργκέι Σοϊγκού, ανακοίνωσε ότι οι ρωσικές χερσαίες και αεροπορικές δυνάμεις που πρόσφατα είχαν αναπτυχθεί στα σύνορα με την Ουκρανία θα επιστρέψουν στις μόνιμες βάσεις τους μέχρι τα τέλη Απριλίου.

Η ανακοίνωση δεν απέπνεε φόβο ή υποχωρητικότητα απέναντι στις δυτικές/ νατοϊκές πιέσεις και αντιδράσεις, αλλά αντίθετα μια αυτοπεποίθηση που, άλλωστε επιβεβαιωνόταν από τους συσχετισμούς στο πραγματικό πεδίο: «οι στόχοι της αιφνίδιας κινητοποίησής μας επιτεύχθηκαν πλήρως... οι ένοπλες δυνάμεις μας απέδειξαν ότι είναι ικανές να ανταποκριθούν σε κάθε αλλαγή της κατάστασης πλησίον των ρωσικών συνόρων...». Αναφέροντας ονομαστικά τις μονάδες που διατάχθηκαν να υποχωρήσουν στις βάσεις τους, ο Ρώσος υπ. Άμυνας δεν δίστασε να επιβεβαιώσει τη μεγάλα κλίμακα κινητοποίησης του ρωσικού στρατού στα σύνορα με την Ουκρανία, ενώ αναφερόμενος στις «ασκήσεις» στη χερσόνησο της Κριμαίας, δεν απέφυγε να υπογραμμίσει ότι: «... επιβεβαίωσαν την ικανότητά μας να ανταποκριθούμε σε καθήκοντα αποβίβασης στρατευμάτων σε γειτονικές ακτές...».

Ένταση και αποκλιμάκωση

Νωρίτερα, στις μέρες της πιο επικίνδυνης κλιμάκωσης της κρίσης, ο ίδιος ο Πούτιν είχε περιγράψει με σαφήνεια τις κόκκινες γραμμές του: Αν το ΝΑΤΟ προωθήσει την ιδέα ένταση της Ουκρανίας, αν η Δύση αναπτύξει «στρατηγικά όπλα» στο έδαφος της Ουκρανίας, αν η ουκρανική κυβέρνηση κλιμακώσει τη στρατιωτική πίεση στα σύνορα με τις αυτονομημένες περιοχές της Ανατολικής Ουκρανίας, τότε η Ρωσία θα απαντήσει στρατιωτικά. Βουλευτές της ρωσικής Δούμας δήλωσαν ότι αυτό θα ισοδυναμεί με πλήρη καταστροφή της Ουκρανίας.

Είχαν προηγηθεί οι δηλώσεις Μπάιντεν, που χαρακτήρισε τον Πούτιν ως «δολοφόνο», οι απειλές της Ουάσινγκτον για νέες «κυρώσεις» ενάντια στη Ρωσία, η πίεση των ΗΠΑ στη Γερμανία για να ακυρωθεί το σχέδιο του αγωγού Nord Stream, και βεβαίως η μεγάλη Νατοϊκή άσκηση Defender Europe, που με αφετηρία το λιμάνι της Αλεναδρούπολης μετέφερε αξιοσημείωτες δυτικές στρατιωτικές δυνάμεις προς τις ακτές της Μαύρης Θάλασσας.

Η κυβέρνηση Μπάιντεν έχει επιβεβαιώσει τη συνέχεια της αμερικάνικης πολιτικής που θέτει ως προτεραιότητα την αντιπαράθεση με την Κίνα. Η έξαλλη κλιμάκωση της αντιπαράθεσης με τη Ρωσία αποτελούσε, μέσα σε αυτό το πλαίσιο, μια φανερή παραβίαση του «δόγματος Κίσινγκερ» που παραδοσιακά προέτρεπε την αμερικανική πολιτική να αποφεύγει συστηματικά να οξύνει ταυτόχρονα τις σχέσεις και με τη Ρωσία και με την Κίνα.

Η επιστροφή των ρωσικών δυνάμεων στις βάσεις τους δείχνει να αποτελεί την αρχή αποκλιμάκωσης μιας ιδιαίτερα επικίνδυνης κρίσης. Οι διαδικασίες «διαλόγου» ταιριάζουν τακτικά και στις δυο πλευρές. Ο μεν Πούτιν δεν έχει λόγο να ξεχνά ότι προσάρτησε την Κριμαία και έχει ενισχύσει ιδιαίτερα τη ρωσική επιρροή στην Ανατολική Ουκρανία. Ο δε Μπάιντεν δεν είχε, επί της ουσίας, άλλη εναλλακτική. Ο νατοϊκός «διάδρομος» από την Αλεξανδρούπολη ως τις ρουμανικές ακτές της Μαύρης Θάλασσας, παρότι αποτελεί επικίνδυνη πρόκληση για όλους τους λαούς της περιοχής, προφανώς δεν αρκεί για να αντισταθμίσει τη γειτνίαση μεγάλων ρωσικών δυνάμεων με το ουκρανικό έδαφος.

Παρόλα αυτά η κρίση παραμένει ιδιαίτερα επικίνδυνη και ανά πάσα στιγμή μπορεί να αναθερμανθεί και να γίνει ανεξέλεγκτη.

Και η κρίση αυτή δεν μπορεί να γίνει κατανοητή, αν δεν συνυπολογίσει κανείς την εσωτερική κατάσταση στην Ουκρανία.

Φτώχεια και πολιτική ερήμωση

Η Ουκρανία είναι επισήμως η πιο φτωχή περιοχή στη γεωγραφική Ευρώπη. Το μέσο κατά κεφαλήν ετήσιο εισόδημα έχει μειωθεί στα 2.600 δολάρια το 2019, από τα 4.000 δολάρια το 2013. Ο πληθυσμός της μειώνεται με ραγδαίο ρυθμό, αφού εκατομμύρια άνθρωποι καταφεύγουν στη μαζική μετανάστευση. Το ΔΝΤ, που «εποπτεύει» τη χώρα, θεωρεί εξαιρετικά απίθανο να μπορέσει η Ουκρανία να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του τεράστιου χρέους της.

Την ίδια στιγμή η Ουκρανία είναι μια από τις τρεις κορυφαίες ως προς την κοινωνική ανισότητα χώρες της Ευρασίας. Που σημαίνει ότι οι ολιγάρχες που κυριάρχησαν στην πρώτη μετασοβιετική περίοδο, όχι μόνο διατήρησαν τα προνόμια και τη δύναμή τους, αλλά τα επαύξησαν ακόμα και μετά την κρίση και τις συγκρούσεις του 2013-14.

Είναι κοινό μυστικό ότι διαχρονικά αυτή η ελίτ υπήρξε διασπασμένη. Οι ολιγάρχες των βιομηχανικών ανατολικών περιοχών υπήρξαν ιστορικά πιο στενά συνδεδεμένοι με τους Ρώσους ομολόγους τους. Αντίθετα οι ολιγάρχες στις δυτικές αγροτικές και εξορυκτικές περιοχές προσανατολίστηκαν σε πιο στενή σύνδεση με τη Δύση και στήριξαν το «σχέδιο» ένταξης στην ΕΕ.

Η διάσπαση αυτή υπήρξε καθοριστική για την πτώση του (φιλορώσου) Γιανουκόβιτς, χαρακτήρισε την περίοδο του φιλοδυτικού Ποροσένκο και είναι παρούσα στη σημερινή περίοδο του Ζελένσκι.

Ο Βολοντίμιρ Ζελένσκι, ένας δημοφιλής κωμικός της τηλεόρασης, εκτινάχθηκε «από το πουθενά» στην πολιτική εξουσία. Κέρδισε τις εκλογές του 2019, κατατροπώνοντας τον Ποροσένκο, καβάλα σε ένα «κύμα» λαϊκής απελπισίας απέναντι στον ακραίο νεοφιλελευθερισμό, φόβου για τον πόλεμο και κούρασης των μαζών από τις διαρκείς ένοπλες συγκρούσεις μετά το 2013-14. Οι εκλογές του 2019 στην Ουκρανία ήταν ένα ακραίο παράδειγμα «πολιτικής κινητικότητας»: η πλειοψηφία των εκλεγέντων

θήκη
τον κόσμο

εκλέχτηκε για πρώτη φορά, ενώ ολόκληρα τμήματα της παλιότερης πολιτικής ελίτ εξαφανίστηκαν. Ο Ζελένσι υποσχόταν «ανάπτυξη» χωρίς να δεσμεύεται σε σύγκρουση με τον κυρίαρχο νεοφιλελευθερισμό, αλλά και «συνεννόηση» με τους σεπαρατιστές του Ντονμπάς και τους Ρώσους. Συγκρίνοντάς τον με τον Ποροσένκο, πολλοί αναλυτές τον παρουσίαζαν ως «φιλορώσο».

Όμως ασκώντας την πολιτική εξουσία ευθυγραμμίστηκε πλήρως με την τρέχουσα πολιτική της προηγούμενης κατάστασης. Ένας λαϊκιστικός νεοφιλελευθερισμός δεν μπορούσε να υποστηριχθεί παρά ως, ταυτόχρονα, λαϊκιστικός εθνικισμός.

Πρόκειται για το αποτέλεσμα μιας παρατεταμένης πολιτικής ερήμωσης. Η ντόπια Αριστερά παραμένει εξαιρετικά αδύναμη και το ίδιο ισχύει για τα συνδικάτα, τις νεολαιίστικες οργανώσεις και τα κοινωνικά και περιβαλλοντικά δίκτυα.

Είναι αναμφίβολο ότι στην ουκρανική πολιτική ζωή κυριαρχεί ο νεοφιλελευθερισμός, η Δεξιά και ο φιλοδυτικός προσανατολισμός. Όμως δεν κυριαρχεί ο φασισμός. Οι διαδοχές στις πολιτικές ηγεσίες έγιναν μέσα από διαδοχικές εκλογές και οι τελευταίες είχαν απρόβλεπτα αποτελέσματα. Τα πολιτικά δικαιώματα δεν έχουν καταργηθεί και η αντίδραση στηρίζεται στο ότι είναι μικρές οι δυνάμεις που επιδιώκουν να τα ασκήσουν. Οι ακροδεξιές/νεοφασιστικές δυνάμεις που έδρασαν στα 2013-14, έχουν σε μεγάλο βαθμό «μαραζώσει» (πχ στις εκλογές παρουσίασαν ποσοστά γκρουπούσκουλων και μένουν εκτός εκπροσώπησης). Οι απόψεις που μιλούν για «χούντα του Κιέβου» ή, χειρότερα, για «φασιστική Ουκρανία», εκφράζουν είτε χοντροκομμένη άγνοια, είτε υπόκλιση στη ρωσική προπαγάνδα.

Στην πραγματικότητα οι ακροδεξιές και νεοφασιστικές δυνάμεις είναι ιδιαίτερα πιο ισχυρές στη Ρωσία παρά στην Ουκρανία, όπως και αν «μετρήσει» κανείς: είναι πιο ισχυρές εκλογικά, πιο ενσωματωμένες στο καθεστώς Πούτιν, διαθέτουν μεγαλύτερες δυνατότητες κινητοποίησης (πχ στους δρόμους ή στα γήπεδα..) και ισχυρότερα στρατιωτικά «τάγματα» (στην αστυνομία, στις ειδικές δυνάμεις, στους απόστρατους, στους μισθοφόρους της «Βάγκνερ» κ.ο.κ.).

Επίσης δεν έχουν επιβεβαιωθεί από την εξέλιξη οι απόψεις που έβλεπαν τις αποσχιστικές περιοχές της Ανατολικής Ουκρανίας ως «Λαϊκές Δημοκρατίες» ή, περισσότερο, ως αποτέλεσμα μιας κάποιας «αντιφασιστικής επανάστασης». Σήμερα δεν υπάρχει καμιά αξιοσημείωτη λαϊκή ή εργατική ή αντιφασιστική δραστηριότητα στο Ντονμπάς. Στην Ανατολική Ουκρανία κυριαρχούν οι ολιγάρχες, υπό την προστασία ελεγχόμενων από τη Μόσχα ενόπλων δυνάμεων. Όπως οι υπογραμμίζουν οι Ρώσοι σύντροφοι της μετωπικής ακροαριστερής συσπείρωσης «Σοσιαλιστικό Κίνημα Ρωσίας»: «Για τη Ρωσία, το Ντονμπάς ήταν και παραμένει ένας βασικός μοχλός πίεσης στην Ουκρανία, ο οποίος ενεργοποιείται όταν άλλες μορφές παρέμβασης σταματούν να λειτουργούν. Τα τελευταία χρόνια το Ντονμπάς και το Λουγκάνσκ έχουν τεθεί πλήρως υπό τον έλεγχο του ρωσικού στρατού και των ειδικών υπηρεσιών, οι οποίες έχουν εξουδετερώσει με φυσικό τρόπο τους πιο ισχυρούς τοπικούς πολέμαρχους. Ένας νέος πόλεμος στην περιοχή αυτή, θα ήταν μια σύγκρουση μεταξύ δύο στρατών, του ουκρανικού στρατού (με την υποστήριξη των όπλων της Δύσης) και του ρωσικού στρατού».

Η αγεφύρωτη εχθρότητα απέναντι στον δυτικό ιμπεριαλισμό δεν έχει κανένα λόγο να καταλήγει σε υποστήριξη της Ρωσίας του Πούτιν.

Πολιτική

Είναι φανερό ότι στο ουκρανικό έδαφος αναπτύσσεται μια «δι' αντιπροσώπων» αντιπαράθεση μεταξύ της Ρωσίας και της Δύσης.

Ζούμε και παλεύουμε σε μια χώρα όπου το «ανήκομεν εις την Δύση» ήταν και παραμένει ισχυρό. Σε μια χώρα-μέλος της ΕΕ και του ΝΑΤΟ. Τα καθήκοντα που μας αντιστοιχούν είναι αυτά της αντίστασης στην πολιτική της δυτικής ιμπεριαλιστικής αλυσίδας: Της αντίστασης σε «ασκήσεις» όπως αυτή που ξεκίνησε από το λιμάνι της Αλεξανδρούπολης και την οποία πολλοί «εχαιρέτησαν» για εθνικούς λόγους (μιας και η ηγεσία του ΝΑΤΟ απέκλεισε την Τουρκία από το σχεδιασμό της). Της απαίτησης να φύγουν όλες οι αμερικανονατοϊκές βάσεις, να φύγει η αρμάδα του ΝΑΤΟ από το Αιγαίο, να αποφασιστεί επιτέλους η έξοδος της χώρας από αυτή τη λυκοσυμμαχία και να πάψει κάθε μορφή διευκόλυνσής της. Της απαίτησης να ανατραπεί η πολιτική που έχει μετατρέψει την Ελλάδα (τόσο επί Τσίπρα, όσο και επί Μητσοτάκη) σε «στρατηγικό σημείο» στήριξης του δυτικού «τόξου ανάσχεσης μεταξύ Πολωνίας και Ισραήλ» απέναντι στη Ρωσία. Η αναγνώριση αυτών των καθηκόντων αποτελεί κύριο γνώρισμα κάθε αυθεντικού αντιιμπεριαλισμού, που παραμένει βασικό συστατικό για μια σύγχρονη αριστερή στρατηγική.

Όμως αυτή η αγεφύρωτη εχθρότητα απέναντι στον δυτικό ιμπεριαλισμό δεν έχει κανένα λόγο να καταλήγει σε υποστήριξη της Ρωσίας του Πούτιν. Για την Αριστερά, για το απελευθερωτικό κίνημα των εργαζομένων, δεν μπορεί να έχει ισχύ η υποκριτική λογική του «ο εχθρός του εχθρού μου – είναι φίλος μου». Αυτή έχει διαλυτικά αποτελέσματα, ωθώντας σε αυταπάτες για το ρόλο της σημερινής Ρωσίας, της σημερινής Κίνας κ.ο.κ. Η στοίχιση στην ουρά ιμπεριαλιστικών δυνάμεων, έστω και διαφορετικού μεγέθους και δυναμικής, ωθεί σε σοβαρά λάθη και σε στρεβλή πολιτικοποίηση. Πολύ περισσότερο όταν στην εποχή που ζούμε ο συσχετισμός δύναμης και η κατάταξη μεταξύ των ιμπεριαλιστικών κέντρων είναι ήδη σε επαναπροσδιορισμό. Σε τέτοιες συνθήκες η ανεξάρτητη γραμμή της Αριστεράς γίνεται αναντικατάστατης σημασίας.

Κυκλοφορούν από τις εκδόσεις RedMarks
σειρά: ΚΡΙΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

ΕΛΠΙΔΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΨΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΚΑΙ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ
Αφηγήσεις της αναπηρίας στην μεταπολιτευτική Ελλάδα
ΛΑΖΑΡΟΣ ΤΕΝΤΟΜΑΣ
Πρόλογος: Νίκος Θεοτοκάς

ΡΩΓΜΕΣ ΣΤΟ ΓΥΨΟ
Παράνομος Τύπος, Λογοκρισία και Προπαγάνδα στην Ελλάδα των Συνταγματαρχών [1967-1974]
ΧΑΡΗΣ ΡΑΪΤΣΙΝΗΣ

«ΑΠΟ ΤΗ ΜΙΑ ΜΕΡΑ ΣΤΗΝ ΑΛΛΗ ΜΠΟΡΕΙΣ ΝΑ ΒΡΕΘΕΙΣ ΕΚΤΟΣ»
Εργασία και ταυτότητες στην Ελλάδα της Κρίσης
ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΕΣΙΣΟΣΓΛΟΥ – ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ
Πρόλογος: Αλέξανδρος Κιουπκιολής

Το υπόβαθρο των παλαιστινιακών εκλογών

Του Πάνου Πέτρου

Στις 22 Μάη, οι κάτοικοι των «παλαιστινιακών περιοχών» (Δυτική Όχθη, Γάζα, Ανατολική Ιερουσαλήμ) αναμένεται να ψηφίσουν για ένα νέο Παλαιστινιακό Νομοθετικό Συμβούλιο.

Γράφουμε «αναμένεται» γιατί η ίδια η διεξαγωγή τους παραμένει ζητούμενο, παρά τη συμφωνία μεταξύ των βασικών παλαιστινιακών κομμάτων. Ένα ζήτημα είναι αν θα επιχειρήσει το Κράτος του Ισραήλ να εμποδίσει τη συμμετοχή των κατοίκων της Ανατολικής Ιερουσαλήμ, πού θα φτάσει μια τέτοια επιχείρηση και πώς θα αντιδράσουν οι Παλαιστίνιοι. Ένα δεύτερο αφορά την πιθανότητα να ματαιώσει τις κάλπες ο ίδιος ο Αμπάς, είτε λόγω εμποδίων στην Ανατολική Ιερουσαλήμ, είτε με άλλη αφορμή, αλλά με βασική αιτία την εκτίμηση ότι δεν θα είναι καλό το αποτέλεσμα. Το γεγονός ότι αυτά τα ενδεχόμενα συζητιούνται ανοιχτά στη σχετική αρθρογραφία, λίγες εβδομάδες πριν τις εκλογές, υπογραμμίζει για τι «εκλογική διαδικασία» μιλάμε και υπό ποιες συνθήκες διεξάγεται.

Παρεμβάσεις

Επιπλέον, οι εκλογές που αφορούν το κράτος το οποίο ελέγχει πρακτικά κάθε πτυχή της καθημερινής ζωής στα παλαιστινιακά εδάφη έγιναν ήδη. Ήταν οι εκλογές στο Κράτος του Ισραήλ, στις οποίες είχαν δικαίωμα ψήφου και οι χιλιάδες Ισραηλινοί έποικοι της Δυτικής Όχθης. Οι Παλαιστίνιοι καλούνται να ψηφίσουν για την Παλαιστινιακή Αρχή, ένα διαχειριστικό «σώμα» το οποίο ασκεί περιορισμένο έλεγχο στο 40% της Δυτικής Όχθης και εξαρτάται από το Ισραήλ για την επιβίωσή του. Η ίδια η προεκλογική περίοδος έχει συνοδευτεί από «αναβάθμιση» της δράσης των Ισραηλινών δυνάμεων κατοχής, για τρομοκράτηση ακτιβιστών ή πολιτικών στελεχών με αγωνιστική στάση και διαδρομή.

Άλλες φωνές καταγγέλουν και πιο «διακριτικές» παρεμβάσεις. Αυτές των διεθνών «δωρητών» (και στη Δύση, αλλά και σε πολλά αντιδραστικά αραβικά καθεστώτα), που δεν ενδιαφέρονται για μια διαδικασία όπου οι Παλαιστίνιοι θα επιλέξουν δημοκρατικά την ηγεσία τους, αλλά για την ανάδειξη μιας παλαιστινιακής ηγεσίας πρόθυμης να προωθήσει (ή να μην εμποδίσει) τις δικές τους επιδιώξεις. Αξίζει να θυμόμαστε πάντα τις προηγούμενες αντίστοιχες εκλογές του 2005. Τότε επικράτησε η Χαμάς και η διεθνής κοινότητα απέρριψε τα αποτελέσματα (με κυρώσεις, με κατακράτηση διεθνούς βοήθειας, με στήριξη στις πραξικοπηματικές ενέργειες μιας κλίκας της Φατάχ που κατέληξαν έκτοτε στη ντεφάκτο «διάσπαση» μεταξύ Δυτικής Όχθης και Γάζας) επειδή... δεν της άρεσαν.

Στο φετινό τοπίο, έχει υποχωρήσει η πόλωση μεταξύ Φατάχ-Χαμάς. Έγιναν βήματα συνεννόησης για τη διοργάνωση εκλογών (που επιθυμούν και οι δύο μεγάλες παρατάξεις για τους λόγους τους), που έφτασαν σε συνομιλίες ακόμα και για «κοινή λίστα», αν και δεν καρποφόρησαν. Παρόλα αυτά, η μέριμνα να περιφρουρηθεί το «μονοπώλιο» των παραδοσιακών πολιτικών δυνάμεων έχει ήδη φανεί. Για να είναι κανείς υποψήφιος, πρέπει να καταβάλει 20.000 δολάρια (ενώ σε κάποιες θέσεις εργασίας προβλέπεται και ότι πρέπει να παραιτηθεί). Αυτό λειτουργεί απαγορευτικά για τον πληθυσμό μιας οικονομίας όπως η παλαιστινιακή. Επιπλέον, οι υποψήφιοι πρέπει να είναι άνω των 28 ετών. Πρόκειται έτσι κι αλλιώς για ένα από τα υψηλότερα όρια ηλικίας παγκοσμίως. Αλλά επιβάλλεται επιπλέον σε μια κοινωνία με μέσο όρο ηλικίας τα 21! Γενικότερα, κάποιες αλλαγές στον εκλογικό νόμο (περιφέρειες, αναλογικότητα κλπ) θεωρούνται «κομμένες και ραμμένες» στα μέτρα της υπαρκτής ηγεσίας.

> **«Αυτή η διαδικασία [...] έχει σχεδιαστεί για να δώσει "νομιμοποίηση" στην Παλαιστινιακή Αρχή και στο στάτους κβο που δημιούργησαν οι Συμφωνίες του Όσλο, αντί μιας εκκίνησης της διαδικασίας ανασυγκρότησης της PLO»**

Όλες αυτές οι παρεμβάσεις προκαλούν καχυποψίες και σε όσους συμμερίζονται ή σέβονται την πιθανή λαχτάρα αρκετών Παλαιστινίων να εκφραστούν και να ψηφίσουν -κάπου, κάπως, για οτιδήποτε. Ωστόσο υπάρχουν και πιο «στρατηγικές» κριτικές στην προσπάθεια του Αμπάς να διεξάγει αυτές τις εκλογές, που αφορούν κυρίως τα κίνητρά του.

Ζητήματα στρατηγικής

Τα τελευταία χρόνια, η στρατηγική Αμπάς έφτασε σε ιστορικά αδιέξοδα, ιδιαίτερα με τα τετελεσμένα της θητείας Τραμπ που έπαψε να συμπεριφέρεται ακόμα και τυπικά ως «μεσολαβητής», παραγκωνίζοντας τον ίδιο τον Αμπάς, κόβοντας τη χρηματοδότηση της Παλαιστινιακής Αρχής κ.ο.κ. Η ηγεσία της Φατάχ επενδύει πλέον στην εκλογή Μπάιντεν ως ευκαιρία να επιστρέψει η παλιά «συναίνεση» και εκτιμάται ότι οι εκλογές είναι τμήμα αυτής της προσπάθειας.

Η παλαιστινιακή ηγεσία αντιμετωπίζει βαθιά κρίση νομιμοποίησης. Η θητεία του Αμπάς ως προέδρου έχει λήξει από το 2009, η θητεία του Παλαιστινιακού Νομοθετικού Συμβουλίου έχει λήξει από το 2010, ενώ η ίδια η Παλαιστινιακή Αρχή υποτίθεται ότι είχε συγκροτηθεί ως ένα μεταβατικό-προσωρινό πολιτικό σώμα (τις εποχές των μεγάλων αυταπατών του Όσλο) του οποίου η λειτουργία θα έληγε το... 1999. Πίσω από αυτή την «επίσημη» νομιμοποίηση, βρίσκεται ασφαλώς μια βαθύτερη κρίση πραγματικής νομιμοποίησης,

Οι πολιτικές δυνάμεις που θα

Στα αριστερά του πολιτικού φάσματος στέκονται το DFLP και το PFLP, οι παραδοσιακές οργανώσεις της παλαιστινιακής Αριστεράς. Σε κοινό ψηφοδέλτιο («Ενωμένη Αριστερά») θα κατέβουν τα κόμματα της «μετριοπαθούς» Αριστεράς (το FIDA και το PPP). Στις εκλογές θα δοκιμάσουν τις τύχες τους και νεότεροι ακτιβιστές της παλαιστινιακής «κοινωνίας των πολιτών» που ενεπλάκησαν σε καμπάνιες όπως οι Μεγάλες Πορείες της Επιστροφής στη Γάζα, υπό τον τίτλο «Fed up» («Μπουχτισμένοι», «Ως Εδώ»). Αυτές οι δυνάμεις όλα τα προηγούμενα χρόνια κινούνταν στα περιθώρια του ανταγωνισμού μεταξύ Φατάχ και Χαμάς, των δύο κυρίαρχων δυνάμεων. Ωστόσο φέτος το ενδιαφέρον μετατίθεται και σε μια άλλη σύγκρουση, αυτή που προέκυψε από την εκλογική τριχοτόμηση της Φατάχ.

Η τριχοτόμηση της Φατάχ

Η ομάδα γύρω από τον Αμπάς, επιμένει στη νεκρανάσταση της στρατηγικής του Όσλο. Τα ιστορικά αδιέξοδα αυτής της προσπάθειας, έχουν πυροδοτήσει φυγόκεντρες δυνάμεις.

Κατ' αρχήν από τα δεξιά, μέσα από τη φράξια του Μοχάμεντ Νταλάν, του εκλεκτού των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων, τα οποία άνοιξαν το γαϊτανάκι «αποκατάστασης σχέσεων» με το Κράτος του Ισραήλ και στάθηκαν με ευμενή διακριτική σιωπή απέναντι στις προσπάθειες του Τραμπ να ενταφιάσει την παλαιστινιακή υπόθεση. Οι άνθρωποι του Νταλάν αντιμετωπίζουν ακόμα και τη συμβιβασμένη ηγεσία του Αμπάς ως πολύ «προσκολλημένη» στη ρητορική και τις όποιες «κόκκινες γραμμές» της εποχής του Όσλο και βλέπουν με ενδιαφέρον την προοπτική «να ανοίξουν οι δουλειές» με άλλους τρόπους (η «Ειρήνη Δια της Ευημερίας» που υποσχέθηκε σε επενδυτές της περιοχής ο Τζάρεντ Κούσνερ, παρουσιάζοντας ένα σχέδιο «λύσης» που είχε πολλά οικονομικά «πρότζεκτ» και καμία λέξη περί παλαιστινιακών δικαιωμάτων). Το γενικόλογο όνομα του ψηφοδελτίου, «Το Μέλλον», αποκτά έτσι ένα πιο σαφές πολιτικό πρόσημο.

Ωστόσο λίγο ώρες πριν λήξουν οι προθεσμίες κατάθεσης ψηφοδελτίων, προέκυψε ο αιφνιδιασμός «από τα αριστερά», όταν ο Μαρουάν Μπαρ-

που τροφοδοτείται από τη χρεοκοπία της στρατηγικής του Όσλο.

Ένα τμήμα της νέας παλαιστινιακής ριζοσπαστικής διανόησης, εκφράζει μια ανησυχία που συνοψίζεται στο εξής:

«Η Οργάνωση για την Απελευθέρωση της Παλαιστίνης (PLO), ως διεθνώς αναγνωρισμένη εκπρόσωπος των Παλαιστινίων, βρίσκεται πάνω από το "κράτος" και από την Παλαιστινιακή Αρχή... Μια μεγάλη ανησυχία είναι ότι αυτή η διαδικασία, διεξάγοντας πρώτα εκλογές για το Παλαιστινιακό Νομοθετικό Συμβούλιο, έχει σχεδιαστεί για να δώσει "νομιμοποίηση" στην Παλαιστινιακή Αρχή και στο στάτους κβο που δημιούργησαν οι Συμφωνίες του Όσλο, αντί μιας εκκίνησης της διαδικασίας ανασυγκρότησης της PLO».

Πράγματι, το πιο βαθύ και ειλικρινές δημοκρατικό αίτημα πολλών Παλαιστινίων αφορά την ανασυγκρότηση της PLO, της Οργάνωσης που εκφράζει όλο τον παλαιστινιακό λαό και η οποία έχει παραλύσει υπό τον ασφυκτικό έλεγχο τμήματος της Φατάχ, ενώ έχει παραγκωνιστεί πλήρως (μαζί με τους Παλαιστινίους που εκπροσωπεί, στα στρατόπεδα προσφύγων και στη διασπορά) από το «κράτος» (;) που υποτίθεται ότι «οικοδομεί» (;) η Παλαιστινιακή Αρχή σε μικρά κομμάτια της Δυτικής Όχθης...

Κάποιοι υπενθυμίζουν ποια θα ήταν η σωστή χρονολογική σειρά -που έχει πολιτική σημασία: Εκλογή μιας νέας ηγεσίας της PLO, η οποία θα συζητούσε στη συνέχεια αν η Παλαιστινιακή Αρχή είναι πλέον αναγκαία, αν πρέπει να μεταρρυθμιστεί ή αν απαιτείται αλλαγή κατεύθυνσης. Με ζητούμενο «Να μη νομιμοποιήσουμε το στάτους κβο, την επιστροφή στη συνεργασία με το Ισραήλ σε ζητήματα ασφαλείας και σε άκαρπες διαπραγματεύσεις υπό τη μεσολάβηση της νέας αμερικανικής κυβέρνησης του Τζο Μπάιντεν».

Ως μόνο θετικό αναγνωρίζεται ότι η ανασυγκρότηση της PLO αποτελεί τμήμα των συμφωνιών μεταξύ Χαμάς και Φατάχ -αν και ο χρονικός ορίζοντας, η μέθοδος και το περιεχόμενο παραμένουν θολά. Αρκετοί εκτιμούν ότι τα εκλογικά αποτελέσματα θα παίξουν ρόλο σε αυτά τα ζητήματα. Με αυτή την έννοια, η εκλογική μάχη έχει το δικό της ενδιαφέρον.

«μετρηθούν»

γούτι ανακοίνωσε τη στήριξή του στο ψηφοδέλτιο «Ελευθερία» (του Νάσερ Αλ Κίντουα, ανιψιού του Αραφάτ και έμπειρου διπλωμάτη). Ο Μπαργούτι, είχε στηρίξει την «ειρηνευτική διαδικασία» έως ότου απογοητεύτηκε από τα αποτελέσματά της. Έπαιξε ηγετικό ρόλο στη Δεύτερη Ιντιφάντα και συνελήφθη το 2002. Παραμένοντας στις φυλακές έκτοτε, δεν έχει φθαρεί από τη διακυβέρνηση, τη συνεργασία με το Ισραήλ και την οικονομική διαφθορά, και κάπως έτσι λειτουργεί ως σύμβολο για πολλούς Παλαιστίνιους, ως ένα είδος «Παλαιστίνιου Μαντέλα». Μέσα από τη φυλακή, έχει υιοθετήσει μια ρητορική απόρριψης της συνεργασίας με το Ισραήλ, επιδίωξης για ενότητα (της Φατάχ με τη Χαμάς, τη Τζιχάντ, τις οργανώσεις της Αριστεράς κλπ) σε μια νέα βάση, εκκλήσεων για «Τρίτη Ιντιφάντα».

Ο συσχετισμός που -έστω και στρεβλά- θα αποτυπωθεί μεταξύ όλων αυτών των δυνάμεων θα έχει ένα ενδιαφέρον ως προς την κατάσταση πνευμάτων που επικρατεί στα παλαιστινιακά εδάφη, ως ενός είδους «δημοψήφισμα» επί όσων συνέβησαν όλα αυτά τα χρόνια.

Η ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ ΠΑΛΕΥΕΙ ΓΙΑ:

ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟ μέσα από την ανεξάρτητη δράση της εργατικής τάξης

Οι εργάτες δημιουργούν όλο τον πλούτο μέσα στον καπιταλισμό. Μια νέα κοινωνία απαλλαγμένη από την εκμετάλλευση, ο σοσιαλισμός, μπορεί να δημιουργηθεί μόνο όταν οι εργάτες πάρουν συλλογικά στα χέρια τους τον έλεγχο όλου του κοινωνικού πλούτου και όταν προγραμματίσουν την παραγωγή και τη διανομή σύμφωνα με τις ανθρώπινες ανάγκες.

ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ και όχι ρεφορμισμό

Ο καπιταλισμός δεν παίρνει διορθώσεις. Πρέπει να ανατραπεί με την εργατική δράση. Δεν υπάρχει κοινοβουλευτικός δρόμος προς μια τέτοια αλλαγή.

Το κοινοβούλιο, ο στρατός, η αστυνομία, η δικαιοσύνη, όλο το αστικό κράτος λειτουργεί για να προστατεύει τα συμφέροντα της άρχουσας τάξης. Η εργατική τάξη θα χρειαστεί το δικό της κράτος, στηριγμένο στην άμεση δημοκρατία, στα συμβούλια αντιπροσώπων απ' τους χώρους δουλειάς, καθώς και στην εργατική πολιτοφυλακή.

ΔΙΕΘΝΙΣΜΟ και όχι «σοσιαλισμό σε μια χώρα» ή «σοσιαλισμό με εθνικά χρώματα»

Η εμπειρία της Ρωσίας αποδεικνύει ότι ακόμα και μια νικηφόρα εργατική σοσιαλιστική επανάσταση, όπως ο Οχτώβρης του 1917, δεν μπορεί να επιβιώσει σε απομόνωση. Τα καθεστώτα της ΕΣΣΔ, μετά την επικράτηση του σταλινισμού, όπως και τα καθεστώτα της Κίνας και των άλλων ανατολικών χωρών ήταν ή είναι κρατικοί καπιταλισμοί, όπου η εκμετάλλευση και η καταπίεση της εργατικής τάξης δεν διαφέρει από τη Δύση. Γι' αυτό υποστηρίζουμε τις εργατικές εξεγέρσεις ενάντια στη γραφειοκρατική άρχουσα τάξη αυτών των χωρών.

Υποστηρίζουμε, επίσης, όλα τα εθνικοαπελευθερωτικά κινήματα που αντιστέκονται στην ιμπεριαλιστική καταπίεση. Η δύναμη που θα τσακίσει τελειωτικά τον ιμπεριαλισμό είναι η ενότητα της εργατικής τάξης σε διεθνή κλίμακα, από τη Νέα Υόρκη ώς τη Σεούλ και από το Λονδίνο ώς το Σάο Πάολο.

Αντιπαλεύουμε κάθε μορφή σοβινισμού, ρατσισμού ή σεξιστικών διακρίσεων που απειλεί να διασπάσει τους εργάτες.

Απέναντι στην αντιτουρκική πολεμοκαπηλία της «δικής μας» άρχουσας τάξης, υποστηρίζουμε το σύνθημα Έλληνες και Τούρκοι εργάτες ενωμένοι.

Είμαστε αντίθετοι στην καταπίεση των μειονοτήτων στη Θράκη και τη Μακεδονία και στα μέτρα αστυνόμευσης των μεταναστών.

ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ της εργατικής πρωτοπορίας

Η εργατική τάξη μπορεί να απελευθερώσει τον εαυτό της και όλους τους καταπιεσμένους μέσα από τη δική της δράση. Για να κερδηθούν όλα τα κομμάτια της τάξης σ΄ αυτήν την πάλη είναι απαραίτητο να οργανωθούν τα πιο ξεκάθαρα και μαχητικά τμήματα σε ένα επαναστατικό σοσιαλιστικό εργατικό κόμμα. Ένα τέτοιο κόμμα μπορεί να πείθει τους εργάτες για την επαναστατική προοπτική, παρεμβαίνοντας στους μαζικούς αγώνες. Είμαστε αντίθετοι σε κάθε αντίληψη υποκατάστασης της τάξης, απ' όπου και αν προέρχεται.

ΔΕΑ

Επικοινωνήστε μαζί μας:

• Α' ΑΘΗΝΑΣ: 6973005569 • ΔΥΤΙΚΑ ΠΡΟΑΣΤΙΑ: 6932045320 • ΑΝΑΤΟΛΙΚΑ ΠΡΟΑΣΤΙΑ: 6942602766 • ΒΟΡΕΙΑ ΠΡΟΑΣΤΙΑ: 6972036692 • ΝΟΤΙΑ ΠΡΟΑΣΤΙΑ: 6945754555 • ΠΕΙΡΑΙΑΣ: 6942993423 • ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ: 6939014803 • ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: 6972878820 • ΚΡΗΤΗ: 6979925065 • ΚΥΚΛΑΔΕΣ: 6972743637 • ΜΕΣΣΗΝΙΑ: 69832422501 • ΚΥΠΡΟΣ: 0035-796554166

Μια πιθανή νεοκεϊνσιανή στροφή, τα κίνητρά της

Τι σημαίνει το πρόγραμμα

Του Πάνου Πέτρου

Το οικονομικό πρόγραμμα Μπάιντεν, που συνίσταται σε δύο διακριτά πακέτα κρατικής οικονομικής στήριξης, έχει προκαλέσει μεγάλη συζήτηση στις ΗΠΑ και διεθνώς. Και δίκαια. Αθροιστικά, το αμερικανικό κράτος θα δαπανήσει 4,9 τρισεκατομμύρια δολάρια στις παρεμβάσεις του στην οικονομία. ένα θηριώδες ποσό που αποτελεί την πιο θορυβώδη παραβίαση του δόγματος του «μικρού κράτους» που αποτελούσε τη νεοφιλελεύθερη συναίνεση στις ΗΠΑ από την εποχή του Ρόναλντ Ρίγκαν και του Μπίλ Κλίντον και που κάνει τις αντίστοιχες «παρεμβάσεις» της ΕΕ να μοιάζουν με σταγόνα στον ωκεανό...

Η συζήτηση μπορεί να οργανωθεί γύρω από διαφορετικούς άξονες: Τον προσανατολισμό της αμερικανικής άρχουσας τάξης, τον αντίκτυπο στα εργατικά στρώματα και τις πολιτικές συνέπειες.

Αλλαγή στρατηγικής;

Στον φιλελεύθερο (με την αμερικανική έννοια του «προοδευτικού») Τύπο, ξεχειλίζει ο ενθουσιασμός για το τέλος του νεοφιλελευθερισμού και της δογματικής προσήλωσης στη λιτότητα (με την έννοια της δρακόντειας αποφυγής ελλειμμάτων και χρέους). Όσον αφορά τις σχετικές πομπώδεις διακηρύξεις, έχει σημασία να θυμόμαστε ότι αυτές (περί «επιστροφής του Κέινς», περί «τέλους του νεοφιλελευθερισμού») έχουν εμφανιστεί -και διαψευστεί- αρκετές φορές τα τελευταία 15 χρόνια. Δεν αρκεί ένας προϋπολογισμός (ακόμα και το «θηρίο» του Μπάιντεν) για να διαγραφούν με μια μονοκοντυλιά στρατηγικές κατευθύνσεις που είχαν εμπεδωθεί τις τελευταίες δεκαετίες. Παίρνοντας υπόψη την τάση αρκετών νέο-κεϊνσιανών να προβάλουν τις επιθυμίες τους ως πραγματικότητα, αλλά και την τάση των μιντιακών μηχανισμών να «φουσκώνουν» γεγονότα γενικότερα και να πριμοδοτούν τον Μπάιντεν ειδικότερα, χρειάζεται να διαβάζουμε αυτές τις εκτιμήσεις «με μια πρέζα αλάτι» που λεν κι οι Αγγλοσάξωνες.

Όμως θα ήταν εξίσου λάθος να αντιμετωπιστεί η οικονομική πολιτική Μπάιντεν ως «business as usual». Το γεγονός ότι κάποια από τα «ιερά και όσια» του νεοφιλελεύθερου δόγματος έχουν παραβιαστεί δυο φορές σε μαζική κλίμακα μέσα σε λίγα χρόνια (2007-08 και ξανά το 2020) και ότι πλέον το κράτος παρεμβαίνει συστηματικά στην οικονομική ζωή δημιουργούν «τετελεσμένα» και «οικονομικές συμπεριφορές» που δεν αντιστρέφονται εύκολα. Σε αυτή την προϊστορία προστίθεται το πακέτο Μπάιντεν, που σε κάποια σημεία θυμίζει παρεμβάσεις προκατόχων του (Ομπάμα και «ζεστό χρήμα» στην οικονομία, Τραμπ και «επιδοτήσεις» λόγω πανδημίας), αλλά στο σύνολό του δείχνει να «ενσωματώνει» όλες τις πτυχές της κεϊνσιανής απάντησης: Μαζί με τα μέτρα επιδοματικής στήριξης των αδύναμων, έρχονται οι δημόσιες επενδύσεις σε έργα υποδομών ως μέθοδος αντιμετώπισης της ανεργίας αλλά και ως ευθύνη του κράτους να λειτουργήσει ως «ατμομηχανή» της καπιταλιστικής οικονομίας, ενώ μέρος της χρηματοδότησης αυτών των προγραμμάτων (εκτός από τον κρατικό δανεισμό και το τύπωμα χρήματος) θα προέλθει από την φορολόγηση των «πάνω» στρωμάτων της κοινωνίας. Με αυτή την έννοια, το δεύτερο πακέτο, των 3 τρισ., που θα αφορά στις «υποδομές» και θα ξεδιπλωθεί σε βάθος χρόνου, αποκτά μεγαλύτερη βαρύτητα από το 1,9 τρισ. του πακέτου «διάσωσης» που αφορά την «έκτακτη» επιδοματική επούλωση κάποιων από τις πληγές της πανδημίας.

Σε αυτά πρέπει να προσθέσουμε και το «κλίμα» που δε θυμίζει τα μοναχικά επαναλαμβανόμενα ευχολόγια του Κρούγκμαν. Οι νέο-κεϊνσιανοί διακατέχονται από μια νέα αυτοπεποίθηση, που αντανακλάται από τον «χώρο» που καταλαμβάνουν πλέον στα mainstream οικονομικά μέσα όπως οι Financial Times και το Bloomberg, όπως και από την (ρητορική προς το παρόν) «φιλικότητα» που εκφράζουν απέναντι στις ιδέες τους και διεθνείς οργανισμοί όπως το ΔΝΤ. Η αύξηση του κύρους και της αυτοπεποίθησής τους κάνει θεμιτή την εκτίμηση ότι αντανακλά και αύξηση της πρόσβασής τους στο Λευκό Οίκο.

Τα παρατεταμένα οικονομικά αδιέξοδα και η παρατεταμένη παρέμβαση του κράτους ως «γονιός» απέναντι στους καπιταλιστές που θυμίζουν «παιδιά που παίζουν με σπίρτα», εγκαινιάζουν μια «υβριδική εποχή»

Όλα αυτά κάνουν αναγκαία την παρακολούθηση των εξελίξεων στις ΗΠΑ «βήμα το βήμα», για να τεκμηριωθεί η απάντηση στο ερώτημα του βάθους της «στροφής» που διατυμπανίζεται. Δε συμμεριζόμαστε τα παχιά λόγια για «αλλαγή σελίδας», αυτές δε συμβαίνουν από τη μια μέρα στην άλλη, με μια «φαεινή προγραμματική ιδέα». Αλλά αξίζει να συγκρατηθεί ότι τα παρατεταμένα οικονομικά αδιέξοδα και η παρατεταμένη παρέμβαση του κράτους ως «γονιός» απέναντι στους καπιταλιστές που θυμίζουν «παιδιά που παίζουν με σπίρτα», εγκαινιάζουν μια «υβριδική» εποχή.

Το κοινωνικό περιεχόμενο

Εδώ χρειάζεται ακόμα μεγαλύτερη προσοχή απέναντι στους διθυράμβους του φιλικού προς τον Μπάιντεν Τύπου, που τον παρουσιάζει ως «ριζοσπάστη μετασχηματιστή» που καθοδηγεί ένα «θρίαμβο» των πιο προοδευτικών ιδεών του Δημοκρατικού Κόμματος, οι οποίες, λέει, κατήγαγαν μια «ιστορική νίκη» με αυτό το οικονομικό πρόγραμμα. Αλλά επίσης χρειάζεται να μιλήσει κανείς συγκεκριμένα απέναντι σε αυτούς τους ισχυρισμούς, αποφεύγοντας την «ευκολία» να ισχυριστεί ότι – και σε αυτό το πεδίο– «δεν έγινε και τίποτα».

Το «Σχέδιο Διάσωσης», το αμιγώς επιδοματικό σκέλος των παρεμβάσεων Μπάιντεν, είναι ένα φιλόδοξο πρόγραμμα: 424 δισ. θα κατευθυνθούν σε «επιταγές» 1.400 δολαρίων στο 85% των ενήλικων Αμερικάνων. Άλλα 350 δισ. θα πάνε στη στήριξη προγραμμάτων των Πολιτειακών και τοπικών αρχών. Τα προγράμματα στήριξης των ανεργών θα ενισχυθούν με επιπλέον 246 δισ. δολάρια, ενώ άλλα 219 δισ. θα κατευθυνθούν σε φοροελαφρύνσεις, βοήθεια και παιδική πρόνοια για τις οικογένειες. Υπολογίζεται ότι το «πακέτο» θα βγάλει 12,3 εκατομμύρια ανθρώπους από τη φτώχεια.

και ο αντίκτυπος στις κοινωνικές τάξεις

Μπάιντεν;

Πρόκειται για μια εκτεταμένη προσπάθεια διαφύλαξης της κοινωνικής συνοχής και ανάσχεσης του γενικευμένου κατήφορου προς τη δυστυχία. Ωστόσο, δεν πρόκειται για παρέμβαση «άνευ προηγουμένου». Το ακριβώς αντίθετο: ένα «προηγούμενο» συνέβη μόλις ένα χρόνο πριν, όταν στην αρχή της πανδημίας, το «πακέτο» του Ντόναλντ Τραμπ είχε παρόμοια μεγέθη (2,2 τρισ. δολάρια) και -αν και με διαφορετικές στοχεύσεις- υπολογίζεται ότι θα έβγαζε 11,5 εκατομμύρια ανθρώπους από τη φτώχεια. Τα δύο πακέτα μοιράζονται και ένα άλλο κοινό στοιχείο: Έχουν ημερομηνία λήξης σε ένα χρόνο και δεν προβλέπουν τη δημιουργία κανενός «μόνιμου» προγράμματος κοινωνικής πρόνοιας.

Έχει μεγάλη σημασία επίσης να τονιστεί ότι «κόπηκε» τελικά από το πρόγραμμα Μπάιντεν η υπόσχεση για αύξηση του κατώτατου ομοσπονδιακού ωρομίσθιου στα 15 δολάρια από τα 7,25 που είναι σήμερα. Αν και είναι μεγάλης σημασίας ένας διπλασιασμός, δεν ήταν κάτι τρομερά ριζοσπαστικό. Είναι ένα αίτημα που ήταν ήδη «ώριμο» 10 χρόνια πριν (από τις απεργίες στα φαστφουντ) και σύμφωνα με τον αρχικό σχεδιασμό Μπάιντεν θα υλοποιούνταν «ως το 2025», δηλαδή η πραγματική του αξία έχει ήδη αλλάξει στα χρόνια που μεσολάβησαν και θα διαβρωνόταν επιπλέον τα επόμενα 4 χρόνια. Τα 7.25 δολάρια είναι πραγματικά ντροπή που καταδικάζει ακόμα και εργαζομένους πλήρους απασχόλησης στη φτώχεια. Άλλωστε ήδη κάποιες Πολιτείες ή κάποιες εταιρίες έχουν πάει τα ωρομίσθιά τους στα 15 δολάρια χωρίς ιδιαίτερο «θόρυβο». Όμως το ζήτημα του ομοσπονδιακού κατώτατου έχει πιο «δομικές» συνέπειες: αφορά το μόνιμο εισόδημα 32 εκατομμυρίων εργατών-τριών, μπορεί να συμπαρασύρει ευρύτερα τις μισθολογικές κλίμακες και υποχρεώνει τους εργοδότες να αφαιρέσουν τμήμα των κερδών τους προς την κατεύθυνση αυτών που τα παράγουν. Ακριβώς για αυτό το λόγο, θεωρήθηκε μέτρο «υπερβολικό» και «διχαστικό» για το Δημοκρατικό Κόμμα και δεν προχώρησε. Έναάλλοζήτημα «δομικού» χαρακτήρα, η προαιώνια πληγή της απουσίας υγειονομικής κάλυψης του πληθυσμού, παραμένει επίσης «ακανθώδες» για το Δημοκρατικό Κόμμα.

Αν και το πακέτο διάσωσης θα στηριχθεί σε κρατικό δανεισμό, το πακέτο για τις υποδομές θα στηριχθεί και σε μια αύξηση της φορολόγησης. Μοιάζει καταρχήν πιο εύκολο να «πουληθεί» στην αστική τάξη ένα τέτοιο μέτρο: τα λεφτά τους δεν θα «σπαταληθούν» στην «πλέμπα», αλλά θα συμβάλουν σε έναν εκσυγχρονισμό υποδομών οι οποίες σε τελική ανάλυση είναι πολύτιμες για τη λειτουργία της καπιταλιστικής οικονομίας.

Οι προτάσεις πάνω στο φορολογικό ζήτημα παραμένουν αδιευκρίνιστες. Ως τώρα έχουν καταγραφεί απόψεις που εισηγούνται κάποιες προοδευτικές αλλαγές -την αύξηση της φορολόγησης του μεγάλου ατομικού πλούτου από το 37% στο 39,6% και την αύξηση της φορολογίας των επιχειρήσεων από το 21% στο 28%. Αυτές έχουν σημασία ως τομή, γιατί κινούνται στην αντίστροφη κατεύθυνση από την πεπατημένη των τελευταίων δεκαετιών, της διαρκούς μείωσης των φορολογικών συντελεστών για τους καπιταλιστές. Αλλά δεν πρόκειται για την μεγάλη (και αναγκαία!) αντιστροφή: ο φόρος ατομικού πλούτου θα επιστρέψει στα επίπεδα που ήταν πριν τον μειώσει ο Τραμπ ενώ ο φόρος των επιχειρήσεων στο 28% θα παραμένει 7 μονάδες χαμηλότερος από ότι ίσχυε την εποχή Ομπάμα.

Εν τω μεταξύ, ο διαθέσιμος πλούτος είναι ιλιγγιώδης σε σχέση με τα χρήματα που φιλοδοξεί να συγκεντρώσει και να δαπανήσει ο Μπάιντεν: Την περσινή χρονιά, το πλουσιότερο 10% των Αμερικανών αύξησε τον πλούτο του κατά 14 τρισ. δολάρια! Την ίδια στιγμή, πάνω από 35 εκατομμύρια Αμερικάνοι ζουν σε συνθήκες «τροφικής επισφάλειας».

Την περσινή χρονιά, το πλουσιότερο 10% των Αμερικανών αύξησε τον πλούτο του κατά 14 τρισ. δολάρια! Την ίδια στιγμή, πάνω από 35 εκατομμύρια Αμερικάνοι ζουν σε συνθήκες «τροφικής επισφάλειας».

Προοπτικές

Αξιωματούχοι και διανοούμενοι του Δημοκρατικού Κόμματος αφήνουν ανοιχτό το ενδεχόμενο να υπάρξει και συνέχεια: Η μονιμοποίηση κάποιων από τις κοινωνικές επιδοτήσεις, το άνοιγμα σε δεύτερο χρόνο της συζήτησης για τον κατώτατο μισθό, η πιθανότητα να διερευνηθούν και άλλες μέθοδοι αύξησης της φορολόγησης των πλουσιότερων κλπ. Στην εποχή που «εγκαινιάζεται», αυτά χρειάζονται συστηματική παρακολούθηση -για το αν και κατά πόσο θα προχωρήσουν. Το «κλίμα» που εκπέμπει ο Λευκός Οίκος δεν είναι απλό διαφημιστικό τρικ: Αντανακλά προσανατολισμούς και φτιάχνει κοινωνικές προσδοκίες. Είναι νωρίς για να κριθούν οι προθέσεις της διακυβέρνησης Μπάιντεν, αλλά τίθεται το ερώτημα αν έχουμε μπροστά μας μια κυβέρνηση που φιλοδοξεί να αποκαταστήσει την αστική σταθερότητα επιχειρώντας ένα νέο «κοινωνικό συμβόλαιο» -από αυτά που έχουν διαρραγεί συντριπτικά τα τελευταία χρόνια και έχουν παράξει «άγρια» πολιτικά και κοινωνικά αποτελέσματα ανά τον πλανήτη.

Πάνω σε αυτό το ερώτημα διαμορφώνονται το ζήτημα της πολιτικής συζήτησης και στάσης. Ιδιαίτερα για όσους κι όσες εξακολουθούν να ενδιαφέρονται για τις ανάγκες αντιπαράθεσης με το Δημοκρατικό Κόμμα και την τάξη της οποίας τα συμφέροντα εξυπηρετούσε πάντα και συνεχίζει να εξυπηρετεί.

Δεκαετίες νεοφιλελεύθερων επιθέσεων έχουν οδηγήσει σε ένα δραματικό χαμήλωμα του πήχη των προσδοκιών, που φυσιολογικά αντανακλάται και στις «αιχμές» που αναδεικνύουν οι αγώνες (συνήθως αμυντικοί και από όλο και ασχημότερες θέσεις). Κάθε μεταρρυθμιστική απόπειρα αναστροφής της κυρίαρχης τάσης και μετριασμού των ακραίων ανισοτήτων, ξεχωρίζει «σαν τη μύγα μες το γάλα» σε ένα τέτοιο τοπίο. Όμως δεν πρέπει να ξεχνά κανείς τη μεγάλη εικόνα: και το μέγεθος του διαθέσιμου πλούτου και την οξύτητα και την έκταση της μιζέριας αυτών που τον παράγουν. Με αυτό το μέτρο, το πρόγραμμα Μπάιντεν είναι απόλυτα ανεπαρκές. Ακόμα και ο Κρούγκμαν, ένθερμος υποστηρικτής του «πακέτου», σημειώνει πόσο πίσω είναι από τα προγράμματα που ίσχυαν το 1970 στις ΗΠΑ, όταν -προσθέτουμε εμείς- ο διαθέσιμος πλούτος ήταν μικρότερος.

Κίνητρα

Σε κάθε περίπτωση, το «προς τα πού βαδίζουν οι ΗΠΑ;» αποκτά ιδιαίτερο ενδιαφέρον το επόμενο διάστημα, γιατί η οικονομική πολιτική συνδυάζεται με μια σειρά κίνητρα και επιλογές. Όσον αφορά το πρόγραμμα Μπάιντεν, οι νεοκεϊνσιανές επιλογές δείχνουν να αντανακλανούν μια σειρά από διεργασίες ή σκέψεις μέσα στην αμερικανική άρχουσα τάξη.

Μια αφορά τη θέση του αμερικανικού καπιταλισμού στο διεθνή ανταγωνισμό. Τα έργα υποδομών και η γενικότερη ενεργοποίηση του κράτους ως «μοχλός» συνδέεται με το σύνθημα του Μπάιντεν «BuildBackBetter», την υπόσχεση ο αμερικανικός καπιταλισμός να «παράγει καλύτερα» από τους ανταγωνιστές του και να τα παράγει «πίσω στην πατρίδα». Ένας κίνδυνος που έχει διαφανεί είναι η ενίσχυση του ρόλου του «στρατιωτικοβιομηχανικού συμπλέγματος» σε αυτή την «κεϊνσιανή» συνταγή και η ενίσχυση της «εθνικής ενότητας», του μιλιταρισμού κ.ο.κ. στο νέο «κοινωνικό συμβόλαιο».

Μια άλλη πτυχή αφορά τις εκτιμήσεις που ωθούν σε αναζήτηση νέου «κοινωνικού συμβολαίου». Εδώ και πάνω από ένα χρόνο, «φωτισμένα» στελέχη του οικονομικού συστημικού Τύπου προειδοποιούν την τάξη τους για την αυξανόμενη απειλή εξεγέρσεων. Η συστηματοποίηση της σχετικής αρθρογραφίας αντανακλά επίγνωση μιας πραγματικής απειλής. Πιθανόν τμήματα της αμερικανικής αστικής τάξης να αντιλαμβάνονται ότι δεν είναι δυνατόν να συνεχίσουν να πορεύονται ανέμελα προς μια τέτοια προοπτική. Μόλις ένα χρόνο πριν άλλωστε οι ΗΠΑ έζησαν την αντιρατσιστική-αντικατασταλτική εξέγερση που αποτέλεσε το μαζικότερο κοινωνικό κίνημα στην ιστορία των ΗΠΑ. Από τη σκοπιά της ριζοσπαστικής Αριστεράς, το ζήτημα είναι να κάνει ό,τι μπορεί για να γίνουν πράξη όλα όσα φοβούνται οι «από πάνω» και πασχίζει να ανασχέσει η κυβέρνηση Μπάιντεν...

Η εξέγερση του Ιούνη του 2020 και η καταδίκη του Σοβίν

Μια νίκη απελπιστικά «μικρή» και ταυτόχρονα τεράστια

Ο Ντέρεκ Σοβίν καταδικάστηκε τελικά για τη δολοφονία του Τζορτζ Φλόιντ και συγκεντρωμένοι διαδηλωτές ξέσπασαν σε πανηγυρισμούς και δάκρυα χαράς για τη δικαίωση. Το επόμενο βήμα είναι η επιβολή ποινής, όπου με βάση τις κατηγορίες θα ήταν στα 15 χρόνια, ωστόσο η Εισαγγελία έχει ήδη καταθέσει αίτημα για επιβολή υψηλότερων ποινών, λόγω «σειράς επιβαρυντικών».

Αυτές οι ενέργειες θα έπρεπε να είναι αυτονόητες, αλλά δεν είναι. Ακόμα και mainstream Μέσα όπως το CNN, καταπιάστηκαν με το ερώτημα «γιατί καταδικάστηκε ο Σοβίν και όχι τόσοι άλλοι;». Αυτά τα Μέσα εστιάζουν στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της υπόθεσης -η μέθοδος και η διάρκεια της δολοφονίας δεν επέτρεπαν την κλασσική υπερασπιστική γραμμή περί «ενστικτώδους αντίδρασης» που υιοθετούν οι μπάτσοι όταν έχουν πυροβολήσει. Η θλιβερή προσπάθεια της υπεράσπισης να επικαλεστεί «όσα προηγήθηκαν», σκόνταφτε στην επίμονη έκκληση της εισαγγελίας προς τους ενόρκους: «Πιστέψτε στα μάτια σας και σε αυτά τα 9 λεπτά και 29 δευτερόλεπτα».

Αυτό το στοιχείο αναδεικνύει μια ασφαλώς πιο σημαντική πτυχή που έκρινε την υπόθεση: την ύπαρξη βίντεο και την πλατιά διάδοση και αναπαραγωγή του. Αυτή έκανε δύσκολη την άλλη προσφιλή υπερασπιστική γραμμή των αστυνομικών -τα ωμά ψέματα για το περιστατικό.

Αυτά άσκησαν πίεση ακόμα και στο διαβόητο «μπλε τείχος της σιωπής». Ίσως για πρώτη φορά στα χρονικά, συνάδελφοι και ανώτεροι διωκόμενου αστυνομικού κατέθεσαν εις βάρος του.

Ο ρόλος του κινήματος Black Lives Matter

Το σκέλος ωστόσο που δεν αναφέρεται στις mainstream αναλύσεις είναι το σημαντικότερο. Η Νταρνέλα Φρέιζερ και άλλες και άλλοι που κατέγραψαν τη δολοφονία και προσπάθησαν επιτόπου να σώσουν τη ζωή του Φλόιντ ερχόμενοι σε αντιπαράθεση με τους αστυνομικούς, πυροδότησαν το μαζικότερο κίνημα στην αμερικανική ιστορία. Η αντιρατσιστική-αντικατασταλτική εξέγερση του περασμένου καλοκαιριού συγκλόνισε τους δρόμους των ΗΠΑ και ενέπνευσε διαδηλώσεις σε δεκάδες πόλεις παγκοσμίως.

Σε αυτό αξίζει να προστεθεί και το γεγονός ότι οι πιο άγριες διαδηλώσεις του πρόσφατου παρελθόντος στις ΗΠΑ, συνήθως δεν ξεσπάνε αμέσως μετά τη δολοφονία, αλλά τη στιγμή που θα ακουστεί το «Not guilty» που έχουν εισπράξει δεκάδες και δεκάδες οικογένειες θυμάτων της αστυνομίας.

Οι χειρισμοί της Πολιτείας της Μινεάπολις, της Εισαγγελίας, των αστυνομικών που κατέθεσαν, αποτυπώνουν τον φόβο απέναντι στις επιπτώσεις που θα είχε η απαλλαγή του Σοβίν μετά από όλα όσα έγιναν πέρσι το καλοκαίρι. Το ίδιο ισχύει και για το γενικότερο κλίμα: από τον Μπάιντεν ως τα μεγάλα ΜΜΕ όλο το σύστημα τόνιζε την σημασία που θα έχει να καταδικαστεί ο Σοβίν. Όχι ως πρώτο βήμα για μια βαθιά αλλαγή στις ΗΠΑ, αλλά ως υποχρεωτική επιλογή προκειμένου να προστατευτεί η κοινωνική σταθερότητα.

Αυτή η νίκη είναι ταυτόχρονα απελπιστικά «μικρή» και ταυτόχρονα «τεράστια», ακριβώς επειδή συμβαίνει τόσο σπάνια. Συνήθως οι δολοφόνοι αστυνομικοί δεν διώκονται και εκείνες τις φορές που διώκονται δεν καταδικάζονται. Εκτιμάται ότι απαγγέλονται κατηγορίες σε λιγότερο από το 2% των δολοφονιών. Όσο για καταδίκη; Από το 2005 μέχρι σήμερα, έχουν καταδικαστεί 7 αστυνομικοί. Στο ίδιο χρονικό διάστημα, οι δολοφονίες υπολογίζονται σε περίπου 15.000.

Να διαλυθεί η αστυνομία

Σε αυτό το τοπίο, το ότι έγινε εφικτό να βρεθεί επιτέλους για αλλαγή κι ένας μπάτσος πίσω από τα κάγκελα, προσφέρει μεγάλη λύτρωση. Αλλά ταυτόχρονα, οι αριθμοί αποτυπώνουν ένα τραγικό «τοπίο» το οποίο δεν αλλάζει.

Ο πιο γλαφυρός τρόπος να αποτυπωθεί αυτή η πραγματικότητα ανήκει σε ρεπορτάζ των New York Times που κατέγραψε ότι κάθε μέρα της διάρκειας της δίκης του Ντέρεκ Σοβίν, κάποιος άλλος αστυνομικός δολοφονούσε κάποιον-α στις ΗΠΑ. Την ίδια τη μέρα της καταδίκης του Σοβίν, καθώς κάτοικοι συγκεντρώνονταν να θρηνήσουν την 16χρονη Μακία Μπράιαντ που είχε δεχθεί σφαίρες στο Κολούμπους, αστυνομικοί άρχισαν να τους φωνάζουν «Blue Lives Matter».

Αν είχε σε ένα σημείο δίκιο η υπεράσπιση του Σοβίν, ήταν όταν στην εναρκτήρια αγόρευση δήλωσε ότι «θα σας αποδείξουμε ότι ο κατηγορούμενος έκανε αυτά για τα οποία έχει εκπαιδευτεί». Συζητώντας για την ανάγκη «εκπαίδευσης», αξίζει να σημειώσουμε ότι ο Σοβίν ήταν ο ίδιος εκπαιδευτής. Όπως εκπαιδεύτρια (και πρόεδρος του σωματείου αστυνομικών) ήταν και η Κιμ Πότερ, η αστυνομικός που δολοφόνησε πρόσφατα τον Ντόντε Ράιτ στη Μινεάπολις. Ένας πρώην αστυνομικός που εγκατέλειψε αηδιασμένος το Σώμα κυκλοφόρησε πρόσφατα ένα εκτεταμένο κείμενο για την εμπειρία του, εξαιρετικά αποκαλυπτικό για όσα συμβαίνουν στα πλαίσια της «εκπαίδευσης», για να καταλήξει στην υιοθέτηση του συνθήματος για «διάλυση της αστυνομίας».

Ο αγώνας γύρω από αυτό το σύνθημα θα συνεχιστεί. Η καταδίκη του Σοβίν συνδυάστηκε από μια επίμονη προσπάθεια να υπερ-τονιστεί η «ακρότητα» του εγκλήματος, μια ξαναζεσταμένη εκδοχή της θεωρίας «μερικών σάπιων μήλων» μέσα σε ένα κατά τα άλλα υγιέστατο αστυνομικό Σώμα. Ο Μπάιντεν θα θελήσει να αξιοποιήσει πολιτικά την καταδίκη για να υπογραμμίσει ότι «αλλάζουν τα πράγματα».

Κάμποσα χρόνια πριν, η καταδίκη Σοβίν θα μπορούσε να αξιοποιηθεί ως απόδειξη ότι «το σύστημα δουλεύει». Αλλά έχει μεσολαβήσει μια εξέγερση που αποδεικνύει ότι μόνο μεγάλοι αγώνες φέρνουν αποτελέσματα. Ενώ η πραγματικότητα παραμένει αμείλικτη. Δυο μέρες μετά την καταδίκη του δολοφόνου του Φλόιντ, γινόταν η κηδεία του Ντόντε Ράιτ: όπου ειπώθηκε ότι «Η καταδίκη Σοβίν δείχνει ότι είναι εφικτό το σύστημα να λογοδοτεί καμιά φορά. Αλλά όχι ότι το σύστημα αλλάζει»...

Κυκλοφορεί από τις εκδόσεις RedMarks

Από το #BlackLivesMatter στη Μαύρη Απελευθέρωση
Η πάλη ενάντια στο ρατσισμό στις ΗΠΑ
της Keeanga-Yamahtta Taylor

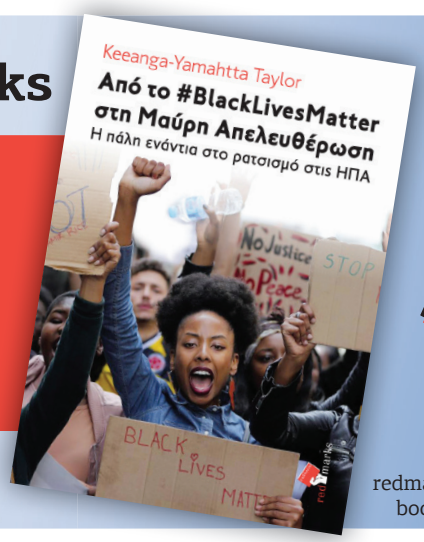

εκδόσεις redmarks
redmarks.gr • 2108254625
bookstore@redmarks.gr

Μετά την ήττα στην Amazon

Η προσπάθεια συνδικαλισμού στην μονάδα της Amazon στο Μπέσεμερ της Αλαμπάμα κατέληξε σε ήττα. Με 1.798 εργαζόμενους να ψηφίζουν κατά της δημιουργίας σωματείου, έναντι 738 υπέρ, δεν έχει πρακτικό αντίκρισμα η καταμέτρηση των 505 ψηφοδελτίων που είχαν τεθεί «στην άκρη» ως αμφισβητούμενα.

Η προσπάθεια είχε προκαλέσει τεράστιο ενδιαφέρον ως μια ιστορία «Δαυίδ εναντίον Γολιάθ». Προκάλεσε όμως κι ένα κύμα αισιοδοξίας (για διάφορους λόγους που δεν είναι αντικείμενο αυτού του άρθρου) που έδειχνε να ξεχνά ότι σε τέτοιες μάχες, τα προγνωστικά είναι υπέρ του Γολιάθ -η νίκη του Δαυίδ είναι η ανέλπιστη έκπληξη.

Υπάρχουν πάρα πολλοί παράγοντες που συνέβαλαν στο αρνητικό αποτέλεσμα. Ένα άρθρο που αναδημοσιεύσαμε στο προηγούμενο φύλλο αυτής της εφημερίδας, παρέθετε και τις δυσκολίες που δημιουργεί η πανδημία και κυρίως την απίστευτης έντασης αντισυνδικαλιστική καμπάνια της Amazon. Στο δημόσιο διάλογο στις ΗΠΑ έχουν εμφανιστεί πλέον και άλλες πτυχές. Κάποιες επιμέρους, όπως πχ η επιλογή του συνδικάτου να αποφύγει τις παραδοσιακές επισκέψεις στα σπίτια των εργαζομένων, λόγω Covid, που δεν του επέτρεψε να κάνει εκτεταμένες συζητήσεις μαζί τους.

Κάποιες πιο συνολικές, όπως το «σώμα» που κλήθηκε να ψηφίσει. Το συνδικάτο είχε καταθέσει αίτηση να εκπροσωπήσει 1.500 εργαζομένους στις αποθήκες (με τους οποίους είχε κάνει προεργασία το φθινόπωρο), αλλά τελικά έγινε δεκτή από το NLRB (το Εθνικό Συμβούλιο Εργασιακών Σχέσεων) η πρόταση της Amazon να διευρυνθεί το σώμα σε 5.876 εργαζόμενους. Η πρόταση συνοδεύτηκε από ένα μπαράζ προσλήψεων (κυρίως εποχικών) αλλά και αρκετών οικειοθελών αποχωρήσεων. Μοιάζει με πολύ «τεχνική» συζήτηση, αλλά έχει ενδιαφέρον γιατί αυτό που συνέβη στο Μπέσεμερ αποτελεί την ακραία και συνειδητή εκδοχή ενός γενικευμένου ζητήματος, του φαινομένου της «κυλιόμενης πόρτας» σε εργασιακούς χώρους (με τη διαρκή αλλαγή σύνθεσης του προσωπικού) που δυσκολεύει την οικοδόμηση συλλογικότητας.

Συνολικός συσχετισμός

Η πιο σημαντική πτυχή του απολογισμού (ως γενικής αξίας) αφορά το συνολικό συσχετισμό. Όπως σημειώνει ο Άνταμ Σιλς σε απολογισμό που αναδημοσιεύει το Rproject.gr, στις δημοσκοπικές έρευνες αποτυπώνεται μια πλειοψηφία υπέρ των συνδικάτων, αλλά: «Είναι ένα πράγμα οι άνθρωποι να δηλώνουν ότι βλέπουν θετικά τα συνδικάτα στην ανωνυμία μιας έρευνας γνώμης και είναι τελείως διαφορετικό να συγκρουστείς με το αφεντικό σου στην δουλειά από την οποία εξαρτάσαι εσύ και η οικογένειά σου. Το δεύτερο απαιτεί πολύ μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στην ικανότητα του εργατικού κινήματος να σε προστατεύσει και να νικήσει το αφεντικό».

Ένας άλλος ακτιβιστής του εργατικού κινήματος, σε ανάρτησή του στα κοινωνικά δίκτυα, παρουσιάζει και την άλλη όψη αυτού του προβλήματος: το γεγονός ότι ο υπαρκτός συνδικαλισμός στις ΗΠΑ (γνωστός ως «business unionism», το μοντέλο που θεωρεί «οργανωτική αρετή» την υπερβολικά γραφειοκρατική λειτουργία) αποτυγχάνει εδώ και 30 χρόνια να εμπνεύσει τέτοια εμπιστοσύνη:

«Δεν είναι μόνο το ότι οι εργοδότες κακολογούν τα συνδικάτα, αλλά το ότι οι κριτικές που κάνουν έχουν κόκκους αλήθειας. Νομίζω ότι πρέπει να υποθέτουμε ότι οι άνθρωποι κάνουν λογικές οικονομικές επιλογές, οπότε αν δεν θέλουν να συνδικαλιστούν δεν είναι γιατί είναι παράλογοι, αλλά γιατί δεν πιστεύουν ότι τα συνδικάτα μπορούν να βελτιώσουν τις ζωές τους. Αυτό το ζήτημα έχει σημασία γιατί οδηγεί σε διαφορετικές απαντήσεις: Αν πιστεύεις ότι οι εργάτες είναι ηλίθιοι ή παραπλανημένοι, εστιάζεις σε αλλαγές στους κανόνες για τις εκλογές. Αν συμφωνείς ότι εμείς είμαστε αδύναμοι, εστιάζεις στην προσπάθεια να ισχυροποιηθούμε».

Στο Μπέσεμερ της Αλαμπάμα, όλα αυτά τα προβλήματα (συλλογικότητας, αυτοπεποίθησης, πειστικής συνδικαλιστικής πρότασης), έκαναν πειστικό το κεντρικό σύνθημα της Amazon, «Καν' το χωρίς συνδρομές», που ισχυριζόταν ότι οι εργαζόμενοι απλώς θα χαραμίζουν τμήμα του εισοδήματός τους στις εισφορές στο συνδικάτο χωρίς να κερδίζουν τίποτα.

Σε τμήματα της συνδικαλιστικής γραφειοκρατίας, όλα αυτά θεωρείται ότι θα ξεπεραστούν με την άσκηση πίεσης στον Μπάιντεν να προωθήσει ένα νόμο που θα περιορίζει τις δυνατότητες παρέμβασης της εργοδοσίας σε τέτοιες εκλογές και θα διευκολύνει τις διαδικασίες αναγνώρισης σωματείου.

Η νομοθεσία είναι σημαντική, αλλά η επένδυση στις συζητήσεις στην Ουάσινγκτον λειτουργεί ως υποκατάστατο άλλων καθηκόντων, που αφορούν τη συγκρότηση της δύναμης της ίδιας της εργατικής τάξης μέσα στους χώρους δουλειάς της.

Διεθνής συντονισμός

Ένα άλλο ζήτημα αφορά την «αποσπασματικότητα». Στο Μπέσεμερ, ο «Γολιάθ» είχε όντως απέναντί του έναν «Δαυίδ», το 0,6% της εργατικής δύναμης της Amazon στις ΗΠΑ. Απέναντι σε μια συντονισμένη δράση των εργαζομένων του, ο Τζεφ Μπέζος θα είχε έναν πολύ πιο ισχυρό αντίπαλο και θα μιλούσαμε για «σύγκρουση γιγάντων».

Αυτά έχει κατανοήσει ένα τμήμα των εργαζομένων στην Amazon. Σε Νέα Υόρκη, Σικάγο και αλλού εμφανίζονται ως «Amazonians United» και σε διεθνές επίπεδο το ρεύμα αυτό συγκροτεί την «Amazon Workers International». Είναι ένα άτυπο δίκτυο που έχει καθοδηγήσει σημαντικές κινητοποιήσεις για να επιβάλει «ντε φάκτο» αλλαγές σε διάφορους χώρους δουλειάς. Οι Amazonians United δηλώνουν ότι «δεν περιμένουμε να μας αναγνωρίσει το NLRB ή οι διευθυντές ως σωματείο για να δράσουμε, είμαστε σωματείο γιατί είμαστε οργανωμένοι εργάτες». Η «Διεθνής» επιχειρεί να συντονίσει εργαζόμενους της Amazon σε 6 ευρωπαϊκές χώρες και τις ΗΠΑ, ως απάντηση στην ικανότητα της Amazon να ελίσσεται, πχ κλείνοντας προσωρινά τις αποθήκες της σε όλη τη Γαλλία και ανακατευθύνοντας τη ροή των παραγγελιών της μέσω Ιταλίας, ως απάντηση στην απεργία των Γάλλων εργαζομένων. Η ιδέα άλλωστε γεννήθηκε όταν Πολωνοί αποθηκάριοι διαπίστωσαν ότι μια απεργία των Γερμανών συναδέλφων τους σήμαινε περισσότερο φόρτο εργασίας για τους ίδιους και μετέβησαν στη Γερμανία για να αποκτήσουν επαφές.

Ωστόσο το ρεύμα αυτό, ιδιαίτερα στις ΗΠΑ, σήμερα δείχνει να αδιαφορεί πλήρως για τη δυνατότητα να αναγνωριστούν σωματεία (με όποια μέθοδο -δια εκλογών ή δια απεργίας), ανάγοντας σε «μοντέλο» τις συνθήκες στις οποίες δρα, υποτιμώντας έτσι ζητήματα όπως η κατοχύρωση των κατακτήσεων σε μια συλλογική σύμβαση, που παραμένει η μέγιστη προστασία για τα εργατικά δικαιώματα.

Ο διάλογος γύρω από την Amazon εγείρει εργασιακά ζητήματα διεθνούς σημασίας. Πρόκειται για ζητήματα που δεν έχουν εύκολες λύσεις. Αλλά η συζήτηση πάνω στις τακτικές για την αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων είναι μια καλή αρχή.

ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΟΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ, ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΜΟΣ
ΣΕΛ. 6-7

Κύπρος: Δύο κόσμοι σε σύγκρουση λίγο πριν τις εκλογές

Των Θέμη Θεμιστοκλέους & Πέτρου Γιαννούλη

Οι βουλευτικές εκλογές στην Κύπρο είναι προγραμματισμένες για τις 30 Μαΐου και η προεκλογική περίοδος είναι εξαιρετικά πυκνή: Νέο, σκληρό lock down από τις 26/4, ασφυκτική πίεση στα νοσοκομεία, νέα άτυπη πενταμερής συνάντηση για το Κυπριακό (27-29/4), και γενικευμένη εμφάνιση φαινομένων διαφθοράς των οποίων το σκάνδαλο των χρυσών διαβατηρίων αποτελεί την κορυφή του παγόβουνου. Στην τελική ευθεία για τις εκλογές σημαντικό ρόλο αναμένεται να παίξει η διαχείριση της πανδημίας από την κυβέρνηση την ώρα που η κοινωνία βρίσκεται μπροστά στη χειρότερη φάση της (ακριβώς λόγω των κυβερνητικών χειρισμών). Επίσης μένει να δούμε την κατάληξη της άτυπης συνάντησης για το κυπριακό. Η αλήθεια είναι πως δεν αναμένονται ραγδαίες εξελίξεις: στην απολαυστική γλώσσα των τεχνοκρατών το επικρατέστερο σενάριο είναι «η συμφωνία για συνέχιση της προσπάθειας για επανέναρξη διαπραγματεύσεων». Από την άλλη η πιθανότητα του οριστικού ναυαγίου δεν μπορεί να αποκλειστεί, πιθανότητα που διαμορφώνει μια κατάσταση εξαιρετικά κρίσιμη.

Σε μια τέτοια περίοδο θα περίμενε κανείς πως ο δημόσιος διάλογος θα έχει πάρει φωτιά και πως στα ΜΜΕ θα περίσσευαν οι εκτενείς πολιτικές αναλύσεις. Όμως πέρα από μια επιδερμική παρουσίαση των δημοσκοπήσεων, η πολιτική αρθρογραφία κινείται μεταξύ του πολιτικού κουτσομπολιού και αναμασήματος της αδιέξοδης κυβερνητικής επιχειρηματολογίας για το κυπριακό την τελευταία τετραετία. Είναι προφανές πως ο Δημοκρατικός Συναγερμός (ΔηΣυ) αποφεύγει την ουσιαστική πολιτική αντιπαράθεση όπως 'ο διάολος το λιβάνι' αφού βρίσκεται με την πλάτη στον τοίχο με τη κυβέρνηση Αναστασιάδη να απολαμβάνει αποδοχή μικρότερη του... 30%. Δυστυχώς, είναι επίσης προφανές ότι το ΑΚΕΛ, το κόμμα της αξιωματικής αντιπολίτευσης δεν επιλέγει να αρπάξει αυτή τη μοναδική ευκαιρία να αντεπιτεθεί σε όλα τα μέτωπα.

Παραδοσιακά κόμματα

Όπως έχουμε σημειώσει ξανά, το ΑΚΕΛ εδώ και χρόνια κινείται μουδιασμένα στα όρια της σοσιαλδημοκρατίας. Με δεδομένο ένα βαθμό ενσωμάτωσης του κόμματος όπως ανέδειξε η εμπλοκή του ακελικού μεγαλοεργολάβου-βουλευτή Τζιοβάνη στο σκάνδαλο των διαβατηρίων, το ΑΚΕΛ έχει επιλέξει τη στάση «υπεύθυνης αντιπολίτευσης» προσβλέποντας στο θαύμα του «ώριμου φρούτου». Μπροστά στις αναθαρρημένες κινηματικές διεργασίες στέκεται αμήχανα αποφεύγοντας να καλύψει πολιτικά ή έστω να διεκδικήσει ρόλο στο δραστήριο κίνημα «Ως Δαμέ», που δέχεται ομοβροντία επιθέσεων από το σύνολο της κυπριακής δεξιάς, ενώ δεν αναδεικνύει οποιοδήποτε πολιτικό ζήτημα σε πεδίο πραγματικής αντιπαράθεσης. Μοναδική -ήπια- εξαίρεση είναι το κυπριακό. Με δεδομένο, όμως, ότι οι προσδοκίες του κόσμου για αισιόδοξη έκβαση του ζητήματος βρίσκονται στο ναδίρ, το ΑΚΕΛ δεν καταφέρνει να πάρει κεφάλι στην παράσταση νίκης σε καμία από τις δημοσκοπήσεις... δύσκολο κατόρθωμα του οποίου η αναλογία με την αντιπολιτευτική δεινότητα του ΣΥΡΙΖΑ είναι αναπόφευκτη. Είναι σαφές ότι το ΑΚΕΛ δεν έχει ούτε πρόγραμμα διεξόδου, ούτε διάθεση να αναλάβει την ευθύνη ανασυγκρότησης των προοδευτικών τμημάτων της κοινωνίας και γι' αυτό δεν μπορεί να παίξει πρωταγωνιστικό ρόλο.

Για να επιστρέψουμε όμως στις δημοσκοπήσεις, ΔηΣυ και ΑΚΕΛ φαίνεται να συγκεντρώνουν περίπου το 65% των ψήφων όταν ο διπολισμός σε παλαιότερες αναμετρήσεις ξεπερνούσε το 75%. Οι υπόλοιπες θέσεις δεν παρουσιάζουν μεγάλες εκπλήξεις. Το ΔΗΚΟ του ακροκεντρώου Νικόλα Παπαδόπουλου, γιου του Τάσσου, έρχεται τρίτο αντλώντας ψήφους από τον κομματικό στρατό που έχει διαμορφώσει εντός του κρατικού μηχανισμού λόγω της πάγιας τακτικής του να συμμετέχει ως τσόντα σε κυβερνήσεις συνεργασίας και κοινοβουλευτικές πλειοψηφίες εδώ και δεκαετίες. Την είσοδο της στη βουλή φαίνεται να έχει εξασφαλίσει και η ΕΔΕΚ, κόμμα που εντάσσεται στη δεξιά σοσιαλδημοκρατία με εθνικιστικές θέσεις στο κυπριακό. Το φασιστικό ΕΛΑΜ φαίνεται να εδραιώνεται στην κυπριακή βουλή εκμεταλλευόμενο την προκλητική ανυπαρξία οποιασδήποτε διερεύνησης της σχέσης του με τη Χρυσή Αυγή. Πρόκειται για το μόρφωμα του οποίου ο αρχηγός διατέλεσε σωματοφύλακας του Μιχαλολιάκου και δήλωνε περήφανα «είμαστε η Χρυσή Αυγή Κύπρου».

Οικολόγοι και Ανεξάρτητοι

Ενδιαφέρον παρουσιάζει η περίπτωση του κόμματος των Οικολόγων που στις περισσότερες δημοσκοπήσεις ξεπερνά τόσο την ΕΔΕΚ όσο και το ΕΛΑΜ. Οι Οικολόγοι, με νέο ηγέτη το Χ. Θεοπέμπτου, θέλουν να παίξουν το ρόλο μιας ανανεωτικής δύναμης αντιλαμβανόμενοι το πολιτικό κενό που υπάρχει στην προοδευτική πλευρά του πολιτικού φάσματος. Το προσπαθούν συμμετέχοντας σε διάφορους ακτιβισμούς, σταχυολογώντας υποψήφιους από ετερόκλητους χώρους και αποφεύγοντας επιμελώς να πάρουν σαφή θέση στο κυπριακό. Επί της ουσίας όμως μέχρι και σήμερα προβάλλουν ένα σκληρό πατριωτικό προφίλ και λόγο, που τους αγκιστρώνει στο κατεστημένο. Ένας νέος σχηματισμός που φαίνεται να μπαίνει στη βουλή είναι οι «Ανεξάρτητοι», σχηματισμός που επιχειρεί να εκφράσει τα μικροαστικά στρώματα που έχουν πληγεί από την πανδημία και την κρίση.

Κενό εκπροσώπησης

Ένα κοινό χαρακτηριστικό όλων αυτών των σχηματισμών είναι ότι κινούνται σαφώς δεξιότερα του ΑΚΕΛ και αυτή είναι μια διαπίστωση που μας οδηγεί σε δυο αρκετά ασφαλή συμπεράσματα: Το ότι η μεγάλη παράταξη της Δεξιάς αντιμετωπίζει προοπτική βαθιάς κρίσης, στοιχείο που μπορεί να διαμορφώσει ιδιαίτερα «τοξικό» σκηνικό και το ότι μια μεγάλη μερίδα του κόσμου δεν μπορεί να εκπροσωπηθεί σε αυτές τις εκλογές.

Πρόκειται για εκείνο το κομμάτι του κόσμου που τους τελευταίους δέκα μήνες έχει δώσει το παρόν σε διαδοχικές, εντυπωσιακές διαδηλώσεις. Πιο πρόσφατη ήταν η πορεία για επανένωση του νησιού που διοργανώθηκε ταυτόχρονα και στις δύο πλευρές του συρματοπλέγματος στις 24/4. Οι διαδηλώσεις με κέντρο το κίνημα 'Ως Δαμε' έχουν αναδείξει σε μεγάλο βαθμό την αγανάκτηση και την διάθεση για αγώνα αυτού του -μεγάλου- κομματιού της κοινωνίας (η αποδοχή του κινήματος στα τέλη Μάρτη κυμαινόταν δημοσκοπικά στο 45%). Είναι ο κόσμος που κρατάει ζωντανό το όραμα της επανένωσης του νησιού, που στέκεται θυμωμένος απέναντι στο σκοταδισμό της εκκλησίας και τον αυταρχισμό της Δεξιάς και αρθρώνει αιχμηρό και θαρραλέο πολιτικό λόγο. Αυτός ο κόσμος δεν θα εκπροσωπηθεί στις εκλογές και εδώ φανερώνεται το κενό της κυπριακής αριστεράς αλλά και το καθήκον της. Να καταφέρει να ξεπεράσει τα αυτοαναφορικά της αγκάθια και να τρέξει μπροστά τώρα που είναι η μεγαλύτερη ανάγκη.